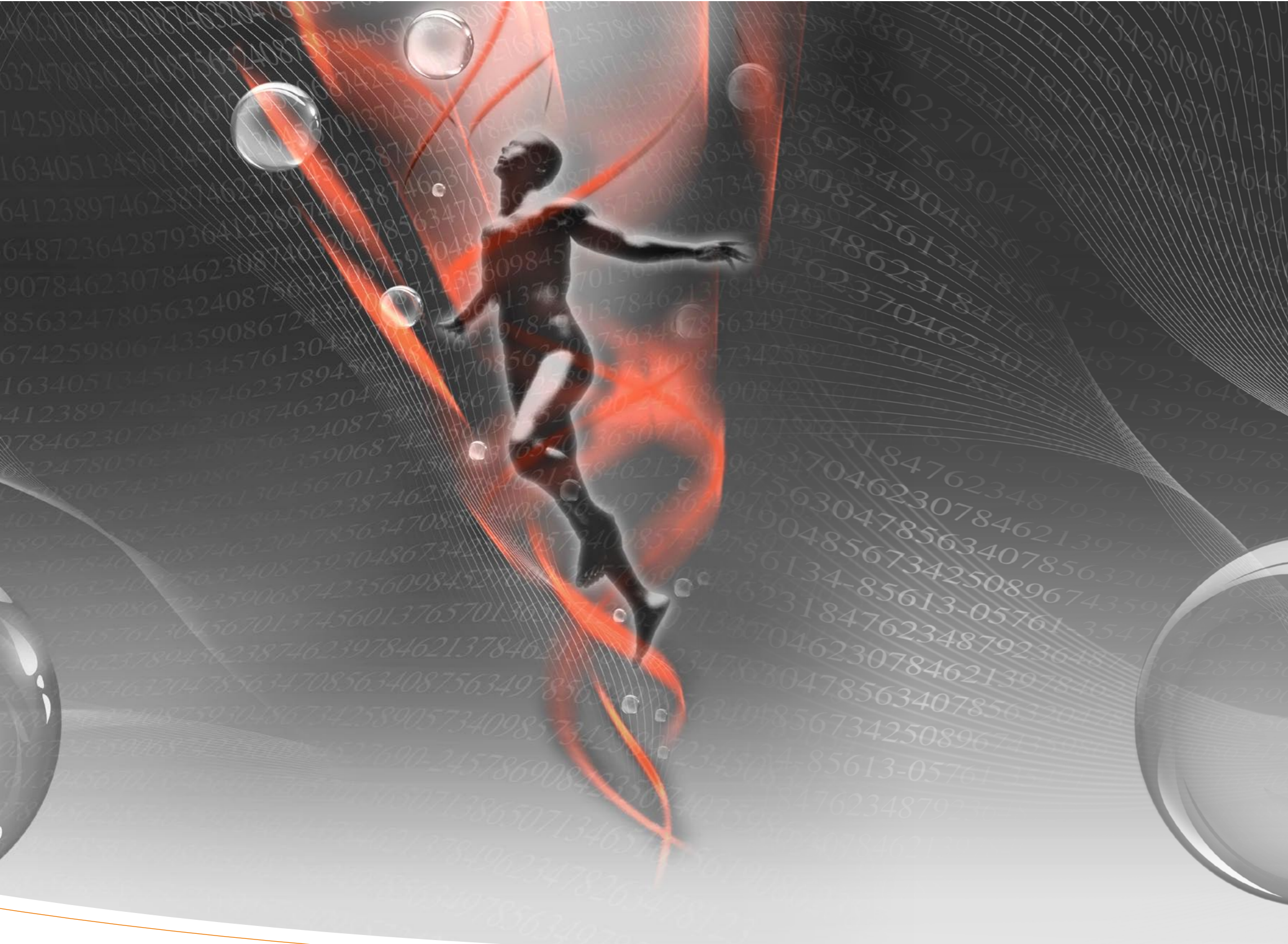

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

» Opinia niezależnego biegłego rewidenta	94
» Wybrane dane finansowe	98
» Skonsolidowany rachunek zysków i strat	99
» Skonsolidowany bilans	100
» Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	102
» Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	104
» Informacje dodatkowe	106

Do Akcjonariuszy i Rady Nadzorczej Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A.

Przeprowadziliśmy badanie załączonego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Polskiego Górnictwa Naftowego i Gazownictwa S.A., dla której Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. z siedzibą w Warszawie, ulica M. Kasprzaka 25, jest Podmiotem Dominującym, obejmującego:

- » skonsolidowany bilans sporządzony na dzień 31 grudnia 2007 roku, który po stronie aktywów i pasywów wykazuje sumę 28 401 901 tys. zł,
- » skonsolidowany rachunek zysków i strat za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku wykazujący zysk netto w kwocie 916 065 tys. zł,
- » zestawienie zmian w skonsolidowanym kapitale własnym za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku wykazujące zmniejszenie kapitału własnego w kwocie 131 595 tys. zł,
- » skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych za okres od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku wykazujący zmniejszenie stanu środków pieniężnych w kwocie 1 974 346 tys. zł,
- » dodatkowe informacje i objaśnienia.

Za sporządzenie wymienionego skonsolidowanego sprawozdania finansowego odpowiedzialność ponosi Zarząd Jednostki Dominującej. Naszym zadaniem było zbadanie i wyrażenie opinii o rzetelności, prawidłowości i jasności tego skonsolidowanego sprawozdania.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone metodą pełną w odniesieniu do Jednostki Dominującej, 23 jednostek zależnych (w tym jedna spółka zależna pośrednio) oraz metodą praw własności w odniesieniu do 1 jednostki współzależnej i 1 jednostki stowarzyszonej. Sprawozdania finansowe 16 jednostek zależnych, jednostki współzależnej i jednostki stowarzyszonej były przedmiotem badania przez inne podmioty uprawnione do badania sprawozdań finansowych. Otrzymaliśmy sprawozdania finansowe i opinie z badania tych sprawozdań w przypadku 16 spółek zależnych. Nasza opinia z badania skonsolidowanego sprawozdania finansowego w odniesieniu do danych tych podmiotów jest oparta na opiniach biegłych rewidentów uprawnionych do badania. Dane ze sprawozdań finansowych jednostek zależnych, co do których oparliśmy się całkowicie na opiniach innych biegłych rewidentów, stanowią 4,3% i 8,4% odpowiednio skonsolidowanych aktywów i skonsolidowanych przychodów ze sprzedaży przed korektami konsolidacyjnymi.

Badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego zaplanowaliśmy i przeprowadziliśmy stosownie do postanowień:

- » rozdziału 7 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zmianami),
- » norm wykonywania zawodu biegłego rewidenta, wydanych przez Krajową Radę Biegłych Rewidentów w Polsce, w taki sposób, aby uzyskać racjonalną, wystarczającą podstawę do wyrażenia opinii, czy skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zawiera istotnych błędów. Badanie obejmowało w szczególności sprawdzenie dokumentacji konsolidacyjnej, z której wynikają kwoty i informacje zawarte w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, a także ocenę zasad (polityki) rachunkowości, zastosowanych do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz istotnych związanych z tym szacunków oraz ogólną ocenę prezentacji skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Jesteśmy przekonani, że przeprowadzone przez nas badanie zapewniło nam wystarczającą podstawę do wyrażenia opinii.

W naszej opinii, w oparciu o wyniki przeprowadzonego badania oraz opinie innych biegłych Rewidentów, zbadane skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. za rok obrotowy 2007, zostało sporządzone we wszystkich istotnych aspektach zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską i przedstawia rzetelnie i jasno wszystkie informacje istotne dla oceny sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego Grupy Kapitałowej na dzień i za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2007 roku.

Nie zgłaszając zastrzeżeń do prawidłowości i rzetelności zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zwracamy uwagę na Notę 6 do skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w której Zarząd Spółki Dominującej wskazał na czynniki powodujące niepewność założeń przyjętych do wyceny akcji spółki współzależnej SGT EuRoPol Gaz S.A. Wycena wartości akcji została oparta o niezależne od Spółki Dominującej założenia i zdarzenia przyszłe, których rezultatu na dzień sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie można było jednoznacznie przewidzieć. Zarząd Spółki Dominującej wyjaśnił także przyczyny, dla których dokonano odpisów z tytułu utraty wartości akcji tej spółki.

Sprawozdanie z działalności Grupy Kapitałowej za rok obrotowy 2007 jest kompletne w rozumieniu art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 października 2005 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych, a zawarte w nim informacje, zaczerpnięte bezpośrednio ze zbadanego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, są z nim zgodne.

Maria Rzepnikowska
Biegły rewident
nr ewid. 3499/1028

Piotr Sokołowski
Członek Zarządu
Biegły Rewident
nr ewid. 9752

Maria Rzepnikowska
Prezes Zarządu
Biegły Rewident
nr ewid. 3499

osoby reprezentujące podmiot

DELOITTE AUDYT Sp. z o.o.
ul. Piękna 18, 00-549 Warszawa
tel. 511-08-11, fax 511-08-13
NIP 527-020-07-86; REGON 010076870

podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych wpisany na listę podmiotów uprawnionych pod nr ewidencyjnym 73 prowadzoną przez KRBR

Warszawa, 4 kwietnia 2008 roku

Spis treści

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okresy 12 miesięcy zakończonych 31 grudnia 2007 oraz 31 grudnia 2006 roku sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej.

Wybrane dane finansowe	98
Skonsolidowany bilans	100
Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych	102
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	104
Informacja dodatkowa do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	
1. Informacje ogólne	106
2. Informacje o stosowanych zasadach rachunkowości	116
3. Informacje dotyczące segmentów działalności	127
4. Świadczenia pracownicze i pozostałe koszty operacyjne netto	131
5. Przychody i koszty finansowe	132
6. Wycena jednostek stowarzyszonych metodą praw własności	133
7. Podatek dochodowy	135
8. Działalność zaniechana	137
9. Zysk przypadający na jedną akcję	138
10. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	139
11. Rzeczowe aktywa trwałe	139
12. Nieruchomości inwestycyjne	144
13. Wartości niematerialne	145
14. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	147
15. Inne aktywa finansowe	147
16. Aktywo z tytułu podatku odroczonego	148
17. Pozostałe aktywa trwałe	149
18. Zapasy	149
19. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	150
20. Rozrachunki z tytułu podatku bieżącego	151
21. Rozliczenia międzyokresowe	151
22. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	152
23. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	152
24. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	153
25. Aktywa warunkowe	154
26. Kapitał podstawowy	157
27. Kredyty, pożyczki i papiery dłużne	158
28. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	162
29. Rezerwy	162
30. Rozliczenia międzyokresowe przychodów	166

31. Rezerwa na podatek odroczonego	166
32. Inne zobowiązania długoterminowe	166
33. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	167
34. Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi pozycjami oraz zmianami wynikającymi ze zmian niektórych pozycji z rachunku przepływów środków pieniężnych	167
35. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym	169
36. Pochodne instrumenty zabezpieczające wyceniane według wartości godziwej odnoszone na rachunek zysków i strat	180
37. Zobowiązania warunkowe	186
38. Zobowiązania pozabilansowe	191
39. Informacje o podmiotach powiązanych	192
40. Zatrudnienie	200
41. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych	201
42. Informacje na temat procesu restrukturyzacji w grupie kapitałowej	201
43. Główne przyczyny niepewności wartości szacunkowych	203
44. Zestawienie oraz objaśnienie różnic pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym i porównywalnych danych finansowych, a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi	204
45. Zarządzanie kapitałem	206
46. Zdarzenia po dniu bilansowym	207

Członkowie Zarządu

Prezes Zarządu **Michał Szubski**

Wiceprezes Zarządu **Mirosław Dobrut**

Wiceprezes Zarządu **Radosław Dudziński**

Wiceprezes Zarządu **Sławomir Hinc**

Wiceprezes Zarządu **Mirosław Szkałuba**

Warszawa, 4 kwietnia 2008 roku

Wybrane dane finansowe

za okres zakończony 31 grudnia 2007 roku

	PLN		EUR	
	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)		(w tysiącach euro)	
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	16 652 134	15 197 653	4 409 059	3 897 734
II. Zysk z działalności operacyjnej	851 596	1 470 016	225 481	377 014
III. Zysk przed opodatkowaniem	1 002 728	1 572 048	265 497	403 182
IV. Zysk netto	916 065	1 327 905	242 551	340 567
V. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	3 028 691	1 535 163	801 920	393 722
VI. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(2 455 582)	(867 160)	(650 175)	(222 400)
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(2 547 455)	(294 974)	(674 501)	(75 652)
VIII. Przepływy pieniężne netto, razem	(1 974 346)	373 029	(522 756)	95 671
IX. Aktywa razem	28 401 901	30 676 707	7 929 062	8 007 076
X. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	7 380 136	9 523 347	2 060 339	2 485 735
XI. Zobowiązania długoterminowe	3 879 566	6 725 269	1 083 073	1 755 395
XII. Zobowiązania krótkoterminowe	3 500 570	2 798 078	977 266	730 340
XIII. Kapitał własny	21 021 765	21 153 360	5 868 723	5 521 341
XIV. Kapitał zakładowy	5 900 000	5 900 000	1 647 125	1 539 987
XV. Liczba akcji (średnia ważona w tys. szt.)	5 900 000	5 900 000	5 900 000	5 900 000
XVI. Zysk na jedną akcję zwykłą (w zł /EUR)	0,16	0,22	0,04	0,06
XVII. Rozwodniony zysk na jedną akcję zwykłą (w zł /EUR)	0,16	0,22	0,04	0,06
XVIII. Wartość księgową na jedną akcję (w zł /EUR)	3,56	3,59	0,99	0,94
XIX. Rozwodniona wartość księgową na jedną akcję (w zł /EUR)	3,56	3,59	0,99	0,94
XX. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł /EUR)	0,17	0,15	0,05	0,04

Pozycje od I do VIII, od XVI do XVII zostały przeliczone po średnim kursie EUR stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski (NBP) na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu obrotowego. Pozycje od IX do XIV zostały przeliczone po kursie EUR ustalonym przez NBP na koniec danego okresu.

Średnie kursy wymiany złotego w stosunku do EUR ustalone przez NBP

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Średni kurs w okresie	3,7768	3,8991
Kurs na koniec okresu	3,5820	3,8312

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

za okres zakończony 31 grudnia 2007 roku

w tysiącach złotych

	Informacja dodatkowa	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
		(w tysiącach złotych)	
Przychody ze sprzedaży	3	16 652 134	15 197 653
Zużycie surowców i materiałów	4	(8 331 611)	(8 611 516)
Świadczenia pracownicze	4	(2 014 073)	(1 822 123)
Amortyzacja		(1 430 273)	(1 296 140)
Usługi obce		(2 692 524)	(2 652 543)
Koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby		686 944	564 979
Pozostałe koszty operacyjne, netto	4	(2 019 001)	89 706
Koszty operacyjne razem	3	(15 800 538)	(13 727 637)
Zysk z działalności operacyjnej		851 596	1 470 016
Przychody finansowe	5	282 287	289 811
Koszty finansowe	5	(115 129)	(265 232)
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności	6	(16 026)	77 453
Zysk przed opodatkowaniem		1 002 728	1 572 048
Podatek dochodowy	7	(86 663)	(244 141)
Wypłata z zysku		-	(2)
Zysk netto		916 065	1 327 905
Przypisany:	9		
Akcjonariuszom jednostki dominującej		915 032	1 327 430
Udziałowcom mniejszościowym		1 033	475
		916 065	1 327 905
Zysk na jedną akcję przypadający na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej	9		
- podstawowy z zysku netto		0,16	0,22
- rozwodniony z zysku netto		0,16	0,22

Skonsolidowany bilans

za dzień 31 grudnia 2007 roku

w tysiącach złotych

AKTYWA	Informacja dodatkowa	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
		(w tysiącach złotych)	
Aktywa trwałe (długoterminowe)			
Rzeczowe aktywa trwałe	11	18 715 509	18 762 056
Nieruchomości inwestycyjne	12	10 578	6 765
Wartości niematerialne	13	84 636	80 807
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	6	557 529	589 284
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	14	19 997	18 112
Inne aktywa finansowe	15	2 292 154	3 275 379
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	16	419 814	453 439
Pozostałe aktywa trwałe	17	30 873	48 672
Aktywa trwałe (długoterminowe) razem		22 131 090	23 234 514
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)			
Zapasy	18	1 215 980	1 351 203
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	19	3 331 046	2 473 411
Należności z tytułu podatku bieżącego	20	17 499	17 187
Rozliczenia międzyokresowe	21	82 355	32 326
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	22	22 406	23 265
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	36	17 442	5 723
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	23	1 583 635	3 539 078
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży		448	-
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe) razem		6 270 811	7 442 193
Suma Aktywów		28 401 901	30 676 707

PASYWA	Informacja dodatkowa	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
		(w tysiącach złotych)	
Kapitał własny			
Kapitał podstawowy (akcyjny)	26	5 900 000	5 900 000
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych		(44 525)	(15 609)
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		1 740 093	1 740 093
Inne kapitały rezerwowe		3 478 081	2 890 068
Zyski zatrzymane		9 939 427	10 631 137
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej)		21 013 076	21 145 689
Kapitał własny akcjonariuszy mniejszościowych		8 689	7 671
Kapitał własny razem		21 021 765	21 153 360
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne	27	31 377	2 343 846
Rezerwy	29	1 153 805	1 179 882
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	30	1 142 366	1 144 270
Rezerwa na podatek odroczonego	31	1 530 359	2 056 074
Inne zobowiązania długoterminowe	32	21 659	1 197
Zobowiązania długoterminowe razem		3 879 566	6 725 269
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	33	2 407 981	2 173 487
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne	27	106 724	113 621
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	36	36 185	55 067
Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego	20	281 399	184 556
Rezerwy	29	181 220	173 765
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	30	487 061	97 582
Zobowiązania krótkoterminowe razem		3 500 570	2 798 078
Suma Zobowiązań		7 380 136	9 523 347
Suma Pasywów		28 401 901	30 676 707

Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

za okres zakończony 31 grudnia 2007 roku

w tysiącach złotych

	Informacja dodatkowa	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
(w tysiącach złotych)			
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk netto		916 065	1 327 905
Korekty o pozycje:		-	-
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności		16 026	(77 453)
Amortyzacja		1 430 273	1 296 140
Zysk/strata z tytułu różnic kursowych netto		61 145	33 039
Odsetki i dywidendy netto		(226 892)	(191 952)
Zysk/strata na działalności inwestycyjnej		1 407 233	(145 979)
Podatek dochodowy bieżącego okresu		86 663	244 141
Podatek dochodowy zapłacony		(482 222)	(243 315)
Pozostałe pozycje netto		43 644	(36 077)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej przed zmianą stanu kapitału obrotowego		3 251 935	2 206 449
Zmiana stanu kapitału obrotowego:			
Zmiana stanu należności netto	34	(923 627)	(1 227)
Zmiana stanu zapasów	34	136 734	(535 802)
Zmiana stanu rezerw	34	44 530	(99 778)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych	34	180 350	(10 612)
Zmiana stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów	34	(48 806)	(12 566)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych przychodów	34	387 575	(11 301)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		3 028 691	1 535 163

	Informacja dodatkowa	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
(w tysiącach złotych)			
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Wpływy ze sprzedaży rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych i prawnych		33 762	19 159
Wpływy ze sprzedaży udziałów w jednostkach nie objętych konsolidacją		-	4 598
Wpływy ze sprzedaży krótkoterminowych papierów wartościowych		51 304	117 895
Nabycie rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych i prawnych		(2 979 987)	(1 582 072)
Nabycie udziałów w jednostkach nie objętych konsolidacją		(12)	-
Nabycie krótkoterminowych papierów wartościowych		-	-
Otrzymane odsetki		232 705	285 190
Otrzymane dywidendy		24 759	1 415
Wpływy z tytułu leasingu finansowego		179 330	243 248
Pozostałe pozycje netto		2 557	43 407
Środki pieniężne netto na działalność inwestycyjnej		(2 455 582)	(867 160)
Przepływy Środków Pieniężnych z Działalności Finansowej			
Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału		-	-
Wpływy z tytułu zaciągnięcia kredytów i pożyczek		40 287	22 797
Splata kredytów i pożyczek		(2 335 664)	(15 072)
Wpływy z emisji papierów dłużnych		-	-
Wykup papierów dłużnych		-	-
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		(39 836)	(25 335)
Wpływy z tytułu transakcji terminowych		301	230 350
Wydatki z tytułu transakcji terminowych		(101)	(242 434)
Wyplacone dywidendy		(153 002)	(203 519)
Zapłacone odsetki		(43 337)	(77 996)
Pozostałe pozycje netto		(16 103)	16 235
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		(2 547 455)	(294 974)
Zmiana stanu środków pieniężnych netto		(1 974 346)	373 029
Różnice kursowe netto		18 903	(15 518)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początku okresu		3 559 214	3 186 185
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu		1 584 868	3 559 214

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

za okres zakończony 31 grudnia 2007 roku

w tysiącach złotych

	Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej)					Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej)		Kapitały mniejszości	Kapitał własny razem
	Kapitał podstawowy (akcyjny)	Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalną	Inne kapitały rezerwowe		Zyski zatrzymane	Razem		
							(w tysiącach złotych)		
1 stycznia 2007	5 900 000	(15 609)	1 740 093	2 890 068	10 631 137	21 145 689	7 671	21 153 360	
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	(28 916)	-	-	-	(28 916)	-	(28 916)	
Wypłata dywidendy przez jednostkę stowarzyszoną konsolidowaną metodą praw własności	-	-	-	-	(15 729)	(15 729)	-	(15 729)	
Pozostałe zmiany	-	-	-	-	-	-	(15)	(15)	
Przeniesienia	-	-	-	588 013	(588 013)	-	-	-	
Wypłata dywidendy właścicielom	-	-	-	-	(1 003 000)	(1 003 000)	-	(1 003 000)	
Zysk netto	-	-	-	-	915 032	915 032	1 033	916 065	
31 grudnia 2007	5 900 000	(44 525)	1 740 093	3 478 081	9 939 427	21 013 076	8 689	21 021 765	
1 stycznia 2006	5 900 000	(14 086)	1 740 093	2 624 841	10 450 358	20 701 206	7 243	20 708 449	
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek zagranicznych	-	(1 523)	-	-	-	(1 523)	-	(1 523)	
Włączenie do konsolidacji jednostki zależnej	-	-	-	2 944	592	3 536	-	3 536	
Pozostałe zmiany	-	-	-	42	(2)	40	(47)	(7)	
Przeniesienia	-	-	-	262 241	(262 241)	-	-	-	
Wypłata dywidendy właścicielom jednostki dominującej	-	-	-	-	(885 000)	(885 000)	-	(885 000)	
Zysk netto	-	-	-	-	1 327 430	1 327 430	475	1 327 905	
31 grudnia 2006	5 900 000	(15 609)	1 740 093	2 890 068	10 631 137	21 145 689	7 671	21 153 360	

1. Informacje ogólne

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. („PGNiG S.A.”, „Spółka”; „Jednostka Dominująca”) jest Jednostką Dominującą Grupy Kapitałowej PGNiG („Grupa Kapitałowa”, „Grupa”) z siedzibą w Polsce w Warszawie, kod pocztowy 01-224, przy ulicy Marcina Kasprzaka 25. Z dniem 23 września 2005 roku, w związku ze sprzedażą na Giełdzie Papierów Wartościowych („GPW”) w Warszawie nowej emisji akcji, PGNiG S.A. z jednoosobowej spółki Skarbu Państwa stała się spółką publiczną.

Jednostka Dominująca powstała w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego pod nazwą Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa. Akt przekształcenia oraz statut zostały podpisane w formie aktu notarialnego dnia 21 października 1996 roku.

Minister Skarbu Państwa podpisując wyżej wymieniony akt przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego w spółkę akcyjną wykonał postanowienia rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 30 września 1996 roku w sprawie przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo z siedzibą w Warszawie w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa (Dz. U. Nr 116 z 1996 r., poz. 553).

Spółka została wpisana do rejestru handlowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy Wydział XVI Gospodarczy w dniu 30 października 1996 roku pod numerem RHB 48382. Aktualnie Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 000059492.

Spółce nadano numer statystyczny REGON 012216736.

Spółka akcyjna jest prawnym następcą przedsiębiorstwa państwowego. Aktywa i pasywa przedsiębiorstwa państwowego zostały wniesione do spółki akcyjnej i ujęte w księgach według wartości z bilansu zamknięcia przedsiębiorstwa państwowego.

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki jest poszukiwanie i wydobywanie ropy i gazu, import, magazynowanie i sprzedaż paliw gazowych.

Grupa Kapitałowa jest jedyną pionowo zintegrowaną firmą w sektorze gazowym w Polsce i posiada wiodącą pozycję we wszystkich obszarach sektora gazowego w kraju. Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej.

Obszar działalności Grupy Kapitałowej obejmuje poszukiwanie złóż, wydobywanie z krajowych złóż gazu ziemnego i ropy naftowej, import, magazynowanie oraz obrót i dystrybucję paliw gazowych. Grupa Kapitałowa jest głównym importem paliwa gazowego z Rosji, krajów Azji Środkowej, Norwegii, Niemiec, jak i głównym producentem gazu ziemnego ze złóż krajowych. Wydobywanie gazu ziemnego i ropy naftowej jest jednym z kluczowych czynników zapewniających Spółce konkurencyjną pozycję na liberalizowanym rynku gazu.

Obrót i dystrybucja gazu ziemnego stanowiące, obok wydobywania gazu ziemnego i ropy naftowej, podstawową działalność Grupy Kapitałowej są regulowane przez Prawo Energetyczne, czego konsekwencją jest koncesjonowanie działalności oraz uzależnienie przychodów Grupy Kapitałowej od poziomu taryf dla paliw gazowych zatwierdzanych przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Działalność poszukiwawczo-wydobywcza regulowana jest przez Prawo geologiczne i górnicze i zgodnie z nim prowadzona jest na podstawie posiadanych koncesji.

Implementując założenia zawarte w Dyrektywie numer 2003/55/EC Parlamentu Europejskiego i Rady, nakładające obowiązek prawnego rozdzielenia działalności handlowej i technicznej dystrybucji paliwa gazowego, Grupa realizowała w 2007 roku proces restrukturyzacji. Szczegółowa informacja na temat procesu restrukturyzacji Grupy została zawarta w punkcie 42 niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało podpisane i zatwierdzone przez Zarząd Jednostki Dominującej do publikacji w dniu 29 kwietnia 2008 roku.

Struktura Grupy Kapitałowej

Grupa Kapitałowa składa się ze spółek prawa handlowego o profilu produkcyjnym, handlowym i usługowym.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku Jednostka Dominująca posiadała udziały lub akcje w 57 spółkach prawa handlowego, w tym:

- » 27 spółkach, w których PGNiG S.A. posiadała ponad 50% akcji/udziałów lub głosów,
- » 16 spółkach, w których PGNiG S.A. posiadała od 20%–50% akcji/udziałów lub głosów,
- » 14 spółkach z udziałem kapitałowym PGNiG S.A. poniżej 20% lub głosów.

Łączna wartość nominalna zaangażowania kapitałowego PGNiG S.A. w spółkach prawa handlowego według stanu na 31 grudnia 2007 roku wynosiła 6 338,5 milionów złotych.

W ramach Grupy Kapitałowej ze względu na obszar działalności oraz istotność dla funkcjonowania Grupy spółki podzielono na następujące grupy:

- » spółki strategiczne,
- » spółki podstawowe,
- » spółki celowe,
- » spółki pozostałe (istotne i nieistotne).

Spółki strategiczne

Spółkami strategicznymi w Grupie Kapitałowej są spółki – Operatorzy Systemu Dystrybucyjnego (OSD). Spółki OSD zostały utworzone w wyniku przekształcenia spółek gazownictwa, w związku z realizacją zapisów Dyrektywy UE nr 2003/54/WE i ustawy Prawo energetyczne.

W wyniku przeprowadzenia nakazanego przez ww. przepisy procesu nastąpiło rozdzielenie działalności handlowej od dystrybucyjnej. Spółki OSD prowadzą działalność w zakresie dystrybucji paliwa gazowego oraz w obszarze eksploatacji, remontów oraz rozbudowy systemu dystrybucyjnego.

Do Spółek strategicznych należą:

- » Dolnośląski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.,
- » Górnośląski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.,
- » Karpacki Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.,
- » Mazowiecki Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.,
- » Pomorski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.,
- » Wielkopolski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.

Spółki podstawowe

Spółki podstawowe są spółkami o istotnym znaczeniu dla Grupy, których przedmiot działania i faktycznie wykonywane funkcje zabezpieczają realizację podstawowych zadań PGNiG S.A. oraz ułatwiają rozszerzenie źródeł pozyskiwania gazu i rynku sprzedaży gazu. Większość podmiotów zaklasyfikowana do tej grupy utworzona została na bazie oddziałów PGNiG S.A. Są to spółki działające w obszarze poszukiwania złóż, badań geofizycznych, serwisów, usług tranzytu paliwa gazowego oraz usług projektowych.

Do spółek podstawowych zaliczane są:

- » Spółki poszukiwawcze (PNIg Kraków Sp. z o.o., PNIg Jasło Sp. z o.o., PNIg Piła Sp. z o.o.). Spółki te mają kluczowy wpływ na osiągnięcie celów strategicznych i pozostają ważnym ogniwem w realizowaniu podstawowego zadania związanego ze zwiększaniem wydobywania oraz utrzymaniem wskaźnika odnawialności zasobów.
- » Spółki serwisowe (PN Diament Sp. z o.o., Zakład Robót Górniczych Krosno Sp. z o.o.) Zadaniem tej grupy spółek jest świadczenie usług specjalistycznych serwisów niezbędnych do realizacji zadań poszukiwawczych i eksploatacyjnych oraz na potrzeby górnictwa otworowego.
- » Spółki geofizyczne (GEOFIZYKA Kraków Sp. z o.o., GEOFIZYKA Toruń Sp. z o.o.) Spółki geofizyki są ważnymi spółkami podstawowymi w obszarze poszukiwania złóż mającymi kluczowy wpływ na osiągnięcie celów strategicznych związanych ze zwiększaniem wydobywania oraz utrzymywaniem wskaźnika odnawialności zasobów.
- » SGT EUROPOL GAZ S.A. obsługujący System Gazociągów Tranzytowych oraz GAS-TRADING S.A. (jest także akcjonariuszem SGT EUROPOL GAZ S.A.) zajmujący się m.in. obrotem propanem-butanem, którego działalność również miała się wiązać z obsługą systemu przesyłowego.
- » SGT EUROPOL GAZ S.A. udostępnia moce przesyłowe w pierwszej nitce polskiego odcinka systemu gazociągów tranzytowych oraz realizuje usługę przesyłu gazu ziemnego w ramach udostępnionych mocy od granicy Republiki Białoruskiej z Rzeczpospolitą Polską do końcowych punktów zdawczo-odbiorczych.
- » Obie spółki pozostają ważnym ogniwem spółek podstawowych mających wpływ na dostawy paliwa gazowego dla całej Grupy Kapitałowej.
- » Spółka projektowa (BSiPG Gazoprojekt S.A.) Firma ze względu na prowadzone prace doradcze i projektowe oraz specjalizację związaną z problemami funkcjonowania gazownictwa została zaliczona do spółek podstawowych jako spółka wspomagająca procesy funkcjonowania całej Grupy Kapitałowej.

Spółki celowe

Spółki celowe są spółkami powołanymi do realizacji długoterminowych celów strategicznych Grupy Kapitałowej, które po analizie osiągniętych efektów (stopień realizacji celu, poziom przychodów) i perspektyw na przyszłość zostaną przesunięte do grupy spółek podstawowych lub też jeśli nie spełnią oczekiwań, zostaną rozwiązane lub sprzedane.

Do Spółek tej grupy należą:

- » PGNiG Finance B.V. – Spółka zawiązana do obsługi emisji obligacji PGNiG S.A. denominowanych w EUR. Aktualnie spółka ma zostać wykorzystana do prowadzenia działalności poszukiwawczo-wydobywczej na terenie Libii.
- » Górnictwo Naftowe Sp. z o.o. – zawiązana w dniu 22 grudnia 2000 roku, przesłanką jej utworzenia była realizacja przyjętej przez Radę Ministrów w dniu 23 maja 2000 roku „Zmiany programu restrukturyzacji organizacyjnej państwowego przedsiębiorstwa użyteczności publicznej Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo”. Kapitał zakładowy Spółki wynosi 50 000,00 złotych. Spółka nie prowadzi działalności operacyjnej.
- » InterTransGas GmbH – celem zawiązania Spółki była realizacja budowy interkonektora łączącego polski i europejski system przesyłowy oraz umożliwienie prowadzenia poza granicami Polski działalności związanej z przesyłem paliwa gazowego (obecnie spółka nie prowadzi działalności podstawowej).
- » Dewon Z.S.A. – celem przystąpienia PGNiG S.A. do Spółki było uzyskanie dostępu do zagranicznych złóż surowców naturalnych, ich eksploatacja oraz import do Polski.
- » INVESTGAS S.A. – Spółka powstała w celu prowadzenia obsługi operatorskiej KPMG Mogilno.
- » NYSAGAZ Sp. z o.o. – cel zawiązania spółki to prowadzenie modernizacji (pod kątem wykorzystania gazu ziemnego) i eksploatacja małych ciepłowni, a także świadczenie usług w dziedzinie zaopatrzenia w energię i jej wytwarzanie. Aktualnie realizuje projekty.
- » w zakresie wykorzystania gazu ziemnego do wytwarzania energii cieplnej.
- » Polskie Elektrownie Gazowe Sp. z o.o. w likwidacji – spółka powstała do realizacji projektów inwestycyjnych w zakresie produkcji energii elektrycznej i cieplnej z wykorzystaniem gazu ziemnego, w tym eksploatacja i serwis tzw. agregatów kogeneracyjnych. W czerwcu 2007 roku wspólnicy podjęli uchwałę o rozwiązaniu spółki i rozpoczęciu procesu jej likwidacji.
- » Polskie LNG Sp. z o.o. – spółka zawiązana w celu budowy a następnie eksploatacji terminala regazyfikacji gazu ziemnego LNG.
- » PGNiG Norway A/S – spółka powołana na prawie norweskim dla celów realizacji projektu zagospodarowania i wydobycia gazu i ropy ze złóż Skarv, Snadd i Idun na Morzu Norweskim.

Pozostałe istotne spółki

Pozostałymi istotnymi spółkami działającymi w Grupie Kapitałowej nazwane zostały spółki wspomagające w sposób istotny procesy działania Grupy.

Do spółek tej grupy zaliczone zostały:

- » BUD-GAZ Sp. z o.o. – spółka prowadzi działalność w zakresie gospodarowania, zarządzania nieruchomościami oraz oferuje usługi szkoleniowe.
- » BUG Gazobudowa Sp. z o.o. – przedmiot działalności spółki obejmuje głównie projektowanie, budowę i remonty gazociągów, urządzeń oraz obiektów górnictwa naftowego i gazownictwa.
- » ZRUG Sp. z o.o. w Pogórskiej Woli – spółka zajmuje się wykonywaniem robót ogólnobudowlanych w zakresie obiektów liniowych, rurociągów, linii elektroenergetycznych, elektrotrakcyjnych i telekomunikacyjnych.
- » ZUN Naftomet Sp. z o.o. – spółka prowadzi działalność w zakresie produkcji, napraw i konserwacji maszyn i urządzeń dla górnictwa, kopalnictwa oraz maszyn budowlanych.
- » Geovita Sp. z o.o. – wykonuje działalność w zakresie prowadzenia ośrodków wypoczynkowych i turystycznych.

Pozostałe nieistotne spółki

Pozostałe nieistotne spółki działające w Grupie Kapitałowej są to spółki nie związane bezpośrednio z przedmiotem działania PGNiG S.A. lub nie wspomagające w zasadniczy sposób działalności Grupy Kapitałowej. Do tej grupy należą spółki, które prowadzą budowę, remonty i renowację gazociągów oraz spółki, których akcje i udziały objęte zostały w wyniku bankowego postępowania ugodowego, a także spółki, w których PGNiG S.A. nie posiada znaczącego pakietu udziałów lub akcji, lub których cel nie uzasadnia dalszego pozostawania w związkach kapitałowych z PGNiG S.A.

Wykaz spółek Grupy Kapitałowej

Wykaz spółek, w których PGNiG S.A. posiadała co najmniej 5% akcji/udziałów, na dzień 31 grudnia 2007 roku przedstawiony jest w poniższej tabeli.

Udziały PGNiG S.A. w innych spółkach

Firma spółki	Kapitał zakładowy (w złotych)	Udział kapitałowy PGNiG S.A. (w złotych)	% kapitału PGNiG S.A.
Spółki strategiczne*			
1. Karpacki Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	1 310 749 000,00	1 310 749 000,00	100,00%
2. Górniośląski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	1 197 314 000,00	1 197 314 000,00	100,00%
3. Mazowiecki Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	930 819 000,00	930 819 000,00	100,00%
4. Wielkopolski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	847 159 000,00	847 159 000,00	100,00%
5. Pomorski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	502 750 000,00	502 750 000,00	100,00%
6. Dolnośląski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	546 448 000,00	546 448 000,00	100,00%
Spółki podstawowe			
7. PNiG Jasło Sp. z o.o.	100 000 000,00	100 000 000,00	100,00%
8. PNiG Kraków Sp. z o.o.	105 231 000,00	105 231 000,00	100,00%
9. PN „Diament” Sp. z o.o.	62 000 000,00	62 000 000,00	100,00%
10. PNiG Piła Sp. z o.o.	60 000 000,00	60 000 000,00	100,00%
11. GEOFIZYKA Kraków Sp. z o.o.	34 400 000,00	34 400 000,00	100,00%
12. GEOFIZYKA Toruń Sp. z o.o.	66 000 000,00	66 000 000,00	100,00%
13. Zakład Robót Górniczych Krosno Sp. z o.o.	26 903 000,00	26 903 000,00	100,00%
14. BSiPG Gazoprojekt S.A.	4 000 000,00	3 000 000,00	75,00%
15. SGT EUROPOL GAZ S.A.	80 000 000,00	38 400 000,00	48,00%
16. GAS – TRADING S.A.	2 975 000,00	1 291 350,00	43,41%
Spółki celowe			
17. Górnictwo Naftowe Sp. z o.o.	50 000,00	50 000,00	100,00%
18. PGNiG Finance B.V. **	EUR 20 000,00	EUR 20 000,00	100,00%
19. NYSAGAZ Sp. z o.o.	3 700 000,00	1 887 000,00	51,00%
20. InterTransGas GmbH **	EUR 200 000,00	EUR 100 000,00	50,00%
21. INVESTGAS S.A.	502 250,00	502 250,00	100,00%
22. Polskie Elektrownie Gazowe Sp. z o.o. w likwidacji	2 500 000,00	1 212 000,00	48,48%
23. Dewon ZSA **	UAH 11 146 800,00	UAH 4 055 205,84	36,38%
24. Polskie LNG Sp. z o.o.	50 000 000,00	50 000 000,00	100,00%
25. PGNiG Norway A/S **	NOK 497 327 000,00	NOK 497 327 000,00	100,00%

ciąg dalszy na następnej stronie

Udziały PGNiG S.A. ww innych spółkach

kontynuacja z poprzedniej strony

Firma spółki	Kapitał zakładowy (w złotych)	Udział kapitałowy PGNiG S.A. (w złotych)	% kapitału PGNiG S.A.
Spółki pozostałe istotne			
26. Geovita Sp. z o.o.	86 139 000,00	86 139 000,00	100,00%
27. BUG Gazobudowa Sp. z o.o.	39 220 000,00	39 220 000,00	100,00%
28. ZUN Naftomet Sp. z o.o.	23 500 000,00	23 500 000,00	100,00%
29. ZRUG Sp. z o.o. (w Pogórskiej Woli)	4 300 000,00	4 300 000,00	100,00%
30. BUD – GAZ Sp. z o.o.	51 760,00	51 760,00	100,00%
Spółki pozostałe nieistotne			
31. BN Naftomontaż Sp. z o.o. w upadłości (układ z wierzycielami)	44 751 000,00	39 751 000,00	88,83%
32. PI GAZOTECH Sp. z o.o.***	1 203 800,00	65 000,00	69,44% (46,30% w głosach)
33. PPUiH „TURGAZ” Sp. z o.o.	176 000,00	90 000,00	51,14%
34. Sahara Petroleum Technology Llc **	OMR 150 000,00	OMR 73 500,00	49,00%
35. PFK GASKON S.A.	13 061 325,00	6 000 000,00	45,94%
36. GAZOMONTAŻ S.A.	1 498 850,00	677 200,00	45,18%
37. ZRUG Sp. z o.o. w Poznaniu	3 781 800,00	1 515 000,00	40,06% (41,71% w głosach)
38. ZWUG INTERGAZ Sp. z o.o.	4 700 000,00	1 800 000,00	38,30%
39. ZRUG TORUŃ S.A.	4 150 000,00	1 300 000,00	31,33%
40. ZRUG Zabrze Sp. z o.o.	2 750 000,00	600 000,00	21,82%
41. Polski Serwis Płynów Wiertniczych Sp. z o.o.	250 000,00	35 000,00	14,00%
42. TENET 7 Sp. z o.o.	50 000,00	5 000,00	10,00%
43. Polskie Konsorcjum Energetyczne Sp. z o.o.	100 000,00	9 500,00	9,50%
44. Walcownia Rur JEDNOŚĆ Sp. z o.o.	220 590 000,00	18 310 000,00	8,30%
45. Agencja Rynku Energii S.A.	1 376 000,00	100 000,00	7,27% (12,70% w głosach)
46. ZRUG Warszawa S.A. w likwidacji	6 000 000,00	2 940 000,00	49,00%
47. TE-MA WOC Małaszewicze Terespol Sp. z o.o. w likwidacji	262 300,00	55 000,00	20,97%
48. HS Szczakowa S.A. w upadłości (likwidacja majątku upadłego)	16 334 989,44	5 439 494,72	33,30%
49. ZRUG Wrocław Sp. z o.o. w upadłości (likwidacja majątku upadłego)	1 700 000,00	270 000,00	15,88%

* Wielkość kapitałów i udziałów została wykazana w spółkach strategicznych bez uwzględnienia podwyższenia kapitałów. Podwyższenie kapitałów, które wyniosło w sumie 872 475 831 złotych, na dzień 31 grudnia 2007 roku nie były jeszcze zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS).

** Wartości podane w walutach obcych. Gdzie: EUR – euro, UAH – hrywna (Ukraina), OMR – rial (Oman), NOK – korona norweska.

*** W dniu 23 kwietnia 2004 roku umorzono 854 udziałów o wartości 1300 złotych każdy o łącznej wartości 1 110 200 złotych bez obniżenia wysokości kapitału zakładowego spółki, dlatego też wartość nominalna istniejących udziałów jest niższa od wysokości kapitału zakładowego spółki.

W 2007 roku nastąpiły zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej, które obejmowały:

1. rejestrację w KRS sześciu spółek obrotu gazem, tj.:

- » Mazowieckiej Spółki Obrótu Gazem Sp. z o.o. (z dniem 12 lutego 2007 roku),
- » Karpackiej Spółki Obrótu Gazem Sp. z o.o. (z dniem 31 stycznia 2007 roku),
- » Wielkopolskiej Spółki Obrótu Gazem Sp. z o.o. (z dniem 30 stycznia 2007 roku),
- » Górnośląskiej Spółki Obrótu Gazem Sp. z o.o. (z dniem 27 lutego 2007 roku),
- » Dolnośląskiej Spółki Obrótu Gazem Sp. z o.o. (z dniem 21 lutego 2007 roku),
- » Pomorskiej Spółki Obrótu Gazem Sp. z o.o. (z dniem 8 lutego 2007 roku),

oraz podwyższenie kapitałów zakładowych spółek obrotu gazem w wyniku przejęcia wydzielonych ze spółek gazownictwa oddziałów obrotu (zmiany zostały zarejestrowane przez Sąd w dniu 29 czerwca 2007 roku),

2. rejestrację w KRS obniżenia kapitałów zakładowych spółek gazownictwa i zmian ich firm na operatorów systemu dystrybucyjnego, to jest:

- » Karpacki Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o. (zmiany zarejestrowano w dniu 26 czerwca 2007 roku),
- » Górnośląski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o. (zmiany zarejestrowano w dniu 19 czerwca 2007 roku),
- » Mazowiecki Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o. (zmiany zarejestrowano w dniu 27 czerwca 2007 roku),
- » Dolnośląski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o. (zmiany zarejestrowano w dniu 27 czerwca 2007 roku),
- » Pomorski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o. (zmiany zarejestrowano w dniu 27 czerwca 2007 roku),
- » Wielkopolski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o. (zmiany zarejestrowano w dniu 22 czerwca 2007 roku),

3. rejestrację w dniu 21 maja 2007 roku w KRS spółki Polskie LNG Sp. z o.o. o kapitale zakładowym w wysokości 28 000 tysięcy złotych. Wszystkie 28 000 udziałów o wartości nominalnej 1 000 złotych każdy objęte zostało przez PGNiG S.A.,

4. rejestrację w dniu 9 czerwca 2007 roku spółki PGNiG Norway A/S z siedzibą w Stavanger w Norwegii. Wszystkie 10 000 udziałów o wartości nominalnej 1 000 koron norweskich każdy objęte zostało przez jedynego wspólnika PGNiG S.A. łączna wielkość zaangażowania kapitałowego PGNiG S.A. w ten podmiot wyniosła 10 000 tysięcy koron norweskich,

5. wykreślenie z KRS z dniem 16 kwietnia 2007 roku spółki pod firmą Przedsiębiorstwo Wielobranżowe MED-FROZ S.A. w likwidacji. Udział PGNiG S.A. w kapitale zakładowym tej spółki wynosił 23,07%,

6. rejestrację w dniu 1 października 2007 roku połączenia PGNiG S.A. ze spółkami: Wielkopolską Spółką Obrótu Gazem Sp. z o.o., Mazowiecką Spółką Obrótu Gazem Sp. z o.o., Dolnośląską Spółką Obrótu Gazem Sp. z o.o., Górnośląską Spółką Obrótu Gazem Sp. z o.o., Karpacką Spółką Obrótu Gazem Sp. z o.o., Pomorską Spółką Obrótu Gazem Sp. z o.o. w trybie art. 492 § 1 k.s.h. poprzez przeniesienie całego majątku Spółki Przejmowanej (Spółki Obrótu Gazem) na Spółkę Przejmującą (PGNiG S.A.). Dokonanie w dniu 1 października 2007 roku rejestracji w/w połączenia skutkowało jednoczesnym wykreśleniem Spółek Obrótu Gazem z rejestru przedsiębiorców w KRS.

Zmiany w strukturze Grupy Kapitałowej wiązały się również ze zwiększaniem dotychczasowego poziomu zaangażowania kapitałowego w jednostkach zależnych, tj.:

1. dokonane zostało podwyższenie kapitału zakładowego w spółce PNiG Kraków Sp. z o.o. o kwotę 6 381 tysięcy złotych do poziomu 105 231 tysięcy złotych. Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego spółki w KRS miała miejsce w dniu 15 czerwca 2007 roku,
2. dokonane zostało podwyższenie kapitału zakładowego w spółce GEOFIZYKA Toruń Sp. z o.o. o kwotę 33 000 tysięcy złotych do poziomu 66 000 tysięcy złotych. Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego spółki w KRS miała miejsce w dniu 18 kwietnia 2007 roku,
3. dokonanie podwyższenia kapitału zakładowego w spółce Zakład Robót Górniczych Krosno Sp. z o.o. o kwotę 101 tysięcy złotych do poziomu 26 903 tysięcy złotych. Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego spółki w KRS miała miejsce w dniu 27 lipca 2007 roku,
4. dokonanie podwyższenia kapitału zakładowego w spółce Polskie LNG Sp. z o.o. o kwotę 11 000 tysięcy złotych do poziomu 39 000 tysięcy złotych. Rejestracja podwyższenia kapitału zakładowego spółki w KRS miała miejsce w dniu 8 października 2007 roku. W dniu 7 stycznia 2008 r. zarejestrowano kolejne podwyższenie kapitału zakładowego spółki do poziomu 50 000 tysięcy złotych, tj. o kwotę 11 000 tysięcy złotych,
5. dokonanie podwyższenia kapitału zakładowego w spółce PGNiG Norway A/S o kwotę 487 327 000 NOK. Na koniec 2007 r. zaangażowanie kapitałowe PGNiG S.A. w spółce wynosiło 497 327 000 NOK.

Pozostałe zmiany wielkości udziału PGNiG S.A. w spółkach związane były z następującymi operacjami:

1. w dniu 4 lipca 2007 roku zarejestrowane zostało w KRS obniżenie wartości nominalnej 1 akcji spółki Huty Stalowa Wola S.A. (HSW S.A.) z kwoty 6,86 złotych za akcję do poziomu 4,75 złotych za akcję. W związku z tym nominalna wielkość zaangażowania kapitałowego PGNiG S.A. w HSW S.A. obniżyła się do 2 066,07 tysięcy złotych. Operacja obniżenia wartości nominalnej 1 akcji Huty przeprowadzona została łącznie z podwyższeniem kapitału zakładowego HSW S.A. PGNiG S.A. nie uczestniczyło w podwyższeniu kapitału zakładowego, w związku z tym udział Spółki w kapitale zakładowym HSW S.A. spadł do poziomu 0,85%,
2. w dniu 22 sierpnia 2007 roku zarejestrowane zostało w KRS podwyższenie kapitału zakładowego w spółce IZOSTAL S.A. o kwotę 7 000 tysięcy złotych. PGNiG S.A. nie uczestniczyła w tej operacji w związku z czym udział PGNiG S.A. w kapitale zakładowym spółki obniżył się do poziomu 4,61% (z 6,05% przed podwyższeniem),
3. w dniu 14 września 2007 roku zarejestrowane zostało w KRS podwyższenie kapitału zakładowego w spółce Agencja Rozwoju Pomorza S.A. o kwotę 2 580 tysięcy złotych. PGNiG S.A. nie uczestniczyła w tej operacji w związku z czym udział PGNiG S.A. w kapitale zakładowym spółki obniżył się do poziomu 0,64% (z 0,8% przed podwyższeniem).

Zakres jednostek Grupy Kapitałowej objętych konsolidacją

Skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za 2007 rok objęte zostały Jednostka Dominująca, dwadzieścia trzy spółki zależne (w tym jedna spółka zależna pośrednio), jedna spółka współzależna oraz jedna spółka stowarzyszona.

Nazwa jednostki	Kraj	Procentowy udział w kapitale	
		31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Spółki zależne			
Geofizyka Kraków Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Geofizyka Toruń Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
PNiG Jasło Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
PNiG Kraków Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
PNiG Piła Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Zakład Robót Górniczych Krosno Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
PN Diament Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
PGNiG Norway A/S***	Norwegia	100,00%	–
Dolnośląski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Górnośląski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Karpacki Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Mazowiecki Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Pomorski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
Wielkopolski Operator Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
BUG Gazobudowa Zabrze Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
BN Naftomontaż Krosno Sp. z o.o.	Polska	88,83%	88,83%
ZUN Naftomet Krosno Sp. z o.o.	Polska	100,00%	100,00%
BSiPG Gazoprojekt S.A.	Polska	75,00%	75,00%
PGNiG Finance B.V.	Holandia	100,00%	100,00%
Geovita Sp. z o.o. Warszawa	Polska	100,00%	100,00%
INVESTGAS S.A.	Polska	100,00%	49,00%
Polskie LNG Sp. z o.o.**	Polska	100,00%	–
Spółki zależne od spółki zależnej BN Naftomontaż Krosno Sp. z o.o.			
Naft-Stal Krosno Sp. z o.o.	Polska	59,88%	59,88%
Spółki współzależne i stowarzyszone			
SGT EUROPOL GAZ S.A.*	Polska	49,74%	49,74%
GAS-TRADING S.A.	Polska	43,41%	43,41%

* W tym 48% to udział bezpośredni a 1,74% udział pośredni poprzez spółkę GAS-TRADING S.A.

** Spółka została zarejestrowana w KRS i z dniem 21 maja 2007 roku została włączona do grupy jednostek zależnych konsolidowanych metodą pełną.

*** Spółka PGNiG Norway A/S z siedzibą w Stavanger w Norwegii została zarejestrowana w dniu 9 czerwca 2007 roku i została włączona do grupy jednostek zależnych konsolidowanych metodą pełną.

Skład Zarządu PGNiG S.A.

Zgodnie ze Statutem Spółki, Zarząd PGNiG S.A. składa się z dwóch do siedmiu osób. Liczbę członków Zarządu określa organ powołujący Zarząd. Członków Zarządu powołuje się na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata. Członków Zarządu lub cały Zarząd powołuje Rada Nadzorcza. Każdy z członków Zarządu może być odwołany lub zawieszony w czynnościach przez Radę Nadzorczą lub Walne Zgromadzenie. Do czasu, gdy Skarb Państwa jest akcjonariuszem Spółki, a Spółka zatrudnia średniorocznie powyżej 500 pracowników, Rada Nadzorcza powołuje w skład Zarządu jedną osobę wybraną przez pracowników Spółki na okres kadencji Zarządu.

W skład Zarządu PGNiG S.A. na dzień 31 grudnia 2007 roku wchodziło pięć osób:

- » Krzysztof Głogowski – Prezes Zarządu,
- » Jan Anysz – Wiceprezes Zarządu,
- » Zenon Kuchciak – Wiceprezes Zarządu,
- » Stanisław Niedbalec – Wiceprezes Zarządu,
- » Tadeusz Zwierzyński – Wiceprezes Zarządu.

W 2007 roku nie było żadnych zmian w składzie Zarządu PGNiG S.A.

Po 31 grudnia 2007 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu PGNiG S.A.:

Rada Nadzorcza PGNiG S.A. na posiedzeniu w dniu 12 marca 2008 roku odwołała ze składu Zarządu:

- » Pana Krzysztofa Głogowskiego,
- » Pana Zenona Kuchciaka,
- » Pana Stanisława Niedbalca,
- » Pana Tadeusza Zwierzyńskiego.

Jednocześnie, Rada Nadzorcza PGNiG S.A. w dniu 12 marca 2008 roku powołała w skład Zarządu PGNiG S.A.:

- » Pana Michała Szubskiego na stanowisko Prezesa Zarządu PGNiG S.A.,
- » Pana Mirosława Dobrutę na stanowisko Członka Zarządu PGNiG S.A. – Wiceprezesa ds. techniczno-inwestycyjnych,
- » Pana Radosława Dudzińskiego na stanowisko Członka Zarządu PGNiG S.A. – Wiceprezesa ds. projektów strategicznych,
- » Pana Sławomira Hincę na stanowisko Członka Zarządu PGNiG S.A. – Wiceprezesa ds. ekonomiczno-finansowych.

W dniu 20 marca 2008 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. odwołała ze składu Zarządu PGNiG S.A. Pana Jana Anysza i jednocześnie powołała w skład Zarządu PGNiG S.A. Pana Mirosława Szkałubę, wybranego przez pracowników PGNiG S.A., na stanowisko Członka Zarządu – Wiceprezesa PGNiG S.A.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania skład Zarządu PGNiG S.A. był następujący:

- » Michał Szubski – Prezes Zarządu;
- » Mirosław Dobrut – Członek Zarządu;
- » Radosław Dudziński – Członek Zarządu;
- » Sławomir Hinc – Członek Zarządu;
- » Mirosław Szkałuba – Członek Zarządu.

Prokurenci PGNiG S.A.

Według stanu na 31 grudnia 2007 roku prokurentami PGNiG S.A. byli:

- » Ewa Bernacik,
- » Bogusław Marzec.

W dniu 30 lipca 2007 roku nastąpiło odwołanie prokury Panu Bogusławowi Marcowi. Na posiedzeniu w dniu 28 sierpnia 2007 roku Zarząd PGNiG S.A. przywrócił prokurę Panu Bogusławowi Marcowi.

W dniu 3 stycznia 2008 roku Zarząd PGNiG S.A. powołał na prokurentów Spółki: Pana Jana Czerepokę, Pana Marka Dobryńskiego i Pana Waldemara Wójcika.

Udzielone prokury są prokurami łącznymi, tj. dla skuteczności czynności prawnych konieczne jest współdziałanie prokurenta łącznie z członkiem Zarządu PGNiG S.A.

W dniu 17 marca 2008 roku nastąpiło odwołanie prokury Panu Janowi Czerepokowi.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania prokurentami PGNiG S.A. były następujące osoby:

- » Ewa Bernacik,
- » Bogusław Marzec,
- » Marek Dobryński,
- » Waldemar Wójcik.

Skład Rady Nadzorczej PGNiG S.A.

Zgodnie ze Statutem Spółki Rada Nadzorcza PGNiG S.A. składa się z pięciu do dziewięciu członków, powoływanych przez Walne Zgromadzenie na okres wspólnej kadencji, która trwa trzy lata. Tak długo, jak Skarb Państwa pozostaje akcjonariuszem Spółki, Skarb Państwa reprezentowany przez ministra właściwego do spraw Skarbu Państwa, działający w tym zakresie w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, jest uprawniony do powoływania i odwoływania jednego członka Rady Nadzorczej.

Jeden z członków Rady Nadzorczej powoływany przez Walne Zgromadzenie powinien spełniać następujące warunki:

1. zostać wybranym w trybie, o którym mowa w § 36 ust. 3 Statutu PGNiG S.A.,
  2. nie może być Podmiotem Powiązanym ze Spółką lub podmiotem zależnym od Spółki,
  3. nie może być Podmiotem Powiązanym z podmiotem dominującym lub innym podmiotem zależnym od podmiotu dominującego, lub
  4. nie może być osobą, która pozostaje w jakimkolwiek związku ze Spółką lub z którymkolwiek z podmiotów wymienionych w punktach 2) i 3), który mógłby istotnie wpłynąć na zdolność takiej osoby jako członka Rady Nadzorczej do podejmowania bezstronnych decyzji.
- Powiązania, o których mowa wyżej, nie dotyczą członkostwa w Radzie Nadzorczej PGNiG S.A.

Zgodnie z § 36 ust. 3 Statutu PGNiG S.A., wybór członka Rady Nadzorczej, który ma spełniać warunki opisane powyżej, następuje w oddzielnym głosowaniu. Prawo pisemnego zgłoszenia na ręce Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia kandydatów na członka Rady Nadzorczej spełniającego te warunki, przysługuje akcjonariuszom obecny na Walnym Zgromadzeniu, którego przedmiotem jest jego wybór. Jeżeli kandydatury nie zostaną zgłoszone przez akcjonariuszy, kandydatów do Rady Nadzorczej, spełniających opisane wyżej warunki, zgłasza Rada Nadzorcza.

Dwie piąte składu Rady Nadzorczej powoływane jest spośród osób wybranych przez pracowników Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku Rada Nadzorcza składała się z dziewięciu członków, zaś jej skład przedstawiał się następująco:

- » Andrzej Rościszewski – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
  - » Piotr Szwarz – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
  - » Kazimierz Chrobak – Sekretarz Rady Nadzorczej,
  - » Wojciech Arkuszewski – Członek Rady Nadzorczej,
  - » Mieczysław Kawecki – Członek Rady Nadzorczej,
  - » Marcin Moryń – Członek Rady Nadzorczej,
  - » Mieczysław Puławski – Członek Rady Nadzorczej,
  - » Mirosław Szkałuba – Członek Rady Nadzorczej,
  - » Jarosław Wojtowicz – Członek Rady Nadzorczej.
- W dniu 7 lutego 2008 roku Pan Mirosław Szkałuba złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej.

W dniu 15 lutego 2008 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. odwołało ze składu Rady Nadzorczej PGNiG S.A.:

- » Pana Piotra Szwarca,
- » Pana Jarosława Wojtowicza,
- » Pana Andrzeja Rościszewskiego,
- » Pana Wojciecha Arkuszewskiego.

Jednocześnie, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. w dniu 15 lutego 2008 roku powołało w skład Rady Nadzorczej PGNiG S.A.:

- » Pana Stanisława Rychlickiego,
- » Pana Grzegorza Banaszka.

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania skład Rady Nadzorczej PGNiG S.A. był następujący:

- » Stanisław Rychlicki – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- » Marcin Moryń – Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej,
- » Kazimierz Chrobak – Sekretarz Rady Nadzorczej,
- » Grzegorz Banaszek – Członek Rady Nadzorczej,
- » Mieczysław Kawecki – Członek Rady Nadzorczej,
- » Mieczysław Puławski – Członek Rady Nadzorczej.

2. Informacje o stosowanych zasadach rachunkowości

Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską (UE) na dzień 31 grudnia 2007 roku.

Z dniem 1 stycznia 2005 roku nowelizacja Ustawy o Rachunkowości, w związku z faktem ubiegania się o dopuszczenie do publicznego obrotu oraz zgodą Komisji Papierów Wartościowych i Giełd z dnia 24 maja 2005 roku na dopuszczenie akcji PGNiG S.A. do publicznego obrotu, nałożyła na Grupę obowiązek przygotowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF.

Zgodnie z MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”, MSSF składają się z Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR) i Interpretacji wydanych przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF).

Zakres informacji ujawnionych w niniejszym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym jest zgodny z postanowieniami MSSF oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 października 2005 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. Nr 209, poz. 1744).

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę zostały przedstawione poniżej.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest przedstawione w złotych, a wszystkie wartości, o ile nie jest to wskazane inaczej, podane są w tysiącach (tysiące złotych).

Sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Jednostkę Dominującą i jednostki zależne w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym, czyli do 31 grudnia 2008 roku.

Zarząd Jednostki Dominującej nie stwierdza na dzień podpisania niniejszego sprawozdania finansowego istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

Oświadczenie o zgodności

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej.

W roku bieżącym Grupa przyjęła wszystkie nowe i zweryfikowane standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i zatwierdzone do stosowania w UE, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w rocznych okresach sprawozdawczych od 1 stycznia 2007 roku. Przyjęcie nowych i zweryfikowanych standardów i interpretacji nie spowodowało zmian w zasadach rachunkowości Grupy wpływających na wielkości wykazywane w sprawozdaniach finansowych za lata ubiegłe i za rok bieżący.

Wpływ nowych standardów i interpretacji na sprawozdanie finansowe Grupy

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości, za wyjątkiem poniższych standardów, które według stanu na 31 grudnia 2007 roku nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- » KIMSF 12 „Porozumienia o świadczeniu usług publicznych.”
KIMSF 12 ma zastosowanie po raz pierwszy do okresów rocznych rozpoczynających się od lub po 1 stycznia 2008 roku Interpretacja daje wytyczne dla operatorów w umowach koncesji na usługi pomiędzy sektorem publicznym i prywatnym w zakresie ujęcia księgowego tych umów. KIMSF 12 dotyczy umów, w których udzielający koncesji kontroluje lub reguluje, jakie usługi operator dostarczy przy pomocy określonej infrastruktury, a także kontroluje znaczący pozostały udział w infrastrukturze na koniec okresu realizacji umowy.
- » KIMSF 13 „Programy lojalnościowe.”
KIMSF 13 ma zastosowanie po raz pierwszy do okresów rocznych rozpoczynających się od lub po 1 lipca 2008 roku. Interpretacja daje wytyczne jednostkom przyznającym swoim klientom tzw. „punkty” lojalnościowe odnośnie wyceny ich zobowiązań wynikających z przekazania produktów lub wykonania usług darmowych lub o obniżonej cenie w momencie realizacji przez klienta przyznanych punktów.

- » KIMSF 14 „MSR 19 – Ograniczenie ujmowania nadwyżki w programie określonych świadczeń, minimalne wymogi dotyczące ujęcia oraz wzajemne powiązania między tymi wymogami.”
KIMSF ma zastosowanie po raz pierwszy do okresów rocznych rozpoczynających się od lub po 1 stycznia 2008 roku.
- » MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego.”
Zmiany standardu mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później.
- » Zmieniony MSSF 3 „Połączenia jednostek” oraz towarzyszące mu zmiany w MSR 27 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe i inwestycje w jednostki zależne.”
Zmiany standardów mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później.
- » Zmiany do MSSF 2 „Płatności w formie akcji własnych”:
Warunki nabycia i anulowania uprawnień.
Zmiany standardu mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później.
- » MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”: Zmieniona prezentacja.
Zmiany standardu mają zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku lub później.

Jednostka Dominująca dokonała oceny skutków zastosowania tych interpretacji i zmian standardów i zidentyfikowała, że zmiany w zakresie MSR 1 oraz MSSF 8 i MSR 23 mogą mieć wpływ na prezentację sprawozdania finansowego w momencie zastosowania. Grupa począwszy od 1 stycznia 2009 roku rozpocznie raportowanie uwzględniające proponowane zmiany.

W przypadku interpretacji wydanych przez KIMSF, według wstępnej oceny Jednostki Dominującej zastosowanie ich przez Grupę na dzień bilansowy, nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków Jednostki Dominującej zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” nie miałyby istotnego wpływu na

skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte przez UE do stosowania na dzień bilansowy.

Ponadto, Grupa sporządzając niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale nie mają jeszcze zastosowania:

- » MSSF 8 „Segmenty operacyjne.”
MSSF 8 został wydany 30 listopada 2006 roku, i zastępuje MSR 14 „Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności”. MSSF 8 ma zastosowanie po raz pierwszy do okresów rocznych rozpoczynających się po 1 stycznia 2009 roku Standard specyfikuje jak jednostka powinna prezentować dane na temat segmentów operacyjnych i wymaga prezentowania informacji opartych na raportach wykorzystywanych wewnętrznie. Standard wprowadza również wymagania wprowadzenia ujawnień dotyczących produktów, usług, obszarów geograficznych i głównych klientów.
- » KIMSF 11 „Grupa kapitałowa a płatności w formie akcji własnych.”
KIMSF 11 ma zastosowanie po raz pierwszy do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2009 roku. KIMSF 11 wyjaśnia, w jaki sposób MSSF 2 „Płatności w formie akcji własnych” ma zastosowanie do umów dotyczących płatności w formie akcji, które obejmują własne instrumenty kapitałowe jednostki gospodarczej lub instrumenty kapitałowe innej jednostki należącej do tej samej grupy kapitałowej (np. instrumenty kapitałowe jednostki dominującej). Do chwili obecnej nie było wskazówek, w jaki sposób ujmować w sprawozdaniach finansowych jednostki umowy dotyczące płatności w formie akcji, w których jednostka otrzymuje towary lub usługi jako wynagrodzenie za instrumenty kapitałowe jednostki dominującej.

Jednostka Dominująca dokonała oceny skutków zastosowania tych interpretacji i zmian standardów i zidentyfikowała, że zmiany w zakresie MSSF 8 mogą mieć wpływ na prezentację sprawozdania finansowego w momencie zastosowania. Grupa począwszy od 1 stycznia 2009 roku rozpocznie raportowanie uwzględniające proponowane zmiany. Według szacunków Jednostki Dominującej pozostałe zmiany nie miałyby istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez Grupę na dzień bilansowy. Grupa nie zamierza stosować tych standardów i interpretacji przed datą ich obowiązywania.

Zasady konsolidacji

Skonsolidowane sprawozdania finansowe zawierają sprawozdanie finansowe jednostki dominującej oraz sprawozdania jednostek kontrolowanych przez jednostkę dominującą (lub kontrolowanych przez jednostki zależne od jednostki dominującej) sporządzone na dzień 31 grudnia 2007 roku oraz 31 grudnia 2006 roku, za wyjątkiem spółek zależnych, których efekt na skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie byłby istotny. Kontrola występuje wówczas, gdy jednostka dominująca ma możliwość wpływania na politykę finansową i operacyjną podległej jednostki w celu osiągnięcia korzyści z jej działalności.

Na dzień nabycia aktywa i pasywa jednostki nabywanej są wyceniane według ich wartości godziwej. Nadwyżka ceny nabycia powyżej wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki jest ujmowana jako wartość firmy. W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania przejętych aktywów netto jednostki, różnica ujmowana jest jako zysk w rachunku zysków i strat okresu, w którym nastąpiło nabycie. Udział właścicieli mniejszościowych jest wykazywany w odpowiedniej proporcji wartości godziwej aktywów i kapitałów. W kolejnych okresach, straty przypadające właścicielom mniejszościowym powyżej wartości ich udziałów, pomniejszają kapitały jednostki dominującej.

W przypadkach, gdy jest to konieczne, w sprawozdaniach finansowych jednostek zależnych bądź stowarzyszonych dokonuje się korekt mających na celu ujednoczenie zasad rachunkowości stosowanych przez jednostkę z zasadami stosowanymi przez podmiot dominujący.

Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty pomiędzy podmiotami powiązanymi objętymi konsolidacją podlegają wyłączeniu konsolidacyjnym.

Wyniki finansowe jednostek nabytych lub sprzedanych w ciągu roku są ujmowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od momentu nabycia oraz do momentu zbycia.

W przypadku utraty kontroli nad jednostką zależną, skonsolidowane sprawozdanie finansowe uwzględnia wyniki za tę część roku objętego sprawozdaniem, w którym to okresie jednostka dominująca posiadała taką kontrolę.

Udziały mniejszości w 2007 roku obejmują część nie należących do Grupy udziałów w spółkach BSiPG Gazoprojekt S.A., BN Naftomontaż Sp. z o.o., oraz Naft-Stal Sp. z o.o.

Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Jednostką stowarzyszoną jest podmiot, na którą jednostka dominująca wywiera znaczący wpływ, lecz nie sprawuje kontroli, uczestnicząc w ustalaniu zarówno polityki finansowej jak i operacyjnej jednostki stowarzyszonej ani nie są to wspólne przedsięwzięcia. Udziały finansowe Grupy w jej jednostkach stowarzyszonych wyceniane są przy wykorzystaniu metody praw własności, za wyjątkiem sytuacji, gdy inwestycja jest klasyfikowana jako przeznaczona do zbycia (zob. poniżej). Inwestycje w jednostkę stowarzyszoną są wyceniane według ceny nabycia z uwzględnieniem zmian w udziale Grupy w aktywach netto, jakie wystąpiły do dnia bilansowego, pomniejszonych o utratę wartości poszczególnych inwestycji. Straty jednostek stowarzyszonych przekraczające wartość udziału Grupy w tych jednostkach stowarzyszonych nie są rozpoznawane.

Nadwyżka ceny nabycia powyżej wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów netto jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia jest ujmowana jako wartość firmy. W przypadku, gdy cena nabycia jest niższa od wartości godziwej możliwych do zidentyfikowania aktywów netto jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia, różnica ujmowana jest jako zysk w rachunku zysków i strat okresu, w którym nastąpiło nabycie.

Zyski i straty wynikające z transakcji pomiędzy Grupą a jednostką stowarzyszoną podlegają wyłączeniu konsolidacyjnym zgodnie z udziałem Grupy w kapitałach jednostki stowarzyszonej. Dni bilansowe jednostek stowarzyszonych i Grupy są jednakowe i oba podmioty stosują spójne zasady rachunkowości. W przypadkach, gdy jest to konieczne, w sprawozdaniach finansowych jednostek stowarzyszonych dokonuje się korekt mających na celu ujednoczenie zasad rachunkowości stosowanych przez jednostkę z zasadami stosowanymi przez podmiot dominujący. Straty ponoszone przez jednostkę stowarzyszoną mogą świadczyć o utracie wartości jej aktywów co powoduje konieczność rozpoznania odpisu aktualizującego na odpowiednim poziomie.

Udziały we wspólnym przedsięwzięciu

Udział Grupy we wspólnym przedsięwzięciu jest ujmowany metodą praw własności zgodnie z zasadami opisanymi dla inwestycji w jednostki stowarzyszone.

Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Walutą funkcjonalną (wyceny) i walutą prezentacji spółki PGNiG S.A. i jej jednostek zależnych za wyjątkiem spółki PGNiG Finance BV oraz PGNiG Norway A/S jest złoty (PLN). Transakcje wyrażone w walutach obcych są początkowo ujmowane według kursu waluty funkcjonalnej, obowiązującego na dzień zawarcia transakcji. Aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach obcych są przeliczane po kursie waluty funkcjonalnej, obowiązującej na dzień bilansowy. Wszystkie różnice kursowe są ujmowane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat, z wyjątkiem różnic kursowych powstałych z przeliczenia aktywów i pasywów jednostek zagranicznych. Różnice te są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym aż do momentu zbycia udziałów w tych jednostkach. Pozycje niepieniężne wyceniane według kosztów historycznych w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia początkowej transakcji. Pozycje niepieniężne wyceniane według wartości godziwej w walucie obcej są przeliczane po kursie wymiany z dnia ustalenia takiej wartości godziwej.

W celu zabezpieczenia się przed ryzykiem zmian kursów walutowych, Jednostka Dominująca wykorzystuje walutowe transakcje forward oraz opcje (zob. poniżej zasady rachunkowości stosowane przez Grupę w odniesieniu do pochodnych instrumentów finansowych).

Walutą funkcjonalną zagranicznego oddziału (Oddział Operacyjny w Pakistanie) jest rupia pakistańska (PKR), a dla jednostek zależnych (PGNiG Finance BV oraz PGNiG Norway A/S) jest odpowiednio euro (EUR) oraz korona norweska (NOK). Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania tych zagranicznych jednostek są przeliczane na walutę prezentacji PGNiG S.A. po kursie obowiązującym na dzień bilansowy, a ich rachunki zysków i strat są przeliczone po średnim kursie wymiany za dany rok obrotowy. Różnice kursowe powstałe w wyniku takiego przeliczenia są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym jako jego odrębny składnik. W momencie zbycia podmiotu zagranicznego, zakumulowane odroczone różnice kursowe ujęte w kapitale własnym, dotyczące danego podmiotu zagranicznego, są ujmowane w rachunku zysków i strat.

Rzeczowe aktywa trwałe

Składniki rzeczowego majątku trwałego początkowo ujmowane są według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia (model wyceny wg kosztu historycznego).

Cena nabycia lub koszt wytworzenia obejmuje koszty poniesione na zakup lub wytworzenie rzeczowych aktywów trwałych oraz nakłady poniesione w terminie późniejszym w celu zwiększenia przydatności składnika, zamiany istotnych części lub jego odnowienia. Do ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pozycji rzeczowych aktywów trwałych nie zalicza się odsetek od finansowania zewnętrznego oraz różnic kursowych dotyczących wytworzenia składnika rzeczowych aktywów trwałych, które odnoszone są w rachunek zysków i strat w chwili poniesienia.

Części zamienne oraz wyposażenie związane z serwisem wykazywane są jako zapasy i ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich wykorzystania. Istotne części zamienne oraz awaryjne wyposażenie kwalifikuje się do wykazania jako rzeczowe aktywa trwałe, jeżeli Grupa oczekuje, iż będą one wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok i możliwe jest ich przypisanie do poszczególnych pozycji rzeczowych aktywów trwałych.

Grupa nie zwiększa wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych o koszty bieżącego utrzymania tych aktywów. Koszty te są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia. Na koszty bieżącego utrzymania rzeczowych aktywów trwałych, rozumianego jako remonty i konserwacje, składają się koszty robocizny i koszty zużycia materiałów i mogą obejmować koszty nieistotnych części zamiennych.

Po początkowym ujęciu pozycji rzeczowych aktywów trwałych jako składnika aktywów, Grupa wykazuje go według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia pomniejszonego o zakumulowaną amortyzację oraz odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Amortyzację wylicza się dla wszystkich środków trwałych z pominięciem gruntów i środków trwałych w budowie, przez oszacowany okres ich ekonomicznej przydatności przy zastosowaniu metody amortyzacji liniowej:

- » Budynki i budowle 2–40 lat
- » Maszyny i urządzenia, środki transportu oraz pozostałe 2–35 lat

Rzeczowe aktywa trwałe używane na podstawie umowy leasingu lub innej o podobnym charakterze, zaliczone do majątku jednostki, amortyzuje się w okresie ekonomicznej przydatności środka, nie dłużej jednak niż okres trwania umowy.

W momencie sprzedaży lub likwidacji rzeczowego aktywa trwałego, koszt historyczny oraz dotychczasowe umorzenie są usuwane z bilansu, a wszelkie powstałe na transakcji zyski lub straty odnoszone są w rachunek zysków i strat.

Środki trwałe w budowie wyceniane są według cen nabycia lub w wysokości ogółu kosztów pozostających w bezpośrednim związku z ich wytworzeniem, pomniejszonych o odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do momentu zakończenia ich budowy i oddania do użytkowania.

Nakłady na prace poszukiwawcze i rozpoznawcze
Koszty związane z poszukiwaniem i rozpoznawaniem gazu ziemnego i ropy naftowej obejmują prace geologiczne wykonywane w celu odkrycia i udokumentowania złoża i rozliczane są przy zastosowaniu metody sukcesu geologicznego.

Nakłady poniesione na wykonanie wstępnych analiz terenów (prace sejsmiczne, opracowanie i sporządzenie map geologicznych) Grupa ujmuje bezpośrednio jako koszt, w rachunku zysków i strat w okresie, w którym te nakłady zostały poniesione.

Nakłady na wykonanie odwiertów, przeprowadzanych w ramach prac poszukiwawczych i rozpoznawczych, Grupa ujmuje w aktywach, jako środki trwałe w budowie.

Aktywowane wcześniej nakłady na wykonanie odwiertów uznanych za negatywne Grupa odpisuje w całości do rachunku zysków i strat, w okresie, w którym uznano odwiert za negatywny.

Po tym, jak udowodniono techniczną wykonalność i komercyjną zasadność wydobywania gazu ziemnego i/lub ropy naftowej Grupa przeklasyfikowuje aktywa z tytułu poszukiwania i oceny zasobów mineralnych do środków trwałych lub wartości niematerialnych, w zależności od tego czego dotyczą.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego ujmowane są jako koszty w momencie ich poniesienia według wzorcowego podejścia zgodnego z MSR 23.

Nieruchomości inwestycyjne

Nieruchomość inwestycyjna to nieruchomość (grunt, budynek lub część budynku albo oba te elementy), które Spółka traktuje jako źródło przychodów z czynszów lub utrzymuje w posiadaniu ze względu na przyrost ich wartości, względnie obie te korzyści. Początkowo nieruchomości inwestycyjne są ujmowane według ceny nabycia z uwzględnieniem kosztów transakcji.

Do wyceny nieruchomości inwestycyjnych Grupa wybrała model ceny nabycia i po początkowym ujęciu wycenia wszystkie należące do niej nieruchomości inwestycyjne zgodnie z wymogami MSR 16 określonymi dla tego modelu tj. w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia, pomniejszonych o dotychczasowe umorzenie i zakumulowane odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne usuwane są z bilansu w momencie ich zbycia lub w przypadku trwałego wycofania z użytkowania, jeżeli nie oczekuje się uzyskania w przyszłości żadnych korzyści wynikających z ich zbycia. Wszelkie zyski lub straty wynikające z usunięcia nieruchomości inwestycyjnej z bilansu ujmowane są w rachunku zysków i strat w tym okresie, w którym dokonano takiej operacji.

Grupa stosuje liniową metodę amortyzacji nieruchomości inwestycyjnych i przyjęła następujące okresy ekonomicznej przydatności dla tych składników:

» Budynki i budowle 2–40 lat

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne i prawne są to możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nie posiadające postaci fizycznej, nad którymi Grupa sprawuje kontrolę i co do których prawdopodobne jest, że w przyszłości spowodują one wpływ korzyści ekonomicznych do Grupy.

Składnik wartości niematerialnych Grupa początkowo ujmuje w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Po początkowym ujęciu składnik wartości niematerialnych Grupa wycenia w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Stosowana metoda amortyzacji odzwierciedla sposób konsumowania korzyści ekonomicznych ze składnika wartości niematerialnych przez Grupę, przy czym, przy braku możliwości wiarygodnego określenia innego sposobu konsumowania tych korzyści stosuje się metodę liniową. Przyjętą metodę amortyzacji stosuje się w sposób ciągły w kolejnych okresach, chyba, że nastąpiła zmiana oczekiwanego sposobu konsumowania korzyści ekonomicznych.

Okres i metoda amortyzacji weryfikowane są na koniec każdego roku obrotowego. Jeśli oczekiwany okres użytkowania składnika aktywów różni się znacząco od poprzednich szacunków, dokonuje się zmiany okresu amortyzacji. Jeśli nastąpiła znacząca zmiana oczekiwanego sposobu rozłożenia w czasie korzyści ekonomicznych ze składnika aktywów, dokonuje się zmiany metody amortyzacji, aby odzwierciedlić tę zmianę. Powyższe zmiany Grupa ujmuje jako zmiany szacunków księgowych i odnosi w rachunek zysków i strat w okresie, w którym ma miejsce zmiana szacunków.

Przyjęte typowe ekonomiczne okresy użyteczności, stosowane dla wartości niematerialnych i prawnych wynoszą:

» Nabyte licencje, prawa do patentów i podobne wartości 2–15 lat
» Nabyte oprogramowanie komputerowe 2–10 lat
» Prawo wieczystego użytkowania gruntów 40–99 lat

Prawo wieczystego użytkowania gruntu nabyte nieodpłatnie w drodze decyzji administracyjnej wydanej na podstawie ustawy z dnia 20 września 1990 roku o zmianie ustawy o gospodarce gruntami i wywłaszczeniu nieruchomości Grupa ujmuje wyłącznie pozabilansowo.

Prawo wieczystego użytkowania gruntu nabyte odpłatnie zaprezentowano jako wartości niematerialne i jest amortyzowane przez okres użytkowania. Okres użytkowania nadwyżki pierwszej opłaty nad opłatą roczną za prawo wieczystego użytkowania gruntów jest równy okresowi użytkowania wieczystego, określonego w umowie o oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste.

Okres użytkowania prawa wieczystego użytkowania gruntu nabytego odpłatnie od podmiotu innego niż Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego jest równy okresowi od dnia nabycia tego prawa do ostatniego dnia okresu użytkowania wieczystego, określonego w umowie o oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste.

Wartości niematerialne i prawne o nieokreślonym okresie użytkowania nie podlegają amortyzacji.

Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania oraz wartości niematerialne jeszcze nie użytkowane podlegają cyklicznej (raz do roku) ocenie pod kątem utraty wartości.

Koszty badań i prac rozwojowych

Koszty prac badawczych nie podlegają aktywowaniu i są prezentowane w rachunku zysków i strat jako koszt okresu, w którym zostały poniesione.

Koszty prac rozwojowych są kapitalizowane wyłącznie w sytuacji, gdy:

- » realizowany jest ściśle określony projekt (np. oprogramowanie lub nowe procedury);
- » prawdopodobne jest, że składnik aktywów przyniesie przyszłe korzyści ekonomiczne; i
- » koszty związane z projektem mogą być wiarygodnie oszacowane.

Koszty prac rozwojowych są amortyzowane metodą liniową przez przewidywany okres ich ekonomicznej przydatności.

W przypadku, gdy niemożliwe jest wyodrębnienie wytworzonego we własnym zakresie składnika aktywów, koszty prac rozwojowych są ujmowane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym zostały poniesione.

Leasing

Leasing jest klasyfikowany jako leasing finansowy, gdy warunki umowy przenoszą zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z bycia właścicielem na leasingobiorcę. Wszystkie pozostałe rodzaje leasingu są traktowane jako leasing operacyjny.

Grupa jako leasingodawca

Aktywa oddane w leasing finansowy są prezentowane w bilansie jako należności w kwocie równej inwestycji leasingowej netto, pomniejszanej o kapitałową część opłat leasingowych dotyczących danego okresu obrotowego skalkulowanych w sposób odzwierciedlający stałą okresową stopę zwrotu na nie rozliczonej części inwestycji leasingowej netto.

Przychody finansowe z tytułu odsetek z leasingu finansowego są ujmowane w odpowiednich okresach przy uwzględnieniu stałej stopy zwrotu z wartości netto inwestycji Spółki należnej z tytułu leasingu.

Przychody z tytułu leasingu operacyjnego są ujmowane w rachunku zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu.

Grupa jako leasingobiorca

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego są traktowane jak aktywa Grupy i są wyceniane w ich wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy

jest prezentowane w bilansie w pozycji zobowiązania z tytułu leasingu finansowego. Płatności leasingowe zostały podzielone na część odsetkową oraz część kapitałową tak, by stopa odsetek od pozostającego zobowiązania była wielkością stałą. Koszty finansowe są odnoszone do rachunku zysków i strat.

Płatności z tytułu leasingu operacyjnego są odnoszone w rachunek zysków i strat przy zastosowaniu metody liniowej w okresie wynikającym z umowy leasingu.

Aktywa finansowe

W przypadku, gdy konwencja rynkowa przewiduje dostawę aktywów finansowych po upływie ściśle sprecyzowanego okresu czasu po dacie transakcji, inwestycje w aktywa finansowe są ujmowane w księgach i wyłączane z ksiąg w dniu zawarcia transakcji kupna lub sprzedaży.

Wszystkie inwestycje wyceniane są początkowo według ceny zakupu skorygowanej o koszty transakcji. Inwestycje klasyfikowane są jako „przeznaczone do obrotu” lub „dostępne do sprzedaży” i wyceniane są na dzień bilansowy według wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej ujmowane są w rachunku zysków i strat za dany okres.

Aktywa finansowe o stałych lub możliwych do określenia płatnościach i stałych terminach zapadalności klasyfikowane są jako inwestycje „utrzymywane do upływu terminu zapadalności”, pod warunkiem, że Grupa zdecydowanie zamierza i może je utrzymać do upływu tego terminu.

Inwestycje długoterminowe utrzymywane do upływu terminu zapadalności są wyceniane według skorygowanej ceny nabycia, ustalonej przy pomocy efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu skorygowanej ceny nabycia uwzględnia się dyskonto lub premię, uzyskaną przy nabyciu inwestycji i rozliczaną przez okres utrzymywania jej do upływu terminu zapadalności. Zyski lub straty z inwestycji wycenianych według skorygowanej ceny nabycia ujmowane są w przychodach w trakcie ich rozliczania w okresie oraz z chwilą usunięcia tych inwestycji z bilansu lub stwierdzenia utraty wartości.

Dodatnia wycena instrumentów pochodnych, które nie są określane jako instrumenty zabezpieczające, są wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy i wykazywane są w wartości godziwej, z uwzględnieniem zmian wartości godziwej w rachunku zysków i strat. Dodatnia wycena instrumentów pochodnych jest wykazywana w odrębnych pozycjach w aktywach krótkoterminowych.

Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Grupa klasyfikuje składnik aktywów trwałych (lub grupę do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, jeśli jego wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez jego dalsze wykorzystanie.

Sytuacja taka ma miejsce, gdy składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów (lub grup do zbycia) oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna.

Składnik aktywów (lub grupa do zbycia) klasyfikuje się jako przeznaczony do sprzedaży po podjęciu decyzji przez uprawniony, zgodnie ze statutem/umową Spółki, organ Spółki – Zarząd, Radę Nadzorczą lub Zgromadzenie Wspólników/Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Ponadto, składnik aktywów (lub grupa do zbycia) musi być aktywnie oferowany na sprzedaż po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej. Dodatkowo, należy oczekiwać, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia klasyfikacji.

Grupa nie amortyzuje składnika aktywów trwałych od momentu klasyfikacji jako przeznaczony do sprzedaży.

Zapasy

Wartość zapasów w magazynie ustala się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia lub też według wartości netto możliwej do uzyskania, w zależności od tego, która z kwot jest niższa, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty przydatności ekonomicznej. Na cenę nabycia lub koszt wytworzenia zapasów składają się wszystkie koszty zakupu, koszty przetworzenia oraz inne koszty poniesione w trakcie doprowadzania zapasów do ich aktualnego miejsca i stanu.

Wartość netto możliwa do uzyskania jest to różnica między szacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku zwykłej działalności gospodarczej, a szacowanymi kosztami wykończenia i kosztami niezbędnymi do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Zapas paliwa gazowego w magazynach wyceniany jest dla każdego magazynu oddzielnie według średniej ważonej ceny pozyskania paliwa gazowego.

Rozchód paliwa gazowego na cele zużycia własnego w Podziemnych Magazynach Gazu (PMG) oraz różnice bilansowe wycenia się w Centrali Spółki według średniej rzeczywistej ceny pozyskania, na którą składają się koszt nabycia paliwa

gazowego ze wszystkich źródeł zagranicznych, rzeczywisty koszt wydobycia ze źródeł krajowych, koszt odazotowania oraz koszt pozyskania z innych źródeł krajowych. Rozchód paliwa gazowego do sprzedaży zewnętrznej wyceniany jest według kosztu pozyskania paliwa gazowego, tj. średniej rzeczywistej ceny pozyskania.

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności z tytułu dostaw i usług ujmują się początkowo według wartości godziwej. Po początkowym ujęciu należności wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Różnice z wyceny odnoszone są do rachunku zysków i strat. Grupa nie dyskontuje należności, których okres płatności przypada w terminie krótszym niż 12 miesięcy od dnia bilansowego oraz jeśli efekt dyskontowania byłby nieistotny.

Wartość należności aktualizuje się uwzględniając stopień prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można odzyskać całości należnych kwot.

Odpisy aktualizujące należności z tytułu dostaw paliwa gazowego dla odbiorców drobnych, o małym zużyciu paliwa gazowego, rozliczanych według grup taryfowych 1–4, kalkulowane są statystycznie. Podstawą tworzenia odpisów jest analiza danych historycznych o spłacie należności w okresie roku. Na bazie analizy wyliczane są wskaźniki spłacalności, które służą ustaleniu odpisów według struktury wiekowej należności.

Odpisy aktualizujące z tytułu dostaw paliwa gazowego dla klientów z grup taryfowych 5–7 tworzone są na należności przeterminowane powyżej 90 dni oraz kalkulowane indywidualnie, w oparciu o wiedzę o sytuacji finansowej dłużników.

Na wszystkie zarachowane odsetki tworzony jest odpis aktualizujący w wysokości 100%.

Odpisy aktualizujące wartość należności zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub do kosztów finansowych – zależnie od rodzaju należności, której dotyczy odpis aktualizujący.

Należności nieściągalne są odpisywane w straty w momencie stwierdzenia ich nieściągalności.

Spisanie lub umorzenie należności z powodu przedawnienia lub nieściągalności powoduje zmniejszenie odpisów aktualizujących utworzonych uprzednio dla tych należności.

Należności umorzone lub spisane z powodu przedawnienia lub nieściągalności, od których nie dokonano odpisów aktualizujących ich wartość lub dokonano odpisów w niepełnej wysokości, zalicza się odpowiednio do pozostałych kosztów operacyjnych lub kosztów finansowych.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wykazane w bilansie obejmują środki pieniężne w banku i w kasie oraz krótkoterminowe aktywa finansowe o dużej płynności o pierwotnym okresie zapadalności nie przekraczającym trzech miesięcy, łatwo wymiernymi na określone kwoty środków pieniężnych oraz narażonymi na nieznaczne ryzyko zmiany wartości.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych, składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

Utrata wartości

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje oceny aktywów w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. W przypadku stwierdzenia takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależnymi od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów.

W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, test na utratę wartości przeprowadzany jest corocznie, oraz dodatkowo, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości.

Wartość odzyskiwalna ustalana jest jako kwota wyższa z dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów (lub grupy aktywów), wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tytułu utraty wartości jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym wystąpiła

W momencie, gdy utrata wartości ulega odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub grupy aktywów) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości netto tego składnika aktywów, jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich latach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest w przychodach.

Kapitały własne

Kapitały własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu jednostki dominującej.

Kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, w wysokości zgodnej ze statutem jednostki dominującej oraz wpisem do rejestru handlowego.

Zadeklarowane, lecz nie wniesione wkłady kapitałowe ujmują się jako należne wkłady na poczet kapitału. Akcje własne oraz należne wpłaty na poczet kapitału akcyjnego pomniejszają wartość kapitałów własnych jednostki dominującej.

Kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki ceny emisyjnej akcji powyżej ich wartości nominalnej pomniejszonej o koszty tej emisji.

Koszty emisji akcji poniesione przy powstaniu spółki akcyjnej lub podwyższeniu kapitału zakładowego zmniejszają kapitał z emisji akcji powyżej ich wartości nominalnej do wysokości nadwyżki wartości emisji nad wartością nominalną akcji, a pozostałą ich część zalicza się do pozostałych kapitałów rezerwowych.

Efekt wyceny wynikający z zastosowania MSSF po raz pierwszy oraz wszelkie zmiany w przeszacowanych rzeczowych aktywach trwałych i wartościach niematerialnych są odnotowane na pozycję zyski/straty zatrzymane.

Zgodnie z postanowieniami MSR, zysk netto roku ubiegłego spółka może przeznaczyć jedynie na: kapitał spółki lub dywidendę dla akcjonariuszy (udziałowców). Stosowana w polskim systemie prawnym możliwość podziału zysku na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, Fundusz Restrukturyzacji, przekazanie zysku pracownikom bądź na inne cele nie znajduje odzwierciedlenia w postanowieniach MSR. Z tego powodu, Grupa wykazuje wymienione zmniejszenia zysku

jako koszty okresu, w którym wystąpiło wiążące zobowiązanie do przekazania środków. Podział zysku dla pracowników ujmowany jest w koszcie wynagrodzeń, natomiast przekazanie środków na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych ujmuje się w koszcie świadczeń na rzecz pracowników.

Kredyty bankowe i pożyczki

Oprocentowane kredyty bankowe księgowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o koszty bezpośrednie pozyskania środków. Po początkowym ujęciu oprocentowane kredyty i pożyczki są następnie wykazywane w skorygowanej cenie nabycia przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej. Przy ustalaniu skorygowanej ceny nabycia uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane przy rozliczeniu zobowiązania.

Różnica pomiędzy wpływami netto a wartością wykupu jest wykazywana w przychodach lub kosztach finansowych w okresie wykorzystywania kredytu lub pożyczki

Rezerwy

Rezerwy są tworzone w przypadku, kiedy w następstwie przeszłych zdarzeń powstaje potencjalne, możliwe do oszacowania zobowiązanie (obowiązek prawny lub obowiązek zwyczajowy), które w przyszłości może z dużym prawdopodobieństwem spowodować wypływ ze Spółki aktywów generujących korzyści ekonomiczne. Wysokość utworzonych rezerw jest weryfikowana na dzień bilansowy w celu ich skorygowania do wysokości bieżącej prognozy.

Grupa wycenia rezerwy dyskontując je, jeśli skutek zmiany wartości pieniądza w czasie jest istotny, z zastosowaniem stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla bieżącą, rynkową ocenę wartości pieniądza w czasie oraz ryzyko związane z danym składnikiem pasywów, nie odzwierciedlone w najbardziej właściwym szacunku nakładów. Jeśli rezerwa jest dyskontowana, zwiększenie wartości rezerwy wynikające z upływu czasu jest ujmowane jako koszt finansowania zewnętrznego. Stopy dyskontowej nie powinno obciążać ryzyko, o które skorygowano szacunki przyszłych przepływów środków pieniężnych.

W przypadku, gdy rezerwy dotyczą kosztów likwidacji aktywów związanych z wydobywaniem, początkowa wartość rezerwy zwiększa wartość odpowiedniego środka trwałego. Późniejsze korekty wysokości rezerwy będące skutkiem zmian szacunków są również traktowane jako korekta wartości środka trwałego.

Szczegółowy opis tytułów rezerw występujących w Grupie został opisany w punkcie 29.

Rozliczenia międzyokresowe

Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej dokonują czynnych rozliczeń międzyokresowych, jeżeli dotyczą one wydatków, z których koszty dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych. Są one w bilansie prezentowane w oddzielnej pozycji aktywów.

Bierne rozliczenia międzyokresowe są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za towary lub usługi, które zostały otrzymane/wykonane, ale nie zostały opłacone, zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą, łącznie z kwotami należnymi pracownikom (na przykład kwoty dotyczące naliczonego wynagrodzenia za urlop). Rozliczenia te w bilansie są wykazywane w pasywach łącznie ze zobowiązaniami z tytułu dostaw i usług oraz pozostałymi zobowiązaniami.

Jednostki Grupy Kapitałowej rozpoznają rozliczenia międzyokresowe przychodów w celu zaliczenia tych przychodów do przyszłych okresów sprawozdawczych, w momencie, kiedy przychody te zostaną zrealizowane.

Do rozliczeń międzyokresowych przychodów Jednostka Dominująca zalicza wartość przychodów przyszłych okresów z tytułu prognozowanej sprzedaży gazu oraz z tytułu dodatkowych opłat za nieodebrany gaz wynikające z umów take or pay (bierz lub płać).

Spółki OSD zaliczają do rozliczeń międzyokresowych wartość nieodpłatnie przyjętej infrastruktury gazowej (przyjmowana do roku 1998) oraz opłatę przyłączeniową. Przychody z tych tytułów realizowane są wraz z dokonywanymi odpisami amortyzacyjnymi od powyższych przyłączy. Rozliczenia te są wykazywane w bilansie w odrębnej pozycji pasywów.

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zobowiązaniami przypadającymi do zapłaty za towary lub usługi, które zostały dostarczone/wykonane oraz zostały zafakturowane lub formalnie uzgodnione z dostawcą.

Do pozostałych zobowiązań zaliczane są głównie zobowiązania wynikające z bieżącej działalności spółek Grupy tj. z tytułu wynagrodzeń i innych bieżących świadczeń pracowniczych, jak również bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów oraz zobowiązania publicznoprawne.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe wyceniane są według zamortyzowanego kosztu, z wyłączeniem instrumentów pochodnych (wycena ujemna). Instrumenty pochodne o ujemnej wycenie, które nie są określane jako instrumenty zabezpieczające, są wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy i wykazywane są w wartości godziwej, z uwzględnieniem zmian wartości godziwej w rachunku zysków i strat.

Przychody ze sprzedaży

Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Grupa uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Ponadto przy ujmowaniu przychodów obowiązują również następujące kryteria:

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłat otrzymanych lub należnych i reprezentują należności za produkty, towary i usługi dostarczone w ramach normalnej działalności gospodarczej, po pomniejszeniu o rabaty, VAT i inne podatki związane ze sprzedażą (podatek akcyzowy). Sprzedaż towarów i produktów ujmowana jest w momencie dostarczenia towarów i produktów wraz z przekazaniem dotyczącego ich prawa własności.

Świadczenie usług

Przychody z usług są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji na dzień bilansowy. Jeżeli świadczenie usług składa się nie dająca się dokładnie określić liczba działań wykonywanych w określonym przedziale czasu to przychody ujmują się w oparciu o metodę liniową (równomiernie) na przestrzeni danego okresu. Jeżeli określone działanie jest ważniejsze od wszystkich pozostałych, ujęcie przychodów jest odłożone do momentu wykonania tego działania. W przypadku, gdy wyniku transakcji dotyczącej świadczenia usług nie można oszacować w wiarygodny sposób, przychody z transakcji ujmują się tylko do wysokości poniesionych kosztów, które jednostka spodziewa się odzyskać.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są narastająco, w odniesieniu do głównej kwoty należnej, zgodnie z metodą efektywnej stopy procentowej.

Dywidendy

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie, kiedy zostaje ustanowione prawo akcjonariuszy do otrzymania płatności.

Przychody z tytułu wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są zgodnie z warunkami wynikającymi z zawartych umów wynajmu.

Kontrakty budowlane

Przychody z umowy wycenia się według wartości godziwej otrzymanej lub należnej zapłaty.

W przypadku, gdy wynik kontraktu budowlanego może być wiarygodnie oszacowany, przychody i koszty są rozpoznawane w odniesieniu do stopnia zaawansowania realizacji kontraktu na dzień bilansowy. Stopień zaawansowania mierzony jest zwykle jako proporcja kosztów poniesionych do całości szacowanych kosztów kontraktu, za wyjątkiem sytuacji, gdy taki sposób nie odzwierciedlałby faktycznego stopnia zaawansowania. Wszelkie zmiany w zakresie prac, rozszczenia oraz premie są rozpoznawane w stopniu, w jakim zostały one uzgodnione z klientem.

W przypadku, kiedy wartość kontraktu nie może być wiarygodnie oszacowana, przychody z tytułu tego kontraktu są rozpoznawane w stopniu, w jakim jest prawdopodobne, że koszty poniesione z tytułu kontraktu zostaną nimi pokryte. Koszty związane z kontraktem rozpoznawane są jako koszty okresu, w jakim zostały poniesione.

W przypadku, kiedy istnieje prawdopodobieństwo, że koszty kontraktu przekroczą przychody, spodziewana strata na kontrakcie jest natychmiast rozpoznawana i ujmowana jako koszt.

Dotacje państwowe

Dotacje państwowe do aktywów trwałych są prezentowane w bilansie jako przychody przyszłych okresów a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywane są w rachunek zysków i strat przez przewidywany okres użytkowania tych aktywów.

Podatek dochodowy

Na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowy różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów podlegających opodatkowaniu i kosztów stanowiących koszty uzyskania przychodów w latach następnych oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie podlegają opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości na różnicach pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe. Pozycja aktywów lub zobowiązanie podatkowe nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy. Rezerwa z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawana od przejściowych różnic podatkowych powstałych w wyniku inwestycji w podmioty zależne i stowarzyszone oraz wspólne przedsięwzięcia, chyba że Grupa jest zdolna kontrolować moment odwrócenia różnicy przejściowej i jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnica przejściowa się nie odwróci.

Wartość składnika aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku, gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne. Podatek odroczony jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitale własnym.

3. Informacje dotyczące segmentów działalności

Przyjęto, że podstawowym podziałem na segmenty działalności jest podział wg segmentów branżowych. Grupa prowadzi działalność w czterech, następujących segmentach:

- a. *Segment poszukiwanie i wydobycie.* Segment ten jest dostawcą paliwa gazowego, ropy naftowej, usług geofizycznych i poszukiwawczych. Segment ten obejmuje cały proces produkcji gazu i ropy naftowej począwszy od badań geofizycznych poprzedzających etap poszukiwań do wydobycia i przygotowania produktu do sprzedaży.
- b. *Segment obrót i magazynowanie.* Segment ten zajmuje się zakupem i sprzedażą paliwa gazowego oraz magazynowaniem paliwa gazowego.
- c. *Segment dystrybucja.* Segment ten zajmuje się dostarczaniem paliwa gazowego dla ostatecznych odbiorców, głównie indywidualnych. W trzecim kwartale 2007 roku obrotem (zakupem oraz sprzedażą) paliwa gazowego zajmowały się wydzielone 29 czerwca 2007 roku ze spółek gazownictwa (obecnie spółki OSD), spółki obrotu. Od 1 października 2007 roku nastąpiło połączenie spółek obrotu z PGNiG S.A., zatem w czwartym kwartale 2007 roku obrotem paliwa gazowego zajmowała się już spółka PGNiG S.A. W związku z tym wyniki spółek obrotu za trzeci kwartał zostały uwzględnione w segmencie obrotu i magazynowania.
- d. *Segment pozostała działalność.* Segment ten dostarcza usługi projektowania, produkcji maszyn dla urządzeń i obiektów gazowniczych oraz górnictwa naftowego.

Aktywa segmentu obejmują wszystkie aktywa operacyjne wykorzystywane przez segment, na które składają się głównie – gotówka, należności, zapasy, środki trwałe w wartości pomniejszonej o umorzenia i odpisy aktualizujące. Podczas gdy większość aktywów może być bezpośrednio przyporządkowana do poszczególnych segmentów, wartość aktywów użytkowanych przez dwa lub więcej segmentów alokowana jest do poszczególnych segmentów na podstawie stopnia wykorzystania tych aktywów przez odpowiednie segmenty.

Zobowiązania segmentu obejmują wszelkie zobowiązania operacyjne, głównie zobowiązania handlowe, zobowiązania z tytułu wynagrodzeń i podatków, zarówno wymagalne jak i naliczone oraz wszystkie rezerwy na zobowiązania, które można przypisać do danego segmentu.

Zarówno aktywa jak i zobowiązania segmentu nie obejmują podatku odroczonego.

Transakcje wewnętrzne w ramach segmentu zostały wyeliminowane.

Wszystkie transakcje pomiędzy segmentami realizowane są na podstawie wewnętrznie ustalonych cen.

3. a. Segmenty branżowe

W poniższych tabelach przedstawione zostały dane dotyczące przychodów i zysków oraz niektórych aktywów i pasywów poszczególnych segmentów branżowych Grupy za okresy zakończone 31 grudnia 2007 roku i 31 grudnia 2006 roku.

Okres zakończony 31 grudnia 2007 roku	Poszukiwanie i wydobywanie	Obrót i ma- gazynowanie	Dystrybucja	Pozostałe	Eliminacje	Razem
Rachunek zysków (w tysiącach złotych)						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	2 054 235	9 468 768	5 013 685	115 446	–	16 652 134
Sprzedaż między segmentami	1 851 423	4 416 236	1 643 624	218 236	(8 129 519)	–
Przychody segmentu ogółem	3 905 658	13 885 004	6 657 309	333 682	(8 129 519)	16 652 134
Amortyzacja	(582 467)	(126 746)	(711 187)	(9 873)	–	(1 430 273)
Pozostałe koszty	(2 322 125)	(12 562 582)	(7 257 185)	(315 469)	8 087 096	(14 370 265)
Koszty segmentu ogółem	(2 904 592)	(12 689 328)	(7 968 372)	(325 342)	8 087 096	(15 800 538)
Wynik na działalności operacyjnej segmentu	1 001 066	1 195 676	(1 311 063)	8 340	(42 423)	851 596
Koszty finansowe netto	–	–	–	–	–	167 158
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności	–	(16 026)	–	–	–	(16 026)
Zysk przed opodatkowaniem	–	–	–	–	–	1 002 728
Podatek dochodowy	–	–	–	–	–	(86 663)
Zysk netto	–	–	–	–	–	916 065
Bilans						
Aktywa segmentu	9 058 665	11 777 275	9 183 395	279 444	(2 938 092)	27 360 687
Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności	–	557 529	–	–	–	557 529
Aktywa nieprzypisane	–	–	–	–	–	63 871
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	–	–	–	–	–	419 814
Aktywa ogółem	–	–	–	–	–	28 401 901
Kapitał własny ogółem	–	–	–	–	–	21 021 765
Zobowiązania segmentu	2 183 691	3 655 773	2 397 611	86 075	(2 938 092)	5 385 058
Zobowiązania nieprzypisane	–	–	–	–	–	464 719
Rezerwa na podatek odroczonego	–	–	–	–	–	1 530 359
Pasywa ogółem	–	–	–	–	–	28 401 901
Pozostałe informacje dotyczące segmentu						
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne	(1 686 170)	(460 896)	(822 178)	(10 743)	–	(2 979 987)
Odpisy aktualizujące aktywa	(2 661 341)	(2 617 292)	(10 531 312)	(5 488)	–	(15 815 433)
Odpisy aktualizujące aktywa nieprzypisane	–	–	–	–	–	(55 628)

Okres zakończony 31 grudnia 2006 roku	Poszukiwanie i wydobywanie	Obrót i ma- gazynowanie	Dystrybucja	Pozostałe	Eliminacje	Razem
Rachunek zysków (w tysiącach złotych)						
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	1 822 481	4 167 322	9 110 156	97 694	–	15 197 653
Sprzedaż między segmentami	1 145 820	6 798 679	8 821	199 398	(8 152 718)	–
Przychody segmentu ogółem	2 968 301	10 966 001	9 118 977	297 092	(8 152 718)	15 197 653
Amortyzacja	(486 477)	(132 662)	(666 434)	(10 567)	–	(1 296 140)
Pozostałe koszty	(1 494 106)	(10 574 781)	(8 221 246)	(285 415)	8 144 051	(12 431 497)
Koszty segmentu ogółem	(1 980 583)	(10 707 443)	(8 887 680)	(295 982)	8 144 051	(13 727 637)
Wynik na działalności operacyjnej segmentu	987 718	258 558	231 297	1 110	(8 667)	1 470 016
Koszty finansowe netto	–	–	–	–	–	24 579
Udział w wyniku finansowym jednostek wycenianych metodą praw własności	–	77 453	–	–	–	77 453
Zysk przed opodatkowaniem	–	–	–	–	–	1 572 048
Podatek dochodowy	–	–	–	–	–	(244 141)
Wypłata z zysku	–	–	–	–	–	(2)
Zysk netto	–	–	–	–	–	1 327 905
Bilans						
Aktywa segmentu	7 785 708	10 899 897	11 557 602	278 310	(915 238)	29 606 279
Inwestycje w jednostkach wycenianych metodą praw własności	–	589 284	–	–	–	589 284
Aktywa nieprzypisane	–	–	–	–	–	27 705
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	–	–	–	–	–	453 439
Aktywa ogółem	–	–	–	–	–	30 676 707
Kapitał własny ogółem	–	–	–	–	–	21 153 360
Zobowiązania segmentu	1 303 902	1 643 053	2 649 919	92 767	(915 238)	4 774 403
Zobowiązania nieprzypisane	–	–	–	–	–	2 692 870
Rezerwa na podatek odroczonego	–	–	–	–	–	2 056 074
Pasywa ogółem	–	–	–	–	–	30 676 707
Pozostałe informacje dotyczące segmentu						
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne	(388 142)	(433 623)	(753 399)	(6 908)	–	(1 582 072)
Odpisy aktualizujące aktywa	(2 597 972)	(2 152 999)	(9 368 214)	(3 305)	–	(14 122 490)
Odpisy aktualizujące aktywa nieprzypisane	–	–	–	–	–	(56 134)

3. b. Segmenty geograficzne

Grupa prowadzi swoją działalność w przeważającej części na terenie kraju. Przychody ze sprzedaży produktów oraz towarów i materiałów w obrocie eksportowym w 2007 roku stanowiły 6,99% (6,68% w 2006 roku) ogólnej kwoty przychodów netto ze sprzedaży produktów oraz towarów i materiałów.

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006		31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)			(w tysiącach złotych)	
Sprzedaż krajowa	15 488 495	14 182 478	Sprzedaż eksportowa	1 163 639	1 015 175
Gaz wysokometanowy	13 099 245	12 164 217	Gaz wysokometanowy	27 877	24 023
Gaz zaazotowany	1 255 456	1 109 329	Gaz zaazotowany	-	-
Ropa naftowa	335 142	325 626	Ropa naftowa	442 731	413 511
Hel	12 270	11 957	Hel	18 228	20 773
Gaz propan butan	43 712	46 503	Gaz propan butan	-	-
Gazolina	1 650	6 286	Gazolina	-	-
Gaz rozprężony	18 513	12 992	Gaz rozprężony	-	533
Usługi geofizyczno-geologiczne	36 702	28 930	Usługi geofizyczno-geologiczne	334 911	295 621
Usługi poszukiwawcze	75 018	59 648	Usługi poszukiwawcze	302 632	230 240
Produkcja budowlano- -montażowa	25 095	20 234	Produkcja budowlano- -montażowa	14 098	4 811
Usługi projektowe	10 971	13 722	Usługi projektowe	875	990
Usługi hotelowe	33 043	29 889	Usługi hotelowe	-	-
Pozostałe usługi	261 659	327 733	Pozostałe usługi	6 197	8 547
Pozostałe produkty	256 050	10 728	Pozostałe produkty	14 114	11 240
Towary i materiały	23 969	14 684	Towary i materiały	1 976	4 886
			Razem	16 652 134	15 197 653

Grupa sprzedaje głównie do takich krajów jak: Wielka Brytania, Indie, Kazachstan, Libia, Egipt, Pakistan, Mozambik, Niemcy, Czechy, Ukraina, Belgia, Norwegia, Węgry, Austria, Słowenia.

Również aktywa Grupy w przeważającej części znajdują się na terenie kraju. Wartość aktywów położonych poza granicami kraju według stanu na dzień 31 grudnia 2007 roku stanowiła 4,68% (0,57% na dzień 31 grudnia 2006 roku) ogólnej kwoty aktywów.

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Aktywa położone w kraju	27 072 496	30 501 054
Aktywa położone za granicą kraju*	1 329 405	175 653
Razem	28 401 901	30 676 707

* Z kwoty na 31 grudnia 2007 roku, 1 075 353 tysięcy złotych przypadło na Norwegię (aktywa należące do spółki zależnej PGNiG Norway A/S).

Działalność spółek Grupy na terenie Polski nie wykazuje istotnego regionalnego zróżnicowania w zakresie ryzyka i poziomu zwrotu z poniesionych nakładów inwestycyjnych. W związku z powyższym Grupa prezentuje jedynie dane w podziale na segmenty branżowe.

4. Świadczenia pracownicze i pozostałe koszty operacyjne netto

Zużycie surowców i materiałów

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Zakup gazu	(7 727 120)	(8 068 330)
Zużycie pozostałych surowców i materiałów	(604 491)	(543 186)
Razem	(8 331 611)	(8 611 516)

Świadczenia dla pracowników

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Wynagrodzenia	(1 488 811)	(1 332 115)
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	(525 262)	(490 008)
Razem	(2 014 073)	(1 822 123)

Pozostałe koszty operacyjne netto

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Zmiana stanu rezerw netto	43 981	160 993
Zmiana stanu odpisów netto*	(1 517 347)	(111 295)
Podatki i opłaty	(462 908)	(433 952)
Odsetki netto dotyczące działalności operacyjnej	308 245	318 079
Różnice kursowe netto dotyczące działalności operacyjnej	(185 353)	62 622
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	(51 854)	(44 337)
Przychody z bieżącego rozliczenia ujętych w bilansie przychodów przyszłych okresów	72 508	82 861
Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	(19 395)	(19 724)
Różnica z wyceny majątku przekazanego dywidendą	226 567	175 379
Rezerwa na koszty związane z wycofywaniem aktywów z leasingu	(229 975)	-
Ubezpieczenia majątkowe	(35 501)	(32 337)
Delegacje krajowe i zagraniczne	(52 237)	(43 464)
Zmiana stanu zapasów	(16 703)	9 542
Pozostałe koszty netto	(99 029)	(34 661)
Razem	(2 019 001)	89 706

* W tym aktualizacja odpisu DCF na majątek spółek OSD (1 317 341) tysięcy złotych.

5. Przychody i koszty finansowe

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Przychody finansowe	282 287	289 811
Zysk z wyceny i realizacji transakcji terminowych	30 098	–
Przychody z tytułu odsetek	90 800	75 370
Dodatnie różnice kursowe	–	–
Aktualizacja wartości inwestycji	79 675	86 089
Zysk ze zbycia inwestycji	50 194	108 301
Dywidendy i udziały w zyskach	27 027	8 449
Pozostałe przychody finansowe	4 493	11 602
Koszty finansowe	(115 129)	(265 232)
Strata z wyceny i realizacji transakcji terminowych	–	(109 667)
Koszty z tytułu odsetek	(44 108)	(84 098)
Ujemne różnice kursowe	(44 651)	(30 837)
Dyskonto rezerwy na likwidację odwiertów	–	(5 362)
Aktualizacja wartości inwestycji	(16 245)	(27 696)
Strata ze zbycia inwestycji	–	–
Prowizje od kredytów	(7 502)	(3 216)
Pozostałe koszty finansowe	(2 623)	(4 356)
Wynik na działalności finansowej	167 158	24 579

6. Wycena jednostek stowarzyszonych metodą praw własności

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
SGT EUROPOL GAZ S.A.		
Udział Grupy PGNiG S.A. w kapitale spółki*	49,74%	49,74%
Podstawowa działalność	Przesył paliwa gazowego	Przesył paliwa gazowego
Wycena udziałów metodą praw własności	1 522 822	1 298 137
Cena nabycia	38 400	38 400
Udział w zmianie kapitałów	1 561 222	1 336 537
Odpis z tytułu utraty wartości	(1 022 522)	(780 537)
Wartość bilansowa inwestycji	538 700	556 000
GAS-TRADING S.A.		
Udział Grupy PGNiG S.A. w kapitale spółki	43,41%	43,41%
Podstawowa działalność	Handel	Handel
Wycena udziałów metodą praw własności	17 538	31 993
Cena nabycia	1 291	1 291
Udział w zmianie kapitałów	18 829	33 284
Odpis z tytułu utraty wartości	–	–
Wartość bilansowa inwestycji	18 829	33 284
Razem wartość bilansowa inwestycji	557 529	589 284

* W tym 48% to udział bezpośredni a 1,74% udział pośredni poprzez spółkę GAS-TRADING S.A.

6. a. Uzgodnienie wartości udziałów w jednostkach stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności.

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Wartość bilansowa inwestycji na początek okresu	589 284	512 076
Wyplacona dywidenda przez GAS-TRADING S.A.	(15 729)	–
Zaprzestanie wyceny spółki INVESTGAS S.A. metodą praw własności *	–	(245)
Wycena odniesiona w wynik finansowy, w tym:	(16 026)	77 453
Wycena SGT EUROPOL GAZ S.A.	(17 300)	62 200
Wycena GAS-TRADING S.A.	1 274	15 008
Rozwiązanie odpisu aktualizującego na udziały w INVESTGAS S.A.*	–	245
Wartość bilansowa inwestycji na koniec okresu	557 529	589 284

* W 2006 roku w związku z zwiększeniem udziału PGNiG S.A. do 100%, spółka została objęta konsolidacją metodą pełną.

Badanie sprawozdania finansowego SGT EUROPOL GAZ S.A. za rok 2007 na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nie było jeszcze zakończone.

Jednostka Dominująca dokonała szacunku udziału w kapitałach własnych SGT EUROPOL GAZ S.A. opierając się na wartości tych kapitałów wynikającej ze sprawozdania finansowego

SGT EUROPOL GAZ S.A. na dzień 31 grudnia 2007 roku sporządzonego zgodnie z Ustawą o rachunkowości, skorygowanego o różnice stosowanych w Grupie zasad rachunkowości oraz wyniki na transakcjach wewnątrz Grupy. Różnice zasad rachunkowości dotyczyły ujęcia kosztów odsetek w wartości netto środków trwałych. Grupa stosuje podejście wzorcowe ujmowania kosztów finansowania (MSR 23), w którym wartości początkowa środków trwałych nie obejmuje kosztów finansowania. Następnie Jednostka Dominująca przeprowadziła analizę pod kątem utraty wartości wycenianych akcji SGT EUROPOL GAZ S.A. stosując metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych, opierając wyliczenia na danych zawartych w planie finansowym SGT EUROPOL GAZ S.A. na lata 2006–2019. Zdyskontowane przepływy obejmują wszystkie przepływy gotówkowe

generowane przez SGT EUROPOL GAZ S.A., w tym również przepływy związane z obsługą oprocentowanych obcych źródeł finansowania (koszty odsetkowe oraz spłatę kapitału kredytów i pożyczek). Na dzień 31 grudnia 2007 roku, używając metody praw własności, Jednostka Dominująca wyliczyła wartość udziału w kapitale własnym spółki współzależnej w wysokości 1 561 222 tysięcy złotych.

Wyniki przeprowadzonych testów na utratę wartości wykazują znaczne różnice w zależności od przyjętych założeń.

Założenia przyjęte do wyceny wartości akcji zawierają, z przyczyn od Spółki niezależnych, duży element niepewności wynikający przede wszystkim z dużych zmian kursów walut obcych oraz polityki taryfowej.

Biorąc pod uwagę powyższe, Jednostka Dominująca zdecydowała się na podwyższenie istniejącego odpisu aktualizującego wartość inwestycji w SGT EUROPOL GAZ S.A. do wysokości (1 022 522) tysięcy złotych (odpis ten na koniec 2006 roku wynosił (780 537) tysięcy złotych).

7. Podatek dochodowy

Grupa Kapitałowa nie stanowi grupy podatkowej według polskich przepisów. Każdy z podmiotów wchodzących w jej skład jest oddzielnym podatnikiem.

		31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	Nota	(w tysiącach złotych)	
Zysk przed opodatkowaniem		1 002 728	1 572 048
Obowiązująca w okresie stawka podatkowa		19%	19%
Podatek według obowiązującej stawki podatkowej		(190 518)	(297 662)
Różnice trwale pomiędzy wynikiem brutto a podstawą opodatkowania		103 855	54 548
Obciążenie podatkowe wykazane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat		(86 663)	(244 141)
Bieżący podatek dochodowy	7a	(578 753)	(366 366)
Odroczony podatek dochodowy	7b	492 090	122 225
Efektywna stopa podatkowa		9%	16%

7. a. Bieżący podatek dochodowy

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Zysk przed opodatkowaniem (skonsolidowany)	1 002 728	1 572 048
Korekty konsolidacyjne	182 376	707 814
Różnice pomiędzy wynikiem brutto a podstawą opodatkowania podatkiem dochodowym	1 776 266	(432 254)
Przychody nie zaliczane do dochodu do opodatkowania	2 178 306	3 425 636
Koszty nie uznawane za koszty uzyskania przychodu	(4 030 691)	(3 019 360)
Przychody podatkowe nie zaliczane do księgowych	1 637 765	1 571 801
Koszty stanowiące koszt uzyskania przychodu, nie zaliczane do kosztów księgowych	(1 671 381)	(1 572 627)
Odliczenia od dochodu	(42 503)	(25 152)
Podstawa opodatkowania podatkiem dochodowym	2 961 370	1 847 608
Stawka podatkowa w danym okresie	19%	19%
Podatek dochodowy	(562 660)	(351 046)
Zwiększenia, zaniechania, zwolnienia, odliczenia i obniżki podatku	(16 093)	(15 320)
Podatek dochodowy bieżący wykazany w deklaracji podatkowej okresu	(578 753)	(366 366)
Bieżący podatek dochodowy wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	(578 753)	(366 366)

7. b. Odroczonego podatek dochodowy

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Powstanie i odwrócenie się podatku odroczonego z tytułu ujemnych różnic przejściowych	(16 890)	46 876
Rezerwy z tyt. wypłat deputatów emerytalnych	(3 990)	(11 266)
Rezerwy z tyt. wypłat odpraw i nagród jubileuszowych	6 537	8 548
Rezerwa na wypłatę osłon socjalnych	344	(1 458)
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	1 059	831
Rezerwa na likwidację odwiertów	(13 177)	(16 244)
Odpisy aktualizujące środki trwałe	19 316	28 488
Odpisy aktualizujące udziały i akcje	(96)	(1 828)
Odpisy aktualizujące na odsetki od należności	520	(68)
Wycena transakcji terminowych	(3 552)	(22 441)
Wydatki związane z transakcjami zabezpieczającymi ryzyko kursowe i ryzyko stopy procentowej	(19 217)	15 293
Ujemne różnice kursowe	11 997	2 678
Zarachowane odsetki od kredytów i zobowiązań	(953)	(354)
Oplata przyłączeniowa	18 941	7 668
Strata podatkowa	4 752	(1 070)
Niewypłacone wynagrodzenia	294	2 338
Koszty dotyczące sprzedaży z obowiązkiem podatkowym w następnym miesiącu	(29 599)	28 107
Hiperinflacyjne przeszacowanie RMP	(1 027)	(1 027)
Pozostałe	(9 039)	8 681
Powstanie i odwrócenie się podatku odroczonego z tytułu dodatnich różnic przejściowych	508 980	75 349
Dodatnie różnice kursowe od kredytów i lokat	426	5 769
Naliczone odsetki od pożyczek	(968)	(548)
Naliczone odsetki od należności	(498)	26
Wycena instrumentów finansowych	852	21 765
Przychody z tytułu obowiązku podatkowego w następnym miesiącu	68 260	3 182
Różnica pomiędzy wartością podatkową i rachunkową aktywów trwałych*	456 762	46 934
Pozostałe	(15 854)	(1 779)
Odroczony podatek dochodowy wykazany w skonsolidowanym rachunku zysków i strat	492 090	122 225

* W tym zmiana podatku odroczonego dotycząca aktualizacji odpisu DCF na majątek spółek OSD w kwocie 249 849 tysięcy złotych.

Bieżący okres sprawozdawczy obejmował okres podatkowy od 1 stycznia 2007 roku do 31 grudnia 2007 roku.

W 2007 roku obowiązywała 19% stawka podatku dochodowego od osób prawnych. W okresie porównawczym, tj. w 2006 roku stawka ta wynosiła również 19%.

Przepisy dotyczące podatku od towarów i usług, podatku dochodowego od osób prawnych, fizycznych, czy składek na ubezpieczenia społeczne podlegają częstym zmianom, wskutek czego niejednokrotnie brak jest odniesienia do utrwalonych regulacji bądź precedensów prawnych. Obowiązujące przepisy zawierają również niejasności, które powodują różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno między organami państwowymi, jak i między organami państwowymi i przedsiębiorstwami. Rozliczenia podatkowe oraz inne (na przykład celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów, które uprawione są do nakładania wysokich kar, a ustalone w wyniku kontroli dodatkowe kwoty zobowiązań muszą zostać wpłacone wraz z wysokimi odsetkami. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym. W Polsce nie istnieją formalne procedury dotyczące uzgadniania ostatecznego poziomu wymiaru podatku. Rozliczenia podatkowe mogą zostać poddane kontroli przez okres pięciu lat. W efekcie kwoty wykazane w sprawozdaniu finansowym mogą ulec zmianie w późniejszym terminie po ostatecznym ustaleniu ich wysokości przez organa skarbowe.

Salda podatku odroczonego prezentowane w sprawozdaniu finansowym są pomniejszone o korektę wyceny dla różnic przejściowych, których realizacja dla celów podatkowych nie jest w 100% prawdopodobna.

8. Działalność zaniechana

W 2007 roku Grupa nie zaniechała żadnej działalności. Grupa nie przewiduje również zaniechania żadnej z dotychczasowych działalności.

9. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres sprawozdawczy, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Jednostki Dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu roku obrotowego.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres sprawozdawczy, przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamienionych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu sprawozdawczego (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamienionych na akcje zwykłe).

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej (w tysiącach złotych)	915 032	1 327 430
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej zastosowany do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję (w tysiącach złotych)	915 032	1 327 430
Średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję (tys. szt.)	5 900 000	5 900 000
Średnia ważona liczba akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję (tys. szt.)	5 900 000	5 900 000
Zysk podstawowy za okres obrotowy na jedną akcję przypadający na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej (w złotych)	0,16	0,22
Zysk rozwodniony za okres obrotowy na jedną akcję przypadający na zwykłych akcjonariuszy jednostki dominującej (w złotych)	0,16	0,22

Średnia ważona liczba akcji została obliczona w sposób zaprezentowany w poniższej tabeli:

Data początku	Data końca	Liczba akcji zwykłych na rynku (w tys. szt.)	Liczba dni	Średnia ważona liczba akcji (w tys. szt.)
31 grudnia 2007				
2007.01.01	2007.12.31	5 900 000	365	5 900 000
Razem			365	5 900 000
31 grudnia 2006				
2006.01.01	2006.12.31	5 900 000	365	5 900 000
Razem				5 900 000

10. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Dywidendy zadeklarowane i wypłacone w okresie	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Wypłacona dywidenda na jedną akcję w złotych	0,17	0,15
Liczba akcji (tys. szt.)*	5 900 000	5 900 000
Wartość wypłaconej dywidendy w tys. złotych, w tym:		
- dywidenda wypłacona w formie rzeczowej do Skarbu Państwa	849 998	681 481
- dywidenda wypłacona w formie pieniężnej do Skarbu Państwa	2	68 519
- dywidenda wypłacona w formie pieniężnej dla pozostałych akcjonariuszy	153 000	135 000

* Liczba akcji uprawniających do dywidendy za 2006 i 2005 rok wypłaconych odpowiednio w 2007 i 2006 roku.

Wpływ na wynik okresów z tytułu nadwyżki wartości majątku przekazanego dywidendą rzeczową nad wartością księgową netto w bilansie na dzień przekazania dywidendy został zaprezentowany w nocie 4.

11. Rzeczowe aktywa trwałe

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Grunty	83 570	88 469
Budynki i budowle	12 542 252	13 899 904
Urządzenia techniczne i maszyny	2 129 116	2 119 767
Środki transportu i pozostałe	860 554	879 491
Razem środki trwałe	15 615 492	16 987 631
Środki trwałe w budowie	3 100 017	1 774 425
Razem rzeczowe aktywa trwałe	18 715 509	18 762 056

Środki trwałe

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem
(w tysiącach złotych)					
31 grudnia 2007					
Na dzień 1 stycznia 2007 roku, z uwzględnieniem umorzenia	88 469	13 899 904	2 119 767	879 491	16 987 631
Zwiększenie stanu	132	102 578	11 297	4 071	118 078
Zmniejszenie stanu	(5 305)	(103 244)	(50 552)	(40 320)	(199 421)
Przeniesienia z środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	2 215	850 083	405 927	170 614	1 428 839
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(964)	(1 284 344)	(20 495)	(12 879)	(1 318 682)
Amortyzacja za rok obrotowy	(977)	(922 725)	(336 828)	(140 423)	(1 400 953)
Na dzień 31 grudnia 2007 roku, z uwzględnieniem skumulowanej amortyzacji	83 570	12 542 252	2 129 116	860 554	15 615 492
Na dzień 1 stycznia 2007 roku					
Wartość brutto	94 947	27 651 578	3 520 586	1 493 880	32 760 991
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(6 478)	(13 751 674)	(1 400 819)	(614 389)	(15 773 360)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2007 roku	88 469	13 899 904	2 119 767	879 491	16 987 631
Na dzień 31 grudnia 2007 roku					
Wartość brutto	91 877	28 486 648	3 857 286	1 609 789	34 045 600
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(8 307)	(15 944 396)	(1 728 170)	(749 235)	(18 430 108)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2007 roku	83 570	12 542 252	2 129 116	860 554	15 615 492

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem
(w tysiącach złotych)					
31 grudnia 2006					
Na dzień 1 stycznia 2006 roku, z uwzględnieniem umorzenia	102 852	13 769 416	2 182 381	894 141	16 948 790
Zwiększenie stanu	2 268	545 237	89 326	30 248	667 079
Zmniejszenie stanu	(7 409)	(376 905)	(50 466)	(84 337)	(519 117)
Przeniesienia z środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	(4 830)	744 064	223 631	120 116	1 082 981
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(3 435)	48 312	(13 902)	45 737	76 712
Amortyzacja za rok obrotowy	(977)	(830 220)	(311 203)	(126 414)	(1 268 814)
Na dzień 31 grudnia 2006 roku, z uwzględnieniem skumulowanej amortyzacji	88 469	13 899 904	2 119 767	879 491	16 987 631
Na dzień 1 stycznia 2006 roku					
Wartość brutto	104 989	26 787 280	3 295 431	1 446 158	31 633 858
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(2 137)	(13 017 864)	(1 113 050)	(552 017)	(14 685 068)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2006 roku	102 852	13 769 416	2 182 381	894 141	16 948 790
Na dzień 31 grudnia 2006 roku					
Wartość brutto	94 947	27 651 578	3 520 586	1 493 880	32 760 991
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(6 478)	(13 751 674)	(1 400 819)	(614 389)	(15 773 360)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2006 roku	88 469	13 899 904	2 119 767	879 491	16 987 631

11. a. Rzeczowe aktywa trwałe użytkowane na podstawie leasingu finansowego

Grupa Kapitałowa jako leasingobiorca używa na podstawie umowy leasingu finansowego następujące rzeczowe aktywa trwałe.

	31 grudnia 2007			31 grudnia 2006		
	Wartość początkowa aktywowa-nego leasingu finansowego	Umorzenie	Wartość bilansowa netto	Wartość początkowa aktywowa-nego leasingu finansowego	Umorzenie	Wartość bilansowa netto
(w tysiącach złotych)						
Budynki i budowle	9 252	(3 240)	6 012	9 252	(3 082)	6 170
Urządzenia techniczne i maszyny	103 053	(43 183)	59 870	109 672	(45 933)	63 739
Środki transportu i pozostałe	16 832	(6 327)	10 505	12 075	(5 418)	6 657
Razem	129 137	(52 750)	76 387	130 999	(54 433)	76 566

11. b. Odpisy aktualizujące rzeczowe aktywa trwałe

	Grunty	Budynki i budowle	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu i pozostałe	Razem środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem rzeczowe aktywa trwałe
(w tysiącach złotych)							
Na dzień 1 stycznia 2007 roku	3 436	11 097 059	606 729	255 110	11 962 334	273 834	12 236 168
Zwiększenie stanu	1 974	1 876 146	190 120	28 458	2 096 698	127 164	2 223 862
Zmniejszenie stanu	(1 010)	(591 802)	(169 625)	(15 579)	(778 016)	(21 893)	(799 909)
Na dzień 31 grudnia 2007 roku	4 400	12 381 403	627 224	267 989	13 281 016	379 105	13 660 121
Na dzień 1 stycznia 2006 roku	1	11 145 371	592 827	300 847	12 039 046	215 177	12 254 223
Zwiększenie stanu	3 435	674 982	162 781	1 849	843 047	83 182	926 229
Zmniejszenie stanu	–	(723 294)	(148 879)	(47 586)	(919 759)	(24 525)	(944 284)
Na dzień 31 grudnia 2006 roku	3 436	11 097 059	606 729	255 110	11 962 334	273 834	12 236 168

Kwota odpisów aktualizujących wartość środków trwałych na początek okresu wyniosła 11 962 334 tysięcy złotych, z tego:

- » majątek służący bezpośrednio działalności wydobywczej 2 010 584 tysięcy złotych,
- » majątek dystrybucyjny 9 191 066 tysięcy złotych,
- » pozostały 760 684 tysięcy złotych.

W bieżącym okresie miało miejsce zwiększenie odpisów na kwotę 2 096 698 tysięcy złotych (z tego na majątek służący bezpośrednio działalności wydobywczej przypada 511 501 tysięcy złotych a na majątek dystrybucyjny 1 361 887 tysięcy złotych) oraz zmniejszenie na kwotę 778 016 tysięcy złotych (z tego na majątek służący bezpośrednio działalności wydobywczej – 460 518 tysięcy złotych).

Zwiększenie odpisów związanych z majątkiem dystrybucyjnym związane było głównie z aktualizacją odpisu DCF (nota 11.c.) natomiast zmniejszenia dotyczące majątku kopalnianego związane były zarówno z weryfikacją założeń bądź ustaniem przesłanek dla odpisów bądź z likwidacją składników majątku.

Kwota odpisów aktualizujących wartość środków trwałych na koniec okresu wyniosła 13 281 016 tysięcy złotych, z tego:

- » majątek służący bezpośrednio działalności wydobywczej 2 061 567 tysięcy złotych,
- » majątek dystrybucyjny 10 479 748 tysięcy złotych,
- » pozostały 739 701 tysięcy złotych.

Z kwoty odpisów na środki trwałe w budowie na koniec 2007 roku, 347 402 tysiące złotych dotyczyło aktywowanych nakładów na odwierty (na koniec 2006 roku odpis ten wynosił 225 416 tysięcy złotych).

11. c. Aktualizacja wartości majątku w spółkach dystrybucyjnych

Na dzień 31 grudnia 2007 roku spółki OSD wykonały testy na utratę wartości majątku trwałego. Sporządzone przez te spółki analizy wykazały wyższą wartość księgową majątku niż jego aktualna wartość odzyskiwalna, ustalona w oparciu o możliwość generowania przepływów pieniężnych.

Przeprowadzone testy na utratę wartości majątku trwałego wykazały, że główną przyczyną utraty wartości środków trwałych jest prognozowanie przepływów pieniężnych opartych tylko o działalność związaną z dystrybucją paliwa gazowego.

Spółki OSD szacują, iż główne przyczyny obniżenia wartości odzyskiwalnej środków trwałych są rezultatem:

- » zbyt niskich przychodów uzyskiwanych z taryfy dystrybucyjnej zatwierdzonej przez Urząd Regulacji Energetyki (URE),
- » wyższego niż planowano w latach poprzednich wzrostu kosztów działalności dystrybucyjnej,
- » wyższego niż planowano w latach poprzednich poziomu nakładów inwestycyjnych na odtworzenie majątku dystrybucyjnego.

W przeszłości, termin obowiązywania taryf był wydłużany ze względu na brak nowych rozporządzeń do zmienionej ustawy Prawo energetyczne, które brałyby pod uwagę wprowadzone do tej ustawy zmiany wynikające z implementacji europejskich regulacji. Efektem tych opóźnień były ograniczenia związane z możliwością regularnego (co 12 miesięcy) wprowadzenia przez Spółki nowych taryf, które uwzględniałyby z kolei zmienione warunki funkcjonowania przedsiębiorstw, w tym także zwiększone koszty operacyjne oraz zwrot z zaangażowanego kapitału.

Do analiz przeprowadzonych na dzień 31 grudnia 2007 roku przyjęto założenie, że zmiany taryf będą następowały raz w roku, a wzrost stawek dystrybucyjnych założono ostrożnie na poziomie planowanej inflacji.

Ponadto spółki OSD dokonały testów na utratę wartości majątku trwałego w oparciu o założenia uwzględniające niższe ryzyka:

- » podstawowa działalność prowadzona przez spółki OSD związana z dystrybucją paliwa gazowego podlega regulacji,
- » poziom możliwych do uzyskania przychodów uzależniony jest od decyzji administracyjnych Prezesa URE, w tym także ustalającego ograniczenie dotyczące wartości zwrotu z zaangażowanego kapitału,
- » mało prawdopodobnym jest, aby w sposób skokowy mogła nastąpić zmiana przychodów poprzez zmianę taryf, ze względu na ograniczenia wynikające z regulacji opłat taryfowych.

Wpływ utraty wartości środków trwałych w spółkach OSD na sprawozdanie Grupy Kapitałowej w czwartym kwartale 2007 roku prezentuje poniższa tabela:

Skonsolidowany Rachunek Zysków i Strat	31 grudnia 2007 (przed odpisem)	odpis DCF	31 grudnia 2007 (po odpisie)
	(w tysiącach złotych)		
Zysk z działalności operacyjnej	2 168 937	(1 317 341)	851 596
Zysk przed opodatkowaniem	2 320 069	(1 317 341)	1 002 728
Podatek dochodowy	(336 512)	249 849	(86 663)
Zysk netto	1 983 557	(1 067 492)	916 065

Skonsolidowany bilans	31 grudnia 2007 (przed odpisem)	odpis DCF	31 grudnia 2007 (po odpisie)
	(w tysiącach złotych)		
AKTYWA			
Aktywa trwałe (długoterminowe) razem	23 448 431	(1 317 341)	22 131 090
w tym: Rzeczowe aktywa trwałe	20 032 850	(1 317 341)	18 715 509
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe) razem	6 270 811	–	6 270 811
Suma Aktywów	29 719 242	(1 317 341)	28 401 901
PASYWA			
Kapitał własny	22 089 257	(1 067 492)	21 021 765
w tym: Zyski zatrzymane	11 006 919	(1 067 492)	9 939 427
Suma Zobowiązań	7 629 985	(249 849)	7 380 136
Suma Pasywów	29 719 242	(1 317 341)	28 401 901

Konieczność dokonania powyższej korekty wynika z oszacowania w 2004 roku wartości majątku trwałego Spółek w oparciu o prognozowane przepływy pieniężne z założeniem uwzględnienia w polityce taryfowej realiów rynkowych. Skala odpisu aktualizującego jest zatem efektem, trwającej niezmienne od lat, polityki administracyjnego regulowania cen paliwa gazowego prowadzonej bez uwzględniania tychże realiów.

Dokonany odpis aktualizujący nie miał żadnego wpływu na przepływy środków pieniężnych Grupy oraz na jednostkowe sprawozdanie finansowe PGNiG S.A., w tym na ewentualną dywidendę.

Przewiduje się, że kolejne, przyszłe taryfy spółek OSD będą sukcesywnie dopuszczane w stawkach dystrybucyjnych wzrost zwrotu z zaangażowanego kapitału. Proces dochodzenia do pełnego zwrotu z zaangażowanego kapitału będzie rozłożony na kilka lat, a towarzyszyć mu będą działania związane z poprawą efektywności funkcjonowania spółek, po wydzieleniu działalności obrotu. Jeżeli kolejne taryfy dla spółek OSD będą zatwierdzane z opóźnieniami i okres ich obowiązywania będzie wydłużany, to istnieje ryzyko dokonywania dalszych odpisów aktualizujących wartość majątku tych spółek.

12. Nieruchomości inwestycyjne

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Na początek okresu, z uwzględnieniem umorzenia	6 765	10 553
Zwiększenie stanu	–	–
Zmniejszenie stanu	(5)	(8)
Przeniesienia z rzeczowych aktywów trwałych	4 512	(3 318)
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	15	–
Amortyzacja za rok obrotowy	(709)	(462)
Na koniec okresu, z uwzględnieniem skumulowanej amortyzacji	10 578	6 765
Na początek okresu		
Wartość brutto	9 505	13 680
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(2 740)	(3 127)
Wartość bilansowa netto	6 765	10 553
Na koniec okresu		
Wartość brutto	14 398	9 505
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(3 820)	(2 740)
Wartość bilansowa netto	10 578	6 765

Składnikami inwestycji w nieruchomości Grupy są budynki socjalno-biurowe częściowo przeznaczone pod wynajem oraz budynki i budowle przemysłowe a także grunty. Wartość bilansowa budynków socjalno-biurowych ujętych jako nieruchomości inwestycyjne na koniec bieżącego okresu wynosiła 4 285 tysięcy złotych roku (2 031 tysięcy złotych w 2006 roku), natomiast wartość bilansowa budynków i budowli przemysłowych na koniec bieżącego okresu wynosiła 4 392 tysięcy złotych roku (4 734 tysięcy złotych w 2006

roku). Ponadto w 2007 roku do nieruchomości inwestycyjnych zostały zaliczone grunty o wartości bilansowej 1 901 tysięcy złotych.

Grupa w bieżącym okresie uzyskała przychody z wynajmu nieruchomości inwestycyjnych w wysokości 2 813 tysięcy złotych (2 714 tysiące złotych w 2006 roku).

Koszty operacyjne dotyczące nieruchomości inwestycyjnych, które zostały poniesione w związku z przychodami z wynajmu, wyniosły w bieżącym okresie 1 959 tysięcy złotych (1 311 tysięcy złotych w 2006 roku).

Ze względu na nieistotność pozycji nieruchomości inwestycyjnych w bilansie, Grupa nie dokonuje wyceny tych nieruchomości w celu ustalenia ich wartości godziwych.

13. Wartości niematerialne

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Inne wartości niematerialne i prawne	Razem
31 grudnia 2007	(w tysiącach złotych)			
Na dzień 1 stycznia 2007 roku, z uwzględnieniem umorzenia	592	–	80 215	80 807
Zwiększenie stanu	–	–	4 110	4 110
Zmniejszenie stanu	–	–	(1 821)	(1 821)
Przeniesienia z środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	883	–	37 030	37 913
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	–	(7 762)	(7 762)
Amortyzacja za rok obrotowy	(343)	–	(28 268)	(28 611)
Na dzień 31 grudnia 2007 roku, z uwzględnieniem skumulowanej amortyzacji	1 132	–	83 504	84 636
Na dzień 1 stycznia 2007 roku				
Wartość brutto	1 262	–	141 974	143 236
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(670)	–	(61 759)	(62 429)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2007 roku	592	–	80 215	80 807
Na dzień 31 grudnia 2007 roku				
Wartość brutto	2 145	–	189 805	191 950
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(1 013)	–	(106 301)	(107 314)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2007 roku	1 132	–	83 504	84 636

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Inne wartości niematerialne i prawne	Razem
(w tysiącach złotych)				
31 grudnia 2006				
Na dzień 1 stycznia 2006 roku, z uwzględnieniem umorzenia	844	–	75 708	76 552
Zwiększenie stanu	–	–	31 293	31 293
Zmniejszenie stanu	–	–	(34 801)	(34 801)
Przeniesienia z środków trwałych w budowie i pomiędzy grupami	–	–	34 897	34 897
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	–	–	(270)	(270)
Amortyzacja za rok obrotowy	(252)	–	(26 612)	(26 864)
Na dzień 31 grudnia 2006 roku, z uwzględnieniem skumulowanej amortyzacji	592	–	80 215	80 807
Na dzień 1 stycznia 2006 roku				
Wartość brutto	1 262	–	111 604	112 866
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(418)	–	(35 896)	(36 314)
Wartość bilansowa netto na dzień 1 stycznia 2006 roku	844	–	75 708	76 552
Na dzień 31 grudnia 2006 roku				
Wartość brutto	1 262	–	141 974	143 236
Skumulowana amortyzacja i odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(670)	–	(61 759)	(62 429)
Wartość bilansowa netto na dzień 31 grudnia 2006 roku	592	–	80 215	80 807

13. a. Odpisy aktualizujące wartości niematerialne i prawne

	Koszty zakończonych prac rozwojowych	Wartość firmy	Inne wartości niematerialne i prawne	Razem
(w tysiącach złotych)				
Koszty zakończonych prac rozwojowych				
Na dzień 1 stycznia 2007 roku	–	–	270	270
Zwiększenie stanu	–	–	7 762	7 762
Zmniejszenie stanu	–	–	–	–
Na dzień 31 grudnia 2007 roku	–	–	8 032	8 032
Na dzień 1 stycznia 2006 roku	–	–	–	–
Zwiększenie stanu	–	–	270	270
Zmniejszenie stanu	–	–	–	–
Na dzień 31 grudnia 2006 roku	–	–	270	270

14. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
(w tysiącach złotych)		
Udziały i akcje nie notowane na giełdzie (wartość brutto)	72 817	71 438
Akcje notowane na giełdzie (wartość brutto)	–	–
Razem brutto	72 817	71 438
Udziały i akcje nie notowane na giełdzie (wartość netto)*	19 997	18 112
Akcje notowane na giełdzie (wartość netto)*	–	–
Razem netto	19 997	18 112

* Pomniejszone o odpis aktualizujący.

15. Inne aktywa finansowe

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
(w tysiącach złotych)		
Należności z tytułu leasingu finansowego (nota 15.a.)	2 288 845	3 272 126
Udzielone pożyczki	2 070	7 421
Należności z tytułu sprzedaży środków trwałych	–	163
Należności z tytułu gwarancji i zabezpieczeń	1 230	1 208
Lokaty długoterminowe	211	138
Pozostałe	1 868	1 744
Razem brutto	2 294 224	3 282 800
Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości	(2 070)	(7 421)
Razem netto	2 292 154	3 275 379

15. a. Leasing finansowy

Umowa leasingu z dnia 6 lipca 2005 roku zawarta pomiędzy PGNiG S.A. i OGP Gaz – System Sp. z o.o. (obecnie OGP Gaz – System S.A.) stanowi element „Programu restrukturyzacji i prywatyzacji PGNiG S.A.” przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 5 października 2004 roku. Rozdzielenie działalności przesyłowej od działalności produkcyjno-handlowej nastąpiło poprzez oddanie majątku przesyłowego do użytkownika Gaz-System S.A. Przedmiot leasingu stanowią nieruchomości, rzeczy ruchome i prawa majątkowe. Umowa została zawarta na okres 17 lat.

Suma opłat pomniejszonych o dyskonto, ustalona w dniu zawarcia umowy i przypadająca do zapłaty w okresie jej obowiązywania, przekracza 90% wartości rynkowej przedmiotu umowy na ten dzień. W związku z tym leasing ten ujmowany

jest jako leasing finansowy zgodnie z MSR 17. Opłata leasingowa zawiera część kapitałową i odsetkową. Część odsetkowa ustalana jest w oparciu o stawkę WIBOR 3M w miesiącu poprzedzającym miesiąc, którego dotyczy naliczana rata leasingowa, powiększona o marżę.

Wpływy związane z umową leasingu systemu przesyłowego:

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
(w tysiącach złotych)		
Rata odsetkowa	219 991	268 617
Rata kapitałowa	188 879	225 327
Razem	408 870	493 944

W poniższej tabeli został przedstawiony podział należności z tytułu leasingu finansowego, według okresów spłaty:

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
– poniżej 1 roku	163 772	218 924
– powyżej 1 roku do 5 lat	593 676	797 432
– powyżej 5 lat	1 695 169	2 474 694
Razem	2 452 617	3 491 050
– należności krótkoterminowe	163 772	218 924
– należności długoterminowe	2 288 845	3 272 126

16. Aktywo z tytułu podatku odroczonego

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Rezerwy z tyt. wypłat deputatów emerytalnych	11 628	15 617
Rezerwy z tyt. wypłat odpraw i nagród jubileuszowych	70 299	59 088
Rezerwa na wypłatę osłon socjalnych	3 141	2 804
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	5 892	4 819
Rezerwa na likwidację odwiertów	75 756	88 933
Odpisy aktualizujące środki trwałe	71 765	86 413
Odpisy aktualizujące udziały i akcje	10 236	10 333
Odpisy aktualizujące na odsetki od należności	544	662
Wycena transakcji terminowych	6 911	29 680
Ujemne różnice kursowe	19 528	7 532
Zarachowane odsetki od kredytów i zobowiązań	180	1 133
Oplata przyłączeniowa	59 973	35 878
Niewypłacone wynagrodzenia wraz ze składkami ZUS	17 276	16 324
Strata podatkowa	4 752	7 781
Koszty dotyczące sprzedaży z obowiązkiem podatkowym w następnym miesiącu	–	23 512
Hiperinflacyjne przeszacowanie RMP	11 815	12 843
Pozostałe	50 118	50 087
Razem	419 814	453 439

17. Pozostałe aktywa trwałe

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Materiały wielokrotnego użytku	3 580	10 545
Koszty finansowe rozliczane w czasie	47	3 833
Oplaty za ustanowienie użytkowania górniczego	722	21
Rozliczenia międzyokresowe czynne dotyczące środków trwałych oddanych w leasing	312	32 491
Udostępnienie informacji geologicznej	24 688	301
Pozostałe rozliczenia międzyokresowe czynne	1 524	1 481
Razem	30 873	48 672

18. Zapasy

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Materiały		
Według cen nabycia, w tym:	1 226 794	1 344 854
paliwo gazowe	958 302	1 145 864
Według wartości netto możliwej do uzyskania, w tym:	1 193 990	1 313 369
paliwo gazowe	958 302	1 145 864
Półprodukty i produkty w toku		
Według cen nabycia/kosztu wytworzenia	15 658	18 956
Według wartości netto możliwej do uzyskania	14 465	18 718
Produkty gotowe		
Według cen nabycia/kosztu wytworzenia	6 143	17 801
Według wartości netto możliwej do uzyskania	6 087	17 720
Towary		
Według cen nabycia	1 702	1 626
Według wartości netto możliwej do uzyskania	1 438	1 396
Zapasy razem, według niższej z dwóch wartości: ceny nabycia (kosztu wytworzenia) oraz wartości netto możliwej do uzyskania	1 215 980	1 351 203

19. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Należności z tytułu dostaw i usług	3 536 650	2 549 206
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	48 463	48 207
Należności z tytułu podatku od towarów i usług	283 221	272 218
Należności z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	6 080	2 779
Wymagalna część udzielonych pożyczek	141 536	198 820
Należności od jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	2 378	3 952
Należności z tytułu leasingu finansowego	163 772	218 924
Pozostałe należności od jednostek powiązanych	85 798	83 747
Pozostałe należności	149 499	159 583
Razem należności brutto	4 417 397	3 537 436
W tym należności brutto od jednostek powiązanych (nota 36.a.)	278 175	334 726
Odpis aktualizujący należności wątpliwe (nota 19.a.)	(1 086 351)	(1 064 025)
Razem należności netto	3 331 046	2 473 411
w tym:		
Należności z tytułu dostaw i usług	2 805 602	1 901 721
Należności z tytułu dostaw i usług od jednostek powiązanych	3 689	3 182
Należności z tytułu podatku od towarów i usług	283 221	272 218
Należności z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	6 080	2 779
Wymagalna część udzielonych pożyczek	–	–
Należności od jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	2 378	3 932
Należności z tytułu leasingu finansowego	163 772	218 924
Pozostałe należności od jednostek powiązanych	2 193	30
Pozostałe należności	64 111	70 625
W tym należności netto od jednostek powiązanych (nota 36.a.)	8 260	7 144

Należności z tytułu dostaw i usług wynikają głównie ze sprzedaży paliwa gazowego oraz usług dystrybucyjnych.

Standardowe terminy płatności należności związanych z normalnym tokiem sprzedaży stosowane w spółkach Grupy Kapitałowej wynoszą 14–30 dni.

19. a. Odpisy aktualizujące należności

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Odpis aktualizujący, bilans otwarcia	(1 064 025)	(1 133 210)
Utworzenie odpisu	(421 785)	(105 182)
Rozwiązanie odpisu	395 934	180 295
Wykorzystanie odpisu	8 172	6 704
Transfery pomiędzy częścią krótkoterminową a długoterminową	(4 647)	(12 632)
Odpis aktualizujący na koniec okresu	(1 086 351)	(1 064 025)

20. Rozrachunki z tytułu podatku bieżącego

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego na początek okresu	184 556	75 201
Zmiana stanu należności z tytułu podatku bieżącego*	312	(13 696)
Należności z tytułu podatku bieżącego na początek	17 187	30 883
Należności z tytułu podatku bieżącego na koniec	17 499	17 187
Podatek dochodowy (koszt okresu)	578 753	366 366
Podatek dochodowy zapłacony w okresie	(482 222)	(243 315)
Zobowiązania z tytułu podatku bieżącego na koniec okresu	281 399	184 556

* Grupa kapitałowa nie jest podatkową grupą kapitałową w związku z tym należności i zobowiązania z tytułu podatku bieżącego od osób prawnych nie są kompensowane.

21. Rozliczenia międzyokresowe

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Koszty zagospodarowania złóż	27 879	–
Ubezpieczenia majątkowe	7 276	5 906
Wycena kontraktów długoterminowych	5 342	8 137
Udostępnienie informacji geologicznej	2 375	98
Serwis, aktualizacja programów	3 357	2 183
Remonty rozliczane w czasie	2 932	1 509
Rozliczenia międzyokresowe czynne dotyczące środków trwałych oddanych w leasing	18 174	2 571
Czynsze i opłaty	1 852	3 720
Koszty finansowe rozliczane w czasie	207	1 523
Pozostałe koszty rozliczane w czasie	12 961	6 679
Razem	82 355	32 326

22. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Udziały i akcje nienotowane na giełdzie (wartość brutto)	6 678	6 678
Akcje notowane na giełdzie (wartość brutto)	–	–
Lokata krótkoterminowa (wartość brutto)	45	146
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych (wartość brutto)	18 491	18 141
Bony skarbowe (wartość brutto)	–	1 108
Razem brutto	25 214	26 073
Udziały i akcje nienotowane na giełdzie (wartość netto)*	3 870	3 870
Akcje notowane na giełdzie (wartość netto)*	–	–
Lokata krótkoterminowa (wartość netto)	45	146
Jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych (wartość netto)	18 491	18 141
Bony skarbowe (wartość netto)	–	1 108
Razem netto	22 406	23 265

* Pomniejszone o odpis aktualizujący.

23. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Środki pieniężne w kasie i w banku	211 570	191 797
Lokaty bankowe	725 002	2 828 888
Krótkoterminowe o wysokiej płynności papiery wartościowe*	635 800	504 726
Inne środki pieniężne**	11 263	13 667
Razem	1 583 635	3 539 078

* Są to bony (handlowe, skarbowe, NBP, itp.), certyfikaty depozytowe o terminie zapadalności poniżej 3 miesięcy.

** Są to środki pieniężne w drodze oraz czek i weksle obce o terminie zapadalności poniżej 3 miesięcy.

Spółki Grupy lokują środki pieniężne w renomowanych polskich i międzynarodowych bankach, w efekcie wystąpienie koncentracji ryzyka związanego z lokowaniem środków pieniężnych jest ograniczone.

24. Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży

W Grupie Kapitałowej do aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży zakwalifikowano następujące pozycje aktywów:

Nazwa składnika aktywów trwałych (lub grupy)	Oczekiwany termin zbycia	Wartość bilansowa na 31 grudnia 2007 (w tysiącach złotych)	Warunki zbycia
Grunty i prawo wieczystego użytkowania gruntów	2008 rok	315	sprzedaż w wyniku przetargu
Budynki i budowle	2008 rok	130	sprzedaż w wyniku przetargu
Urządzenia techniczne i maszyny	2008 rok	3	sprzedaż w wyniku przetargu
Środki transportu	2008 rok	–	sprzedaż w wyniku przetargu
Pozostałe	2008 rok	–	sprzedaż w wyniku przetargu
Razem		448	

25. Aktywa warunkowe

25. a. Należności warunkowe z tytułu otrzymanych poręczeń i gwarancji

Jednostka przekazująca należność warunkową	Wysokość otrzymanej należności warunkowej w walucie	Waluta należności warunkowych	Wysokość otrzymanej należności warunkowej* w PLN	Data ważności należności warunkowej	Bank lub inna instytucja, wystawiająca należności warunkowe	Rodzaj udzielonych należności warunkowych
Należności warunkowe otrzymane przez PGNiG S.A.						
PBG S.A.	14 516	PLN	14 516	27 październik 2008	Bank Pekao S.A.	gwarancja dobrego wykonania umowy
K.D.P. Sp. z o.o.	8 400	PLN	8 400	30 czerwiec 2009	K.D.P. Sp. z o.o.	oświadczenie*
Huta Szkła Wymiarki S.A.	4 815	PLN	4 815	30 czerwiec 2008	Huta Szkła Wymiarki S.A.	przelew wierzytelności na zabezpieczenie, zastaw rejestrowy
Huta Szkła Wymiarki S.A.	4 535	PLN	4 535	30 czerwiec 2008	Huta Szkła Wymiarki S.A.	hipoteka zwykła łączna, oświadczenie*
Zakład Elektroenergetyczny H. Cz. ELSEN Sp. z o.o.	2 871	PLN	2 871	30 marzec 2009	Zakład Elektroenergetyczny H. Cz. ELSEN Sp. z o.o.	oświadczenie*
Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki SIARKOPOL S.A.	2 703	PLN	2 703	30 czerwiec 2008	Bank BPH S.A. Oddział w Kielcach oraz Bank Pekao S.A. I Oddział w Staszowie	pełnomocnictwo do dysponowania środkami pieniężnymi
GASLINIA Sp. z o.o.	2 300	PLN	2 300	21 grudzień 2017	GASLINIA Sp. z o.o.	oświadczenie*
KRI S.A.	2 000	PLN	2 000	17 grudzień 2017	KRI S.A.	oświadczenie*
PKN ORLEN S.A.	2 000	PLN	2 000	15 styczeń 2008	Bank BPH S.A.	gwarancja przetargowa
Minex Centrala Exportowo-Importowa S.A.	1 035	PLN	1 035	15 grudzień 2008	Minex Centrala Exportowo-Importowa S.A.	gwarancja właściwego usunięcia wad i usterek
PBG S.A.	1 035	PLN	1 035	30 wrzesień 2008	TUIR WARTA S.A.	gwarancja należytego wykonania umowy
POL-AQUA S.A.	1 021	PLN	1 021	30 grudzień 2007	PZU S.A.	gwarancja należytego wykonania umowy
PZU Oddział Okręgowy w Łodzi	920	PLN	920	30 czerwiec 2010	Millennium Bank S.A.	gwarancja należytego wykonania umowy
ZRUG Sp. z o.o. Poznań	791	PLN	791	27 kwiecień 2011	Hestia S.A.	gwarancja należytego wykonania umowy i gwarancja jakości
POLMAX S.A. Świebodzin	750	PLN	750	30 wrzesień 2008	BRE BANK S.A.	gwarancja terminowej płatności
BRENTAG POLSKA Sp. z o.o. Kędzierzyn Koźle	703	PLN	703	10 luty 2009	ABN AMRO Bank Polska S.A.	gwarancja bankowa
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	698	PLN	698	14 lipiec 2008	PKO BP S.A.	gwarancja bankowa, oświadczenie*
STALBUD TARNÓW Sp. z o.o.	616	PLN	616	22 grudzień 2007	Generali Towarzystwo Ubezpieczeń S.A.	gwarancja należytego wykonania kontraktu
INTERSPEED PHUP Sp. z o.o. Ostrowiec Św.	600	PLN	600	31 marzec 2008	ING Bank Śląski S.A.	gwarancja bankowa
Gazomontaż S.A.	531	PLN	531	4 grudzień 2010	TUIR WARTA S.A.	gwarancja należytego wykonania umowy
GAZSTAL S.A. Zielona Góra	529	PLN	529	10 styczeń 2008	Bank BPH S.A. Lubuskie Centrum Korporacyjne Zielona Góra	gwarancja bankowa
Pozostałe (każda poniżej 500 tys. zł)	9 040	PLN	9 040	od 2007 do 2011	Różne podmioty	gwarancje bankowe, należytego wykonania umowy itp.
Należności warunkowe otrzymane przez Spółki Dystrybucyjne						
Pozostałe (każda poniżej 500 tys. zł)	2 979	PLN	2 979	od 2007 do 2010	Różne podmioty	gwarancje bankowe, należytego wykonania umowy itp.
Należności warunkowe otrzymane przez pozostałe Spółki GK PGNiG						
Pozostałe (każda poniżej 500 tys. zł)	2 502	PLN	2 502	od 2007 do 2010	Różne podmioty	gwarancje bankowe, należytego wykonania umowy itp.
Razem			67 890			

* Oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji w trybie art. 777 § 1 pkt 4 k. p. c.

25. b. Należności warunkowe z tytułu otrzymanych weksli

Podmiot, któremu został wystawiony weksel	Wysokość wystawionego weksla w walucie	Waluta wystawionego weksla	Wysokość wystawionego weksla w złotych	Data obowiązywania weksla
Weksle otrzymane przez PGNiG S.A.				
K.D.P. Sp. z o.o.	8 361	PLN	8 361	30 kwiecień 2008
Huta Szkła Wymiarki S.A.	4 535	PLN	4 535	30 czerwiec 2008
Porcelana Śląska Sp. z o.o.	3 333	PLN	3 333	bezterminowo
Kopalnie i Zakłady Chemiczne Siarki SIARKOPOL S.A.	2 703	PLN	2 703	30 czerwiec 2008
ZP Jopex Franciszek Jopek	2 570	PLN	2 570	bezterminowo
Huta Szkła Deco-Glass Krosno	2 000	PLN	2 000	bezterminowo
Minex Centrala Exportowo-Importowa S.A.	1 035	PLN	1 035	15 grudzień 2008
Kuźnia Glinik Sp. z o.o. Gorlice	1 000	PLN	1 000	bezterminowo
Huta Szkła MAKORA s.j. Krosno	1 000	PLN	1 000	bezterminowo
HUTA SZKŁA LUCYNA Zakład NYSA	900	PLN	900	bezterminowo
Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.	698	PLN	698	30 czerwiec 2008
Pozostałe otrzymane weksle (każdy poniżej 500 tys. zł)	3 494	PLN	3 494	od 2007 do 2011
Weksle otrzymane przez Spółki Dystrybucyjne				
ZRUG Spółka z o.o. Poznań	2 266	PLN	2 266	2007–2010
GAZOBUDOWA Sp. z o.o. Poznań	706	PLN	706	2005–2010
PHARMGAS Sp. z o.o.	2 135	PLN	2 135	2007–2010
PBG S.A.	1 231	PLN	1 231	2008–2011
PHARMGAS Sp. z o.o.	723	PLN	723	28 grudzień 2009
TESGAS Sp. z o.o.	647	PLN	647	2007–2010
PUH INTER-TECH Komorniki	600	PLN	600	2007–2010
PHARMGAS Sp. z o.o.	524	PLN	524	30 styczeń 2012
Pozostałe otrzymane weksle (każdy poniżej 500 tys. zł)	3 958	PLN	3 958	2007–2011, termin ważności umowy
Weksle otrzymane przez pozostałe Spółki GK PGNiG				
IZOSTAL S.A.	1 500	PLN	1 500	6 wrzesień 2012
EKO OPEN Sp. z o.o. Płock	644	PLN	644	16 listopad 2008
Pozostałe otrzymane weksle (każdy poniżej 500 tys. zł)	3 070	PLN	3 070	2007–2011, termin ważności umowy
Razem			49 633	

26. Kapitał podstawowy

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Liczba akcji razem w tysiącach sztuk	5 900 000	5 900 000
Wartość nominalna jednej akcji w złotych	1	1
Kapitał zakładowy, razem (w tysiącach złotych)	5 900 000	5 900 000

27. Kredyty, pożyczki i papiery dłużne

	Waluta	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty/wykupu	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006	Zabezpieczenie
		Wartości w walucie				Wartości w PLN		
Długoterminowe								
Zobowiązania z tytułu leasingu	PLN	10 733	16 643	6–9%	2008–2010	10 733	16 643	–
Zobowiązania z tytułu leasingu	CHF	5 998	10 048	Średnio 8%	11 lipiec 2010	12 963	23 957	–
Zobowiązania z tytułu leasingu	USD	3 154	1 555	Libor 1M	20 wrzesień 2012	7 681	4 526	–
Kredyt konsorcjalny***	EUR	–	600 000	Euribor 3M+0,25	27 lipiec 2010	–	2 298 720	Gwarancje spółek dystrybucyjnych
Razem długoterminowe						31 377	2 343 846	
Krótkoterminowe								
Część bieżąca zobowiązań z tytułu leasingu	PLN	21 803	30 737	6–9%	2008	21 803	30 737	–
Część bieżąca zobowiązań z tytułu leasingu	CHF	4 469	4 868	Średnio 8%	2008	9 659	11 605	–
Część bieżąca zobowiązań z tytułu leasingu	USD	759	413	Libor 1M	2008	1 848	1 201	–
Bieżąca część kredytu konsorcjalnego*	EUR	–	1 283	Euribor 3M+0,25	2007	–	4 917	Gwarancje spółek dystrybucyjnych
Kredyt krótkoterminowy w banku Pekao S.A.	PLN	20 890	13 264	Wibor 1M+0,4	28 wrzesień 2008	20 890	13 264	Hipoteka na nieruchomości, cesja wierzytelności z obecnych i przyszłych kontraktów
Linia kredytowa w banku Societe Generale S.A.	PLN	2 768	–	Wibor 1M+0,8	31 październik 2008	2 768	–	Cesja należności i weksel in blanco
Kredyt w rachunku bieżącym w banku Millennium S.A.	PLN	9 304	5 680	Wibor 1M+0,25	23 grudzień 2008	9 304	5 680	Weksel in blanco
Kredyt w rachunku bieżącym w banku Raiffeisen Bank S.A.	PLN	–	2 278	Wibor 1W+0,40	30 maj 2007	–	2 278	Weksel in blanco
Kredyt obrotowy w banku BRE S.A.	PLN	–	4 700	Wibor 1M+0,45	25 sierpień 2007	–	4 700	Weksel in blanco
Kredyt obrotowy w banku Pekao S.A.	PLN	–	2 959	Wibor 1M+0,40	31 maj 2007	–	2 959	Weksel in blanco
Kredyt w rachunku bieżącym w banku Pekao S.A.	PLN	192	1 500	Wibor 1M+0,40	31 maj 2008	192	1 500	Weksel in blanco
Kredyt krótkoterminowy w banku BPH S.A.	PLN	–	1 002	Wibor 1M+1,5	28 wrzesień 2007	–	1 002	Weksel, zapasy
Kredyt w rachunku bieżącym w banku Pekao S.A.	PLN	3 946	–	Wibor 1M+0,7	31 grudzień 2008	3 946	–	Weksel, zastaw rejestrowy
Kredyt obrotowy w banku Pekao S.A.	PLN	4 000	–	Wibor 1M+0,7	28 grudzień 2008	4 000	–	Weksel, zastaw rejestrowy
Kredyt w rachunku bieżącym w banku BPH S.A.	PLN	–	13 923	Wibor 1M+0,3	30 wrzesień 2007	–	13 923	Hipoteka na nieruchomości
Kredyt w rachunku bieżącym w banku BPH S.A.	PLN	19 462	–	Libor 1M+0,3	30 wrzesień 2008	19 462	–	Cesja wierzytelności
Kredyt w rachunku bieżącym w banku Societe Generale S.A.	PLN	–	1 668	Libor 1M+0,8	30 wrzesień 2007	–	3 978	Cesja wierzytelności
Kredyt w rachunku bieżącym w banku Societe Generale S.A.	USD	1 484	–	Libor 1M+0,4	31 sierpień 2008	3 615	–	Cesja wierzytelności
Kredyt w rachunku bieżącym w banku BPH S.A.	PLN	–	5 899	Wibor 1M+0,3	30 wrzesień 2007	–	5 899	Przewłaszczenie
Kredyt w rachunku bieżącym w banku BGK S.A.	PLN	–	8 283	Wibor 3M+0,5	25 kwiecień 2007	–	8 283	Przewłaszczenie
Linia kredytowa w banku ING Bank Śląski S.A.	PLN	4 801	293	Wibor 1M+1,2	27 listopad 2008	4 801	293	Weksel in blanco, cesje wierzytelności
Kredyt w rachunku bieżącym w banku BRE S.A.	PLN	1 236	–	Wibor 1M+1,2	13 listopad 2008	1 236	–	Kaucje pieniężne, hipoteka, cesja z polisy ubezpieczeniowej
Kredyt obrotowy w banku BRE S.A.	PLN	3 000	–	Wibor 1M+1,2	30 kwiecień 2008	3 000	–	Kaucje pieniężne, hipoteka, cesja z polisy ubezpieczeniowej
Kredyt krótkoterminowy w banku ING Bank Śląski S.A.	PLN	200	–	Wibor 1M+0,5	30 czerwiec 2008	200	–	–
Kredyt krótkoterminowy w banku Komerční Banka a.s. Czechy	CZK	–	5 000	Pribor 1M+1,5	30 czerwiec 2007	–	697	Cesja należności
Kredyt w rachunku bieżącym w banku Komerční Banka a.s. Czechy	CZK	–	4 198	Pribor 1M+1,5	31 maj 2007	–	585	Cesja należności
Kredyt krótkoterminowy w banku Volkswagen Bank Polska S.A.	PLN	–	68	0% kredyt kupiecki	17 marzec 2007	–	68	Przewłaszczenie
Pożyczka od osoby fizycznej (w spółce zależnej)	PLN	–	52	Wibor 1M+0,5	31 grudzień 2007	–	52	–
Razem krótkoterminowe						106 724	113 621	

* Umowa kredytu konsorcjalnego z dnia 27 lipca 2005 r. zawarta pomiędzy PGNiG S.A. a Bankiem Handlowym w Warszawie S.A., Bankiem

Polska Kasa Opieki S.A., Cylon S.A., Fortis Bankiem N.V., Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. oraz Societe Generale S.A. Oddział w Polsce.

W dniu 8 maja 2007 roku Zarząd PGNiG S.A. podjął uchwałę nr 297/2007 w sprawie redukcji zadłużenia Jednostki Dominującej w drodze spłaty kredytu terminowego w kwocie 600 000 tysięcy EUR, ze środków własnych Jednostki Dominującej, innych niż środki pozyskane przez Jednostkę Dominującą z emisji akcji serii B, po wcześniejszym zapewnieniu przez Spółkę środków w tej samej wysokości w formie odnawialnej linii kredytowej.

Redukcja zadłużenia ze środków własnych Jednostki Dominującej, innych niż środki pozyskane przez Jednostkę Dominującą z emisji akcji serii B, nie będzie mieć niekorzystnego wpływu na możliwość oraz harmonogram realizacji projektów inwestycyjnych. Rozwiązanie przyjęte przez Jednostkę

Dominującą wpłynie na znaczną redukcję kosztów obsługi jej zadłużenia poprzez wyeliminowanie sytuacji, w której Jednostka Dominująca wykorzystując kredyt jest jednocześnie inwestorem tych środków na rynku finansowym, ponosząc koszt marży rynkowej.

Jednocześnie Zarząd Jednostki Dominującej podkreślił, że aktualne pozostają projekty inwestycyjne opisane w prospekcie emisyjnym akcji serii B, które nadal są realizowane z wykorzystaniem środków pozyskanych z emisji tych akcji.

Ponadto Grupa dysponowała liniami kredytowymi, które zostały przedstawione w poniższej nocie.

27. a. Wysokość przyznanych i niewykorzystanych linii kredytowych

Bank	31 grudnia 2007		31 grudnia 2006	
	Wartość przyznanych linii kredytowych	Wartość niewykorzystanych linii kredytowych	Wartość przyznanych linii kredytowych	Wartość niewykorzystanych linii kredytowych
	(w tysiącach złotych)			
Komercni Banka a.s. Ostrava Czechy	1 348	1 348	1 393	112
Societe Generale S.A.	3 000	232	3 000	3 000
BPH S.A.	–	–	18 000	4 736
BRE Bank SA	5 000	5 000	5 000	300
RAIFFEISEN BANK S.A.	6 000	6 000	6 000	3 722
PEKAO S.A.	4 500	4 308	4 500	41
Societe Generale S.A.	5 000	5 000	–	–
Millennium S.A.	10 000	696	6 000	319
PEKAO S.A.	8 000	54	5 000	5 000
BPH S.A.	–	–	2 000	998
BPH S.A.	20 000	538	20 000	6 077
Societe Generale S.A.	3 653	38	4 366	579
BGK S.A.	10 000	10 000	10 000	1 717
BPH S.A.	6 000	6 000	6 000	101
BPH S.A.	–	–	3 787	3 598
HSBC S.A.	–	–	2 911	2 037
BRE Bank SA	2 000	764	2 000	2 000
ING Bank	5 000	199	3 000	2 707
BZ WBK S.A.	2 000	2 000	–	–
Millennium S.A.	–	–	1 400	1 400
PEKAO S.A.	40 000	40 000	40 000	40 000
PKOBP S.A.	40 000	40 000	40 000	40 000
PEKAO S.A. (dawne BPH S.A.)	40 000	40 000	40 000	40 000
Bank Handlowy SA	40 000	40 000	40 000	40 000
Societe Generale S.A.	40 000	40 000	40 000	40 000
Millennium S.A.	40 000	40 000	40 000	40 000
BRE Bank SA	40 000	40 000	–	–
Razem	371 501	322 177	344 357	278 444

Linie kredytowe, jakkolwiek nie w pełni wykorzystywane, podnoszą bezpieczeństwo Grupy w zakresie regulowania bieżących zobowiązań.

28. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (wykazane w zobowiązaniach)

	31 grudnia 2007		
	Wartość płatności (zdyskontowanych) ujętych w bilansie	Odsetki	Wartość rzeczywistych rat do zapłaty
Zapadalność w terminie:	(w tysiącach złotych)		
do 1 roku	33 310	2 184	35 494
od 1 roku do 5 lat	31 371	1 361	32 732
pow. 5 lat	6	–	6
Razem	64 687	3 545	68 232

	31 grudnia 2006		
	Wartość płatności (zdyskontowanych) ujętych w bilansie	Odsetki	Wartość rzeczywistych rat do zapłaty
Zapadalność w terminie:	(w tysiącach złotych)		
do 1 roku	43 543	3 397	46 940
od 1 roku do 5 lat	45 126	2 292	47 418
pow. 5 lat	–	–	–
Razem	88 669	5 689	94 358

Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne
Spółki Grupy Kapitałowej prowadzą program wypłaty nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych. Wypłaty z powyższych tytułów programu odpisywane są w koszty rachunku zysków i strat w sposób umożliwiający rozłożenie kosztów nagród jubileuszowych i odpraw emerytalnych na cały okres zatrudnienia pracowników w poszczególnych spółkach. Koszty z tytułu ww. świadczeń są ustalane aktuarialną metodą wyceny prognozowanych uprawnień jednostkowych.

29. Rezerwy

	Nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	Rezerwa na deputaty gazowe	Rezerwa na osłony socjalne	Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów	Rezerwa na karę UOKiK	Rezerwy związane z ochroną środowiska	Rezerwa na potencjalne zobowiązanie z tytułu usługi przesyłowej	Centralny Fundusz Restrukturyzacji	Pozostałe	Razem
	(w tysiącach złotych)					(w tysiącach złotych)				
Na dzień 1 stycznia 2007 roku	337 499	82 198	14 760	740 645	4 068	85 153	–	9 740	79 584	1 353 647
Utworzone w ciągu roku obrotowego	107 075	3 039	2 006	70 315	–	742	22 500	–	73 730	279 407
Przeniesienia	–	–	4 869	–	–	(481)	–	–	(9 253)	(4 865)
Wykorzystane	(85 702)	(24 038)	(5 635)	(104 127)	(2 068)	(879)	–	(2 200)	(68 515)	(293 164)
Na dzień 31 grudnia 2007 roku	358 872	61 199	16 000	706 833	2 000	84 535	22 500	7 540	75 546	1 335 025
Długoterminowe 31 grudnia 2007 roku	304 020	38 802	11 467	684 552	–	81 276	–	–	33 688	1 153 805
Krótkoterminowe 31 grudnia 2007 roku	54 852	22 397	4 533	22 281	2 000	3 259	22 500	7 540	41 858	181 220
Na dzień 31 grudnia 2007 roku	358 872	61 199	16 000	706 833	2 000	84 535	22 500	7 540	75 546	1 335 025
Długoterminowe 31 grudnia 2006 roku	281 837	58 826	9 017	713 381	–	84 411	–	–	32 410	1 179 882
Krótkoterminowe 31 grudnia 2006 roku	55 662	23 372	5 743	27 264	4 068	742	–	9 740	47 174	173 765
Na dzień 31 grudnia 2006 roku	337 499	82 198	14 760	740 645	4 068	85 153	–	9 740	79 584	1 353 647

Przyjęte do wyliczeń stopy procentowe	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Stopa wzrostu średniego miesięcznego wynagrodzenia	3,0%	3,0%
Realna roczna stopa dyskonta	3,8%	3,8%
Razem stopa procentowa do wyliczeń odsetek	6,8%	6,8%

Rezerwa na nagrody jubileuszowe wykazywana jest w wartości bieżącej zobowiązań wynikających z wyliczeń aktuariusza. Saldo rezerw na odprawy emerytalne ujęte jest w bilansie w wysokości zobowiązania netto, czyli po skorygowaniu o nieujęte zyski i straty aktuarialne oraz koszty przeszłego zatrudnienia – świadczenia, do których nie nabyto uprawnień.

Nieujęte zyski i straty aktuarialne oraz koszty przeszłego zatrudnienia rozliczne są w bieżący rachunek wyników przez okres 15 lat.

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Nagrody jubileuszowe		
Wartość zobowiązania ujęta w bilansie na początek okresu	240 476	198 343
Koszty odsetek	9 138	3 769
Koszty bieżącego zatrudnienia	16 247	14 519
Wyplacone świadczenia	(38 633)	(34 216)
Aktuarialny zysk/strata	42 885	58 061
Straty/zyski z tytułu ograniczeń i rozliczeń	(7 017)	–
Wartość zobowiązania ujęta w bilansie na koniec okresu	263 096	240 476
Odprawy emerytalne		
Wartość zobowiązania ujęta w bilansie na początek okresu	97 024	99 348
Koszty bieżącego zatrudnienia	5 750	5 081
Koszty odsetek	4 015	1 717
Wartość netto zysku/straty aktuarialnej ujętej w ciągu roku	75	(832)
Wyplacone świadczenia	(8 286)	(5 816)
Koszty przeszłego zatrudnienia	909	909
Straty/zyski z tytułu ograniczeń i rozliczeń	(3 711)	–
Pozostałe	–	(3 384)
Wartość zobowiązania ujęta w bilansie na koniec okresu	95 776	97 023
Razem wartość zobowiązania ujęta w bilansie na koniec okresu	358 872	337 499

Rezerwa na deputat gazowy wypłacany byłym pracownikom

Spółka dokonuje wypłat deputatów gazowych emerytom, którzy przeszli na emeryturę do końca 1995 roku. System

wypłat obowiązywać będzie do 2010 roku, po którym Spółka zaprzestanie wypłaty deputatów. Wysokość rezerwy na koszty deputatów jest ustalona zgodnie z zasadami wyceny aktuarialnej stosowanej do wyliczenia rezerwy na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne.

Rezerwa na wypłatę osłon socjalnych

Spółki Grupy Kapitałowej tworzą rezerwę na wypłatę osłon socjalnych wypłacaną pracownikom zwalnianym w związku z realizacją programu restrukturyzacji zatrudnienia. Rezerwa ta wyliczona jest w oparciu o planowaną redukcję zatrudnienia oraz kwoty jednorazowych wypłat odpraw osłonowych.

Rezerwa na koszty restrukturyzacji ujmowana jest tylko wtedy, gdy Grupa ogłosiła wszystkim zainteresowanym stronom szczegółowy i formalny plan restrukturyzacji.

Pozostałe rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne

Spółka tworzy również inne rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne, m.in. rezerwę na wypłatę odpraw z tytułu zwolnień grupowych.

Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów

Spółka tworzy rezerwę na przyszłe koszty likwidacji odwiertów oraz Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego (FLZG).

Rezerwa na koszty likwidacji odwiertów wyliczona jest w oparciu o koszt stanowiący średni koszt likwidacji odwiertów w poszczególnych zakładach wydobywczych w ciągu ostatnich trzech lat, skorygowany o prognozowany wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych oraz zmianę wartości pieniądza w czasie. Uwzględnienie trzyletniego horyzontu czasowego wiąże się ze zróżnicowaniem ilości likwidowanych odwiertów i ich kosztu likwidacji w poszczególnych latach.

Początkowa wartość rezerwy zwiększa wartość odpowiedniego środka trwałego. Późniejsze korekty wysokości rezerwy będące skutkiem zmian szacunków są również traktowane jako korekta wartości środka trwałego.

Fundusz Likwidacji Zakładu Górniczego tworzony jest na podstawie Ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku o zmianie ustawy Prawo Geologiczne i Górnicze. Odpisy na fundusz dokonywane są w wysokości od 3% do 10% wartości amortyzacji podatkowej majątku kopalnianego w korespondencji z pozostałymi kosztami operacyjnymi.

Wartość rezerwy na koszty likwidacji odwiertów korygowana jest o sumę niewykorzystanych odpisów na FLZG.

Rezerwa na karę Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (UOKiK)

Największą pozycję w tej grupie rezerw stanowiła rezerwa na nałożoną przez Prezesa UOKiK na PGNiG S.A. karę. Zdaniem UOKiK PGNiG S.A. nadużyła pozycji dominującej zwałając z wydaniem warunków technicznych przyłączenia istniejącej kotłowni należącej do Gminy Miejskiej w Wysokiem Mazowieckiem do istniejącej stacji pomiarowej.

W związku z uprawomocnieniem się wyroku Sądu Apelacyjnego zmieniającego decyzję Prezesa UOKiK, w ten sposób, że kwota wymierzonej kary uległa zmniejszeniu, Spółka dokonała w 2006 roku rozwiązania rezerwy z tego tytułu, a następnie w lutym 2007 roku dokonała faktycznej zapłaty zmniejszonej kary, wykorzystując jednocześnie pozostałą część rezerwy.

W związku z powyższym pozostałe saldo rezerwy na koniec 31 grudnia 2007 roku dotyczy wyłącznie kary Prezesa UOKiK, który uznał działanie PGNiG S.A. za praktykę ograniczającą konkurencję w postaci nadużywania przez Spółkę pozycji dominującej na krajowym rynku przesyłu gazu ziemnego poprzez odmowę świadczenia usług przesyłowych gazu ziemnego wydobywanego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej dla PHZ Bartimpex S.A.

Rezerwy związane z ochroną środowiska

Spółki Grupy Kapitałowej tworzą rezerwy na przyszłe zobowiązania z tytułu kosztów rekultywacji skażonych gruntów lub eliminacji szkodliwych substancji w przypadku występowania prawnego lub zwyczajowego obowiązku wykonania tych czynności. Tworzona rezerwa odzwierciedla potencjalne koszty przewidziane do poniesienia szacowane i weryfikowane okresowo według cen bieżących.

Centralny Fundusz Restrukturyzacji

Centralny Fundusz Restrukturyzacji został utworzony w celu zapewnienia świadczeń osłonowych dla uprawnionych pracowników objętych Programem Restrukturyzacji. Szczegółowe zasady działania funduszu oraz katalog zwiększeń i wydatków z funduszu są określone w uchwałach wewnętrznych Spółki.

Rezerwa na potencjalne zobowiązanie z tytułu usługi przesyłowej

W związku z wniesieniem przez firmę SGT EUROPOL GAZ S.A. sprawy przeciwko decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki dotyczącej taryf za przesył gazu w roku 2007, Jednostka Dominująca przeprowadziła kalkulację dodatkowych kosztów, które poniesie PGNiG S.A. w sytuacji uchylecia taryfy za 2007 rok. Zgodnie z ostatnią ważną taryfą obowiązującą w drugiej połowie 2005 roku szacunkowa dopłata za usługę przesyłu gazu w 2007 roku może wynieść 22 500 tysięcy złotych. W związku z powyższym PGNiG S.A. zawiązała w 2007 roku rezerwę w kwocie 22 500 tysięcy złotych na poczet ww. opłaty.

Pozostałe rezerwy

Spółki Grupy Kapitałowej tworzą też inne rezerwy na przyszłe prawdopodobne wydatki, związane z działalnością handlową.

30. Rozliczenia międzyokresowe przychodów

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Długoterminowe		
Nie zamortyzowana wartość przyłączy gazowych finansowanych przez odbiorców	707 721	775 465
Opłata przyłączeniowa	427 203	365 566
Pozostałe	7 442	3 239
Razem długoterminowe	1 142 366	1 144 270
Krótkoterminowe		
Nie zamortyzowana wartość przyłączy gazowych finansowanych przez odbiorców	60 888	55 620
Opłata przyłączeniowa	15 720	15 021
Prognoza sprzedaży gazu	396 612	–
Pozostałe	13 841	26 941
Razem krótkoterminowe	487 061	97 582

31. Rezerwa na podatek odroczony

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Dodatnie różnice kursowe	2 619	3 109
Naliczone odsetki	1 605	1 427
Wycena instrumentów finansowych	3 112	1 087
Przychody z tytułu obowiązku podatkowego w następnym miesiącu	13 338	69 209
Różnica pomiędzy wartością podatkową i rachunkową aktywów trwałych	1 502 548	1 975 225
Pozostałe	7 137	6 017
Razem	1 530 359	2 056 074

32. Inne zobowiązania długoterminowe

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Zobowiązania z tytułu koncesji, praw do informacji geologicznej i użytkowania górniczego	20 577	388
Pozostałe inne zobowiązania długoterminowe	1 082	809
Razem	21 659	1 197

33. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	885 061	977 506
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług wobec jednostek powiązanych	9 894	17 455
Zobowiązania z tytułu podatku od towarów i usług	800 840	612 060
Zobowiązania z tytułu innych podatków, ceł i ubezpieczeń społecznych	124 204	113 429
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	40 421	34 062
Zobowiązania z tytułu niewykorzystanych urlopów	32 164	20 619
Zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych	271 484	208 211
Zobowiązania z tytułu zakupu niefinansowych aktywów trwałych od jednostek powiązanych	34 092	44 255
Zobowiązanie z tytułu uchwalonej dopłaty do kapitału*	82 472	82 472
Zobowiązania wobec spółek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	27 794	9 316
Zobowiązania inne wobec jednostek powiązanych	910	1 069
Rozliczenia międzyokresowe bierne i zaliczki na dostawy	66 734	24 772
Pozostałe	31 911	28 261
Razem	2 407 981	2 173 487
W tym jednostki powiązane (nota 39.a.)	155 162	154 567

* Sprawa sporna dotycząca dopłat do kapitału Gazotech Sp. z o.o., opisana szerzej w nocie 43.

34. Przyczyny występowania różnic pomiędzy bilansowymi pozycjami oraz zmianami wynikającymi ze zmian niektórych pozycji z rachunku przepływów środków pieniężnych

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
1) Środki pieniężne w bilansie na początek okresu	3 539 078	3 181 567
a) Saldo różnic kursowych netto od środków pieniężnych na początek okresu*	(20 136)	(4 618)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w rachunku przepływów pieniężnych na początek okresu (1-a)	3 559 214	3 186 185
2) Środki pieniężne w bilansie na koniec okresu	1 583 635	3 539 078
b) Saldo różnic kursowych netto od środków pieniężnych na koniec okresu	(1 233)	(20 136)
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty w rachunku przepływów pieniężnych na koniec okresu (2-b)	1 584 868	3 559 214
I. Zmiana stanu środków pieniężnych w bilansie (2-1)	(1 955 443)	357 511
II. Zmiana stanu różnic kursowych netto od środków pieniężnych (b-a)	18 903	(15 518)
Zmiana stanu środków pieniężnych w rachunku przepływów pieniężnych (I. – II.)	(1 974 346)	373 029

* Kwoty ujemne oznaczają przewagę ujemnych różnic kursowych od środków pieniężnych i pomniejszają saldo środków pieniężnych w bilansie. W rachunku przepływów pieniężnych różnice te są eliminowane.

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Bilansowa zmiana innych aktywów finansowych	983 225	832 206
Bilansowa zmiana stanu należności netto	(857 635)	88 314
Zmiana stanu należności z tytułu leasingu w aktywach finansowych – korekta działalności inwestycyjnej	(983 280)	(834 081)
Zmiana stanu należności z tytułu leasingu – korekta działalności inwestycyjnej	(55 151)	(43 276)
Zmiana stanu należności z tytułu wpłaty z zysku (15%) do Skarbu Państwa – korekta działalności finansowej	–	(47 890)
Zmiana stanu należności z tytułu włączenia do konsolidacji spółki Investgas S.A.	–	5 239
Zmiana stanu należności inwestycyjnych z tyt. sprzedaży WNiP oraz rzeczowych aktywów trwałych	(6 857)	(3 427)
Pozostałe	(3 929)	1 688
Zmiana stanu należności netto w rachunku przepływów pieniężnych	(923 627)	(1 227)

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Bilansowa zmiana stanu zapasów	135 223	(535 858)
Środki trwałe w budowie przeniesione na zapasy – korekty działalności inwestycyjnej	1 511	56
Zmiana stanu zapasów w rachunku przepływów pieniężnych	136 734	(535 802)

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Bilansowa zmiana stanu rezerw	(18 622)	22 603
Zmiana stanu rezerwy na likwidację odwertów korygującej rzeczowe aktywa trwałe – korekta działalności inwestycyjnej	63 152	(114 412)
Zmiana stanu rezerw z tytułu włączenia do konsolidacji spółki Investgas S.A.	–	(7 969)
Zmiana stanu rezerw w rachunku przepływów pieniężnych	44 530	(99 778)

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Bilansowa zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych	234 494	66 147
Zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych z tyt. zakupu WNiP oraz rzeczowych aktywów trwałych	(53 110)	(99 200)
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu wpłaty z zysku (15%) do Skarbu Państwa – korekta działalności finansowej	–	28 800
Zmiana stanu zobowiązań z tytułu włączenia do konsolidacji spółki Investgas S.A.	–	(3 195)
Pozostałe	(1 034)	(3 164)
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych w rachunku przepływów pieniężnych	180 350	(10 612)

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Bilansowa zmiana stanu pozostałych aktywów	17 799	(31 424)
Bilansowa zmiana stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów	(50 029)	(16 330)
RMC dotyczące środków trwałych wyleasingowanych – reklasyfikacja w obrębie działalności operacyjnej	(16 576)	35 062
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych czynnych z tytułu włączenia do konsolidacji spółki Investgas S.A.	–	126
Zmiana stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w rachunku przepływów pieniężnych	(48 806)	(12 566)

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Bilansowa zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych przychodów	387 575	(80 708)
Rozliczenia międzyokresowe przychodów dotyczące środków trwałych wyleasingowanych – reklasyfikacja w obrębie działalności operacyjnej	–	69 818
Otrzymane dotacje na środki trwałe	–	(411)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych przychodów w rachunku przepływów pieniężnych	387 575	(11 301)

35. Instrumenty finansowe i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

35. a. Instrumenty finansowe według kategorii (wartości bilansowe)

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	–	–
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (udziały i akcje nie notowane na giełdzie)	23 867	21 982
Inwestycje finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	–	–
Pożyczki i należności	6 713 237	8 826 802
Wartość dodatnia instrumentów pochodnych (instrumenty zabezpieczające, ale nie stosowana rachunkowość zabezpieczeń)	17 442	5 723
Środki pieniężne (środki w kasie i na rachunku oraz czeki i środki pieniężne w drodze)	222 833	205 464
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	1 570 112	3 851 981
Wartość ujemna instrumentów pochodnych*	36 185	55 067

* Spółka nie stosuje rachunkowości zabezpieczeń.

Wykazane wartości instrumentów finansowych nie różnią się lub różnią się nieznacznie od ich wartości godziwej. Można więc uznać że wartości wykazane w powyższej tabeli są tożsame z ich wartościami godziwymi.

35. b. Zyski i straty netto dotyczące aktywów i zobowiązań finansowych

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	471	(2 552)
Utrata wartości ujęta w wyniku finansowym za dany okres	471	(2 552)
Inwestycje finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-
Pożyczki i należności	416 996	403 375
Odsetki od lokat, BSB, REPO	76 730	58 113
Odsetki od należności*	308 998	319 141
Odsetki od udzielonych pożyczek	14 070	17 257
Odpisy aktualizujące należności	(16 992)	(26 536)
Odpisy aktualizujące pożyczki	63 735	60 805
Wycena walutowa pożyczek udzielonych w walucie	(29 545)	(25 405)
Wartość dodatnia instrumentów pochodnych	17 442	5 723
Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	(45 300)	(67 336)
Wartość ujemna instrumentów pochodnych	(36 185)	(55 067)
Razem wpływ na wynik	353 424	284 143

* W tym odsetki od należności z tytułu leasingu finansowego w kwocie 219 085 tysięcy złotych w 2007 roku (268 617 tysięcy złotych w 2006 roku).

35. c. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Jednostka Dominująca prowadząc swoją działalność gospodarczą narażona jest na ryzyko finansowe, a w szczególności na następujące rodzaje tego ryzyka:

- » ryzyko kredytowe;
- » ryzyko rynkowe w tym:
  - ryzyko stóp procentowych,
  - ryzyko walutowe,
  - ryzyko cen towarów;
- » ryzyko płynności.

Ryzyko kredytowe

Przez ryzyko kredytowe rozumiemy prawdopodobieństwo nieterminowego lub całkowitego braku wywiązania się kontrahenta firmy ze zobowiązań. Ryzyko kredytowe wynikające z niemożności wypełnienia przez strony trzecie warunków umowy dotyczących instrumentów finansowych Grupy Kapitałowej jest zasadniczo ograniczone do ewentualnych kwot, o które zobowiązania stron trzecich przewyższają zobowiązania Grupy. Grupa Kapitałowa stosuje zasadę zawierania transakcji dotyczących instrumentów finansowych z wieloma podmiotami charakteryzującymi się wysoką zdolnością kredytową. Przy wyborze partnerów finansowych, którym Grupa powierza część swoich aktywów kieruje się przede wszystkim ich standingiem finansowym zweryfikowanym

przez agencje ratingowe, a także udziałem w rynku oraz posiadaną reputacją.

Grupa posiada ekspozycję na ryzyko kredytowe z tytułu:

- » udzielonych pożyczek,
- » należności handlowych,
- » transakcji lokacyjnych,
- » zawartych finansowych instrumentów pochodnych,
- » udzielonych gwarancji finansowych.

Poniżej zostały przedstawione maksymalne wartości ekspozycji na ryzyko kredytowe dla poszczególnych klas instrumentów finansowych.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Udzielone pożyczki	-	-
Depozyty w innych jednostkach (Lokaty bankowe, BSB, REPO)	1 379 549	3 353 146
Należności handlowe	5 333 688	5 473 656
Wartość dodatnia instrumentów pochodnych	17 442	5 723
Udzielone gwarancje finansowe	7 902 149	5 837 852
Razem	14 632 828	14 670 377

Ekspozycja na ryzyko kredytowe z tytułu udzielonych pożyczek wynika z pożyczek udzielonych jedynie spółkom stowarzyszonym z Grupy Kapitałowej przez Jednostkę Dominującą. Udzielanie pożyczek tym spółkom odbywa się na podstawie procedury wewnętrznej „Zasady udzielania pożyczek przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. spółkom z Grupy Kapitałowej oraz z udziałem kapitałowym PGNiG S.A.”, regulującej szczegółowo proces zawierania umów pożyczkowych oraz ich monitorowania przez co minimalizuje ekspozycję Jednostki Dominującej na ryzyko kredytowe z tego tytułu. Pożyczki są udzielane jedynie po spełnieniu przez wnioskującą spółkę szeregu warunków i ustanowieniu zabezpieczeń. Poza tym spółki zależne działają we wspólnym interesie firmy co ogranicza istotnie ryzyko kredytowe z tego tytułu.

Na największe wartościowo ryzyko kredytowe narażone są należności. Większość kwoty należności dotyczy należności z tytułu sprzedanego paliwa gazowego, które realizowane są przez PGNiG S.A.

W celu zminimalizowania ryzyka niespłacalności wierzytelności z tytułu sprzedanego paliwa gazowego wprowadzane są jednolite zasady zawierania umów sprzedaży paliwa gazowego, dotyczące zabezpieczenia należności handlowych.

Przed zawarciem umów sprzedaży o znacznej wartości przeprowadzana jest weryfikacja i analiza sytuacji finansowej przyszłego odbiorcy na podstawie ogólnie dostępnych informacji finansowych spółki (sprawdzenie przyszłego odbiorcy w Rejestrach Dłużników) w celu określenia wiarygodności finansowej odbiorcy. W przypadku ujawnienia wpisów w rejestrze dłużników PGNiG SA żąda specjalnych warunków zabezpieczenia umowy.

Spółka przeprowadza bieżące analizy w zakresie wykonywania przez odbiorców warunków umów w obszarze rozliczeń finansowych. Większość zawartych umów zobowiązuje odbiorców do dokonywania przedpłat w terminach określonych w umowach. Na koniec okresu rozliczeniowego określonego w umowach odbiorcy są zobowiązani dokonać zapłaty za faktycznie odebrane paliwo gazowe w terminach przewidzianych w umowach. Standardowo jest to termin 14 dni od daty wystawienia faktury. Stosowane są również inne terminy płatności.

Spółka zamierza wprowadzić badanie wiarygodności wszystkich odbiorców na podstawie dokumentów finansowych spółki w określonym cyklu (raz na 6 miesięcy lub raz na 1 rok). Badanie to ma pokazać kondycję finansową każdego odbiorcy oraz określić na jaką skalę dany odbiorca może się zadłużyć aby nie stracić płynności finansowej, oraz doprowadzić do wykrycia przesłanek umożliwiających odbiorcy ogłoszenie upadłości.

PGNiG SA stosuje poniższe zabezpieczenia należytego wykonania umowy:

- » Hipoteka (zwykła, kaucyjna);
- » Gwarancja Bankowa;
- » Kaucja;
- » Zastaw zwykły i rejestrowy;
- » Gwarancja Ubezpieczeniowa;
- » Weksel In blanco;
- » Oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji na podstawie art. 777 k.p.c.;
- » Cesję wierzytelności na umowach długoterminowych;
- » Depozyt pieniężny na rachunku wskazanym przez PGNiG SA Oddział Handlowy;
- » Rating;
- » Poręczenie.

W odniesieniu do nowo zawieranych umów wybór formy zabezpieczenia uzgadniany jest pomiędzy PGNiG a Odbiorcą. Przewiduje się, że w ramach obligatoryjnego procesu dostosowania zawartych umów do wymogów prawa energetycznego podjęte zostaną z niektórymi odbiorcami negocjacje zmierzające do ustanowienia lub wzmocnienia zabezpieczenia wykonania umowy.

Stan należności od odbiorców jest monitorowany na bieżąco, zgodnie z wewnętrznymi procedurami funkcjonującymi w Spółce. W przypadku stwierdzenia braku wpływu zapłaty w umownym terminie, podejmowane są stosowne czynności windykacyjne.

Podstawą podejmowania czynności windykacyjnych są „Wytyczne w sprawie zasad monitoringu i windykacji należności od odbiorców gazu/ropy/innych produktów” oraz „Procedura zarządzania należnościami odsetkowymi”. W trakcie czynności windykacyjnych wykorzystywane są instrumenty prawne oraz podejmowane czynności windykacyjne zmierzające do oceny poziomu zagrożenia i jego przyczyn. W tym względzie stosowane są standardowe sekwencje czynności windykacyjnych: wezwanie do zapłaty, rozmowa telefoniczna z odbiorcą, zawiadomienie oraz realizacja wstrzymania dostaw paliwa gazowego wraz z wypowiedzeniem umowy na podstawie art. 6 ust. 3a Prawa Energetycznego. W ostateczności kierowane są powództwa do sądu oraz zgłoszenie odbiorcy do wpisu do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej SA we Wrocławiu.

Opóźnienia w uregulowaniu płatności skutkują naliczeniem odsetek ustawowych.

W przypadku gdy odbiorca znajduje się przejściowo w trudnej sytuacji finansowej, na jego wniosek zawierane są porozumienia o ratalnej spłacie zadłużenia oraz jednocześnie negocjowane wzmocnienie zabezpieczenia wykonania umowy.

Co do zasady aktualnie nie zawiera się porozumień o umorzeniu należności głównej i odsetek.

Wnioski odbiorców o umorzenie odsetek na wniosek odbiorcy (przekraczające równowartość 5 000 EUR) kierowane są w trybie korporacyjnym do Rady Nadzorczej o uzyskanie zgody.

Grupa identyfikuje, mierzy i minimalizuje własną ekspozycję kredytową na poszczególne banki, z którymi zawiera transakcje lokacyjne. Efekt redukcji ekspozycji kredytowej został osiągnięty przez dywersyfikację portfela kontrahentów (w szczególności dotyczy to banków), z którymi zawiera transakcje lokacyjne. Ponadto, z wszystkimi bankami, w których lokuje środki finansowe, Grupa podpisała Umowy Ramowe, szczegółowo regulujące warunki zawierania i rozliczania wszelkich transakcji finansowych. Znaczące i długoterminowe nadwyżki płynnych środków pieniężnych w 2007 roku Grupa lokowała w instrumenty wolne od ryzyka kredytowego o dużym stopniu płynności, w szczególności w bony skarbowe i obligacje emitowane przez Skarb Państwa.

Grupa wycenia ryzyko kredytowe z tego tytułu poprzez ciągłą weryfikację kondycji finansowej banków, odzwierciedlającą się w zmianach ratingu finansowego przyznanego przez agencje ratingowe Fitch, Standards&Poor's i Moody's.

Ryzyko kredytowe z tytułu udzielonych gwarancji, na które narażona jest Grupa Kapitałowa zasadniczo ogranicza się do ryzyka defaultu banku w którym Grupa zakupiła gwarancje. Jednakże banki w których Grupa zakupiła gwarancje są instytucjami o uznanej renomie i wysokim ratingu zatem prawdopodobieństwo wystąpienia defaultu i ryzyko związane z tym jest znikome.

Podobnie jak w przypadku ryzyka związanego z transakcjami lokacyjnymi ryzyko z tego tytułu jest wyceniane przez bieżącą weryfikację kondycji finansowej banków sprzedających gwarancje.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe z tytułu zawartych pochodnych instrumentów finansowych jest równa wartości bilansowej dodatniej wyceny według wartości godziwej. Podobnie jak w przypadku transakcji lokacyjnych pochodne transakcje finansowe są zawierane z bankami o uznanej renomie i wysokim standingu finansowym. Ponadto ze wszystkimi współpracującymi bankami zawarte są Umowy Ramowe lub umowy ISDA regulujące szczegółowe zasady współpracy i określające kwoty progowe.

Dzięki wszystkim tym działaniom Grupa nie przewiduje poniesienia istotnych strat z tytułu ryzyka kredytowego.

Ryzyko rynkowe

Poprzez ryzyko rynkowe rozumiemy prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany warunków na rynkach finansowych i towarowych na wartość ekonomiczną lub wynik finansowy firmy.

Podstawowym zadaniem w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym jest identyfikacja, pomiar, monitorowanie i ograniczanie podstawowych źródeł ryzyka, do których zalicza się:

- » ryzyko walutowe;
- » ryzyko stopy procentowej;
- » ryzyko cen towarów (gaz, ropa naftowa).

Ryzyko walutowe

Przez ryzyko walutowe rozumiemy prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany kursów walutowych na wynik finansowy firmy.

W długoterminowej części zobowiązań finansowych Grupy Kapitałowej w 2007 roku ujęty był zaciągnięty kredyt denominowany w EUR – w wysokości 600 milionów EUR. Kredyt ten został spłacony i przekształcony w linię kredytową w dniu 14 maja 2007 roku. Zobowiązania handlowe z tytułu długoterminowych kontraktów handlowych na zakupy paliwa gazowego denominowane są w USD i EUR.

Stopień narażenia na ryzyko walutowe dla Grupy jest znaczny i został przedstawiony w punkcie „Analiza wrażliwości”.

Głównym celem podejmowanych przez Jednostkę Dominującą działań zabezpieczających przed ryzykiem walutowym jest ochrona przed wahaniami kursów wymiany, które towarzyszą realizowanym w obcych walutach płatnościom za dostawy paliwa gazowego. Do zabezpieczenia swoich zobowiązań Spółka wykorzystuje transakcje forward oraz strategie opcyjne.

Ryzyko stopy procentowej

Przez ryzyko stopy procentowej rozumiemy prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany stóp procentowych na wynik finansowy firmy.

Ryzyko stopy procentowej, wynikające z udzielonych pożyczek oraz otrzymanych kredytów w Grupie Kapitałowej nie było znaczące i Grupa nie zabezpieczała tego rodzaju ryzyka. Jednostka Dominująca wycenia ryzyko rynkowe (walutowe i stopy procentowej) codziennie monitorując wartość VAR. VAR (value at risk) czyli wartość zagrożona oznacza, że maksymalna strata z tytułu zmiany wartości rynkowej (godziwej) z określonym prawdopodobieństwem (np. 99%) nie będzie większa niż ta wartość w okresie kolejnych n dni roboczych. VAR szacowany jest metodą wariacji – kowariancji przy użyciu aplikacji Mondrian.

Ryzyko towarowe

Przez ryzyko towarowe rozumiemy prawdopodobieństwo niekorzystnego wpływu zmiany cen towarów na wynik finansowy firmy.

Ryzyko cenowe w Grupie związane głównie z kontraktami na dostawy paliwa gazowego jest znaczące. Czynnikiem ryzyka jest zmienność cen produktów ropopochodnych na giełdach paliwowych. W niektórych kontraktach formuła wyliczenia ceny zakupu paliwa gazowego ogranicza zmienność poprzez zastosowanie średnioważonych cen z poprzednich miesięcy. Dodatkowo prawo energetyczne dopuszcza możliwość wnioskowania o zmianę taryfy w przypadku wzrostu kosztu pozyskania paliwa gazowego w okresie kwartału o więcej niż 5%. Jednostka Dominująca w 2007 roku nie identyfikowała szczególnie i nie zabezpieczała tego rodzaju ryzyka.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku Grupa nie posiadała instrumentów finansowych, wycenianych do wartości godziwej lub według zamortyzowanego kosztu, narażonych na ryzyko zmian cen.

Ryzyko płynności

Głównym zadaniem w procesie zarządzania ryzykiem płynności jest bieżąca kontrola i planowanie poziomu płynności. Poziomą płynność jest kontrolowane poprzez przygotowywanie prognozy przepływów pieniężnych obejmującej okres co najmniej 12 miesięcy i aktualizowany cyklicznie co miesiąc. Realizacja planowanych przepływów jest cyklicznie weryfikowana i obejmuje m.in. analizę niezrealizowanych przepływów pieniężnych, ich przyczyny i skutki. Zagrożenia związanego z ryzykiem płynności nie należy wyłącznie utożsamiać z ryzykiem utraty płynności przez Spółkę. Równie istotnym zagrożeniem może być strukturalna nadpłynność, która niekorzystnie wpływa na rentowność prowadzonej przez firmę działalności.

Grupa Kapitałowa na bieżąco kontroluje i planuje poziom swojej płynności finansowej. Zabezpieczając się przed ryzykiem płynności Grupa na koniec 31 grudnia 2007 roku miała podpisane umowy na linie kredytowe do wysokości 371 501 tysięcy złotych (344 357 tysięcy złotych w 2006 roku). Bardziej szczegółowe informacje na ten temat zostały przedstawione w nocie 27.a.

Linie kredytowe w 2007 roku były wykorzystywane nieznacznie przez niektóre spółki Grupy.

Aby nie wykazywać nadpłynności Grupa Kapitałowa nadwyżki środków finansowych lokuje przede wszystkim w rentowne papiery emitowane przez Skarb Państwa oraz deponuje w bankach o uznanej renomie.

Ryzyko płynności zostało znacząco ograniczone przez przyjęcie przez Zarząd Jednostki Dominującej w dniu 4 lipca 2007 roku „Procedury zarządzania płynnością w PGNiG S.A.” Procedura została wdrożona do zastosowania przez wszystkie komórki organizacyjne firmy i usystematyzowała działania zapewniające prawidłowe zarządzanie płynnością finansową Spółki, poprzez: realizację płatności, prognozowanie przepływów pieniężnych, optymalne zarządzanie wolnymi środkami pieniężnymi, pozyskanie i restrukturyzację finansowania działalności bieżącej i przedsięwzięć inwestycyjnych, zabezpieczenie ryzyka chwilowej utraty płynności wskutek niespodziewanych zakłóceń oraz obsługę zawartych umów kredytowych. Wycena ryzyka płynności oparta jest o bieżącą kontrolę przepływów pieniężnych uwzględniającą prawdopodobieństwo terminu realizacji danych przepływów oraz planowaną pozycję gotówkową netto.

W poniższych tabelach została zaprezentowana analiza wymagalności zobowiązań finansowych.

Analiza wymagalności zobowiązań finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu

	Zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek	Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	Zobowiązania handlowe	Razem wydatki
	(w tysiącach złotych)			
31 grudnia 2007				
do 1 roku	73 414	35 494	2 407 980	2 516 888
od 1 roku do 5 lat	–	32 733	17 654	50 387
pow. 5 lat	–	6	4 005	4 011
Razem	73 414	68 233	2 429 639	2 571 286
31 grudnia 2006				
do 1 roku	65 161	46 940	1 393 317	1 505 418
od 1 roku do 5 lat	2 298 720	47 418	1 170	2 347 308
pow. 5 lat	–	–	27	27
Razem	2 363 881	94 358	1 394 514	3 852 753

W bieżącym okresie oraz w okresie porównawczym Grupa terminowo spłacała zobowiązania z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek. Nie wystąpiły również żadne przypadki naruszeń umowy, które mogłyby skutkować przyspieszeniem terminu wymagalności zobowiązań.

Analiza wymagalności instrumentów pochodnych

	wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2007*	kontraktowe przepływy pieniężne, z tego:	do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	3–5 lat	powyżej 5 lat
	(w tysiącach złotych)					
- transakcje zamiany stóp procentowych (IRS) oraz forwardy użyte w celu zabezpieczenia ryzyka	12 733	62 850	61 278	1 572	-	-
- wpływy	-	1 042 967	61 278	981 689	-	-
- wypływy	-	(980 117)	-	(980 117)	-	-
- opcje walutowe**	(32 537)	-	-	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-	-	-
- zapłacone premie od opcji	1 061	-	-	-	-	-
Razem	(18 743)	62 850	61 278	1 572	-	-

	wartość bilansowa na dzień 31 grudnia 2007*	kontraktowe przepływy pieniężne, z tego:	do 1 roku	od 1 roku do 5 lat	3–5 lat	powyżej 5 lat
	(w tysiącach złotych)					
- forwardy walutowe	(16 083)	(13 792)	(13 792)	-	-	-
- wpływy	-	1 047 780	1 047 780	-	-	-
- wypływy	-	(1 061 572)	(1 061 572)	-	-	-
- opcje walutowe**	(33 261)	-	-	-	-	-
- wpływy	-	-	-	-	-	-
- wypływy	-	-	-	-	-	-
Razem	(49 344)	(13 792)	(13 792)	-	-	-

* Wartość bilansowa (pozytywna wycena z aktywów minus ujemna wycena z aktywów) pokazuje wartość godziwą czyli płatności z tytułu transakcji swap zdyskontowane natomiast przepływy pieniężne są przedstawione bez dyskontowania.

** W przypadku opcji walutowych ze względu na ich opcyjny charakter czyli uwarunkowanie wystąpienia przepływu pieniężnego w zależności od poziomu kursów walutowych w momencie realizacji opcji na rynku, nie przedstawiono przepływów.

Grupa Kapitałowa nie zidentyfikowała innych istotnych ryzyk w swojej codziennej działalności.

Polityka Zarządzania Ryzykiem

W celu efektywnego zarządzania ryzykiem finansowym Zarząd Jednostki Dominującej przyjął w dniu 17 lutego 2003 roku do realizacji „Politykę zarządzania ryzykiem finansowym w PGNiG S.A.” określającą podział kompetencji i zadań pomiędzy poszczególne jednostki organizacyjne firmy w procesie zarządzania i kontroli ryzyka finansowego.

Za zarządzanie ryzykiem finansowym w Jednostce Dominującej i przestrzeganie przyjętej polityki w tym zakresie odpowiada Zarząd, natomiast konkretne obowiązki związane z procesem zarządzania ryzykiem spoczywają na poszczególnych jednostkach organizacyjnych.

Za przestrzeganie „Polityki zarządzania ryzykiem finansowym w PGNiG S.A.” oraz jej okresową aktualizację odpowiadają:

1. Komitet Ryzyka, który przedstawia propozycje zasad oraz który na bieżąco ocenia, czy polityka dotycząca ryzyka jest odpowiednia i wprowadza konieczne modyfikacje;
2. Zarząd, który formalnie zatwierdza politykę.

Analiza wrażliwości

Przeprowadzona analiza instrumentów, które zabezpieczają nie ujęte w bilansie przyszłe zobowiązania z tytułu dostaw gazu wskazuje, iż wzrost (spadek) kursu walutowego oznaczałby wzrost (spadek) zobowiązań z tytułu dostaw oraz wzrost (spadek) dodatkowej wyceny instrumentów zabezpieczających te zobowiązania. Łączny nominal dokonywanych zabezpieczeń w okresie, którego one dotyczą, jest niższy niż wartość pozabilansowych zobowiązań z tytułu dostaw gazu.

Przeprowadzając analizę wrażliwości na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2007 roku obserwuje się, że zysk netto byłby o 46,85 milionów złotych niższy gdyby kurs EUR, USD, NOK, oraz pozostałych walut umocnił się o 10% w stosunku do złotówki przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie (spadek zysku o 69,70 milionów złotych z powodu umocnienia NOK, przy jednoczesnym wzroście o 20,65 milionów złotych z powodu umocnienia USD, 2,14 milionów złotych z powodu umocnienia EUR, oraz 0,05 milionów złotych z powodu umocnienia pozostałych walut).

Największy wpływ na analizę wrażliwości ma wycena dodatnia i ujemna instrumentów pochodnych typu CCIRS zabezpieczających pożyczkę udzieloną spółce PGNiG Norway A/S, która w sprawozdaniu skonsolidowanym nie jest ujawniana.

W przypadku gdyby pożyczka została ujęta w bilansie (tak jak w sprawozdaniu jednostkowym) przepływy wynikające z pożyczki i transakcji zabezpieczających wzajemnie by się kompensowały, dlatego też zmiany w dodatniej (ujemnej) wycenie pożyczki kompensowane byłyby ujemnymi (dodatnimi) zmianami wyceny transakcji CCIRS. Łącznie, pozycje te byłyby niewrażliwe na zmiany kursu walutowego i stopy procentowej.

Niższy zysk byłby przede wszystkim rezultatem wzrostu ujemnej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych (ujemna wartość godziwa transakcji swap).

Ujemny wpływ na wynik instrumentów finansowych w walucie NOK zostałby częściowo osłabiony przez wzrost dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych na walucie USD i EUR oraz wyceny aktywów w tych walutach. Z powodu wzrostu kursu o 10% nastąpiłby spadek ujemnej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych na walucie USD i EUR oraz wzrost ujemnych różnic kursowych na tych walutach od zobowiązań z tytułu dostaw i usług.

Zysk netto na dzień 31 grudnia 2007 roku byłby o 15,00 milionów złotych wyższy gdyby kurs EUR, USD, NOK, oraz pozostałych walut osłabił się o 10% w stosunku do złotego przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie (wzrost o 69,70 milionów złotych z powodu osłabienia NOK przy jednoczesnym spadku o 51,33 milionów złotych z powodu osłabienia USD, spadku o 3,31 milionów złotych z powodu osłabienia EUR, oraz spadku o 0,05 milionów złotych z powodu osłabienia się pozostałych walut). Dodatni wynik byłby przede wszystkim rezultatem wzrostu dodatniej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych (dodatnia wartość godziwa transakcji swap w NOK). Dodatni wynik byłby w znacznym stopniu obniżony poprzez wzrost ujemnej części wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych dla waluty USD zabezpieczających zobowiązania i wydatki z tytułu zakupów paliwa gazowego.

W przypadku analizy wrażliwości na ryzyko walutowe na dzień 31 grudnia 2006 roku wykazuje ona, że zysk netto byłby o 76,66 milionów złotych wyższy gdyby kurs EUR, USD, oraz pozostałych walut umocnił się o 10% w stosunku do złotówki przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie (117,52 milionów złotych z powodu umocnienia USD przy jednoczesnym spadku o 39,11 milionów złotych przy umocnieniu się EUR, 3,20 milionów złotych spadku dla osłabionego CHF i wzroście innych walut o 1,45 miliona złotych). Byłoby to przede wszystkim rezultatem znacznej przewagi dodatnich różnic kursowych z przeszacowania środków pieniężnych oraz zwiększenia dodatniej wyceny instrumentów pochodnych nad zwiększeniem ujemnych różnic kursowych z tytułu przeszacowania zobowiązania z tytułu kredytu w EUR. Wzrost ujemnych różnic kursowych od pozostałych zobowiązań zostałyby zrównoważony zmniejszeniem ujemnej wyceny instrumentów pochodnych.

W przypadku osłabienia kursów USD, EUR, oraz pozostałych walut o 10% w stosunku do złotego przy wszystkich innych zmiennych na stałym poziomie, zysk netto na dzień 31 grudnia 2006 roku byłby o 118,89 milionów złotych niższy (155,41 milionów złotych z powodu osłabienia USD przy jednoczesnym wzroście o 34,77 milionów złotych z powodu wzmocnienia EUR oraz wzroście o 3,2 miliona złotych dla CHF i spadku o 1,45 milionów złotych dla pozostałych walut). Byłoby to przede wszystkim rezultatem większego wzrostu ujemnych różnic kursowych głównie z tytułu przeszacowania środków pieniężnych i ich ekwiwalentów. Te ujemne różnice kursowe przewyższyłyby bowiem dodatnie różnice kursowe z przeszacowania po niższym kursie zobowiązań, które w większości zostałyby zniwelowane przez wzrost ujemnej wartości instrumentów pochodnych.

Na następnych stronach zostały przedstawione szczegółowe zestawienia analizy wrażliwości instrumentów finansowych w walucie w Grupie na zmiany kursów walutowych, odpowiednio dla 2007 i 2006 roku.

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych w walutach obcych na zmiany kursów walut

	Wartość bilansowa na 31 grudnia 2007	Ryzyko walutowe							
		10%				-10%			
		Zmian kursu o:							
(w tysiącach złotych)	dla EUR	dla USD	dla NOK	dla pozostałych walut	dla EUR	dla USD	dla NOK	dla pozostałych walut	
Aktywa finansowe									
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	9 029	36	867	-	-	(36)	(867)	-	-
Inne aktywa finansowe	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	165 545	1 958	8 498	243	5 855	(1 958)	(8 498)	(243)	(5 855)
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	17 442	7 989	13 776	(16 093)	-	(59)	(226)	83 797	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	91 671	1 193	4 611	2 839	525	(1 193)	(4 611)	(2 839)	(525)
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem	-	11 176	27 752	(13 011)	6 380	(3 246)	(14 202)	80 715	(6 380)
Podatek 19%	-	(2 123)	(5 273)	2 472	(1 212)	617	2 698	(15 336)	1 212
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu	-	9 053	22 479	(10 539)	5 168	(2 629)	(11 504)	65 379	(5 168)
Razem waluty			26 161				46 078		
Zobowiązania finansowe									
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (w tym leasing finansowy)	35 765	-	1 314	-	2 262	-	(1 314)	-	(2 262)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	484 279	9 609	32 126	2 632	4 061	(9 609)	(32 126)	(2 632)	(4 061)
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	36 185	(1 086)	(31 188)	70 406	-	10 449	82 616	(2 701)	-
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem	-	8 523	2 252	73 038	6 323	840	49 176	(5 333)	(6 323)
Podatek 19%	-	(1 619)	(428)	(13 877)	(1 201)	(160)	(9 343)	1 013	1 201
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	-	6 904	1 824	59 161	5 122	680	39 833	(4 320)	(5 122)
Razem waluty			73 011				31 071		
Razem zwiększenie/zmniejszenie		2 149	20 655	(69 700)	46	(3 309)	(51 337)	69 699	(46)
Razem waluty			(46 850)				15 007		
Kursy walutowe na dzień bilansowy i ich zmiana:									
kurs EUR/PLN	3,5820	3,9402	3,5820	3,5820	3,5820	3,2238	3,5820	3,5820	3,5820
kurs USD/PLN	2,4350	2,4350	2,6785	2,4350	2,4350	2,4350	2,1915	2,4350	2,4350
kurs NOK/PLN	0,4497	0,4497	0,4497	0,4947	0,4497	0,4497	0,4497	1,9453	0,4497

Spółka zbadała wrażliwość instrumentów finansowych z tytułu udzielonych pożyczek, zaciągniętych kredytów oraz zobowiązań leasingowych o zmiennej stopie, na zmianę stopy procentowej o +/- 100 punktów bazowych.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku wrażliwość zobowiązań z tytułu kredytów oraz leasingu opartych o zmienną stopę, na zmianę stóp procentowych o +/- 100 punktów bazowych wyniosła +/- 1,38 milionów złotych.

Na dzień 31 grudnia 2006 roku wrażliwość zobowiązań z tytułu kredytów oraz leasingu opartych o zmienną stopę, na zmianę stóp procentowych o +/- 100 punktów bazowych wyniosła +/- 24,58 milionów złotych.

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych w walutach obcych na zmiany kursów walut

	Wartość bilansowa na 31 grudnia 2006	Ryzyko walutowe							
		10%				-10%			
		Zmian kursu o:							
(w tysiącach złotych)	dla EUR	dla USD	dla CHF	dla pozostałych walut	dla EUR	dla USD	dla CHF	dla pozostałych walut	
Aktywa finansowe									
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	6 760	-	676	-	-	-	(676)	-	-
Inne aktywa finansowe	594	59	-	-	-	(59)	-	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	157 283	2 222	11 846	-	1 661	(2 222)	(11 846)	-	(1 661)
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Aktywa z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	5 723	11 006	127 610	-	-	(139)	(5 584)	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 860 666	176 754	7 853	2	1 457	(176 754)	(7 853)	(2)	(1 457)
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem	-	190 041	147 985	2	3 118	(179 174)	(25 959)	(2)	(3 118)
Podatek 19%	-	(36 108)	(28 117)	-	(592)	34 043	4 932	-	592
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu	-	153 933	119 868	2	2 526	(145 131)	(21 027)	(2)	(2 526)
Razem waluty			276 329			(168 686)			
Zobowiązania finansowe									
Kredyty, pożyczki i papiery dłużne (w tym leasing finansowy)	2 351 246	230 364	679	3 954	128	(230 364)	(679)	(3 954)	(128)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz inne zobowiązania	664 500	10 135	55 113	-	1 202	(10 135)	(55 113)	-	(1 202)
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	55 067	(2 179)	(52 889)	-	-	18 401	221 697	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem	-	238 320	2 903	3 954	1 330	(222 098)	165 905	(3 954)	(1 330)
Podatek 19%	-	(45 281)	(552)	(751)	(253)	42 199	(31 522)	751	253
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	-	193 039	2 351	3 203	1 077	(179 899)	134 383	(3 203)	(1 077)
Razem waluty			199 670			(49 796)			
Razem zwiększenie/zmniejszenie		(39 106)	117 517	(3 201)	1 449	34 768	(155 410)	3 201	(1 449)
Razem waluty			76 659			(118 890)			
Kursy walutowe na dzień bilansowy i ich zmiana:									
kurs EUR/PLN	3,8312	4,2143	3,8312	3,8312	3,8312	3,4481	3,8312	3,8312	3,8312
kurs USD/PLN	2,9105	2,9105	3,2016	2,9105	2,9105	2,9105	2,6195	2,9105	2,9105
kurs CHF/PLN	2,3842	2,3842	2,3842	2,6226	2,3842	2,3842	2,3842	2,1458	2,3842

Analiza wrażliwości instrumentów finansowych na zmiany stopy procentowej

	wartość bilansowa (w tysiącach złotych)	zmiana o:	
		+100 bp	-100 bp
stan na 2007.12.31			
Otrzymane kredyty	64 687	647	(6)
Zobowiązania leasingowe	73 414	734	(7)
Razem	138 101	1 381	(13)
stan na 2006.12.31			
Otrzymane kredyty	2 368 798	23 688	(237)
Zobowiązania leasingowe	88 669	887	(9)
Razem	2 457 467	24 575	(246)

Ze względu na niedokładnie zidentyfikowane ryzyko cen towarów analiza wrażliwości dla tego ryzyka nie została przeprowadzona.

36. Pochodne instrumenty zabezpieczające wyceniane według wartości godziwej odnoszone na rachunek zysków i strat

Metody wyceny instrumentów pochodnych

Zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej Jednostka Dominująca wykazuje w sprawozdaniu finansowym wycenę wszystkich instrumentów pochodnych wyliczoną w wartości godziwej.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku Jednostka Dominująca posiadała 2 rodzaje instrumentów pochodnych: FX forwardy oraz tzw. strategie risk reversal (zakupione opcje walutowe Call i sprzedane opcje Put). Wycena do wartości godziwej została przeprowadzona przy użyciu aplikacji Risk Hedging. Wartość godziwa walutowych kontraktów forward jest szacowana poprzez zdyskontowanie różnicy pomiędzy zakupioną walutą niebazową (USD lub EUR) przeliczoną po kursie spot a sprzedaną walutą bazową (PLN) za pomocą krzywych rentowności przypisanych do obu walut. Krzywa rentowności tworzona jest przy wykorzystaniu stawek depozytowych do 1 roku i stawek swapowych powyżej 1 roku. Dane rynkowe z dnia 31 grudnia 2007 roku.

Wycena do wartości godziwej opcji Call i Put została przeprowadzona wg modelu Garmana-Kohlhagena przy użyciu danych rynkowych: stóp procentowych, kursów walutowych i zmienności (volatility), z dnia 31 grudnia 2007 roku.

Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa Kapitałowa w 2007 roku nie stosowała zasad rachunkowości zabezpieczeń dlatego też zmiany w wartości godziwej zabezpieczanych instrumentów finansowych oraz instrumentów zabezpieczających zostały przedstawione w rachunku zysków i strat za dany okres obrotowy.

Instrumenty pochodne

Wartość nominalna w walucie	Data wymagalności	Cena lub przedział ceny realizacji instrumentu	Wycena do wartości godziwej instrumentu	
			31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Collar				
10 mln USD	10 styczeń 2008	2,8600–2,6195	(1 840)	–
10 mln USD	10 styczeń 2008	2,8600–2,6185	(1 830)	–
10 mln USD	10 styczeń 2008	3,0000–2,6750	(2 394)	–
10 mln USD	18 styczeń 2008	2,9900–2,6550	(2 187)	–
10 mln USD	8 luty 2008	2,9900–2,6550	(2 171)	–
10 mln USD	10 marzec 2008	2,9900–2,6490	(2 105)	–
10 mln USD	18 styczeń 2008	2,9900–2,6000	(1 639)	–
10 mln USD	8 luty 2008	2,9900–2,5945	(1 581)	–
10 mln USD	10 marzec 2008	2,9900–2,5890	(1 542)	–
10 mln USD	8 luty 2008	2,9500–2,5815	(1 456)	–
10 mln USD	8 luty 2008	2,9500–2,5680	(1 329)	–
10 mln USD	18 styczeń 2008	2,9500–2,5690	(1 332)	–
10 mln USD	10 marzec 2008	2,9000–2,5680	(1 352)	–
10 mln USD	10 marzec 2008	2,8700–2,5690	(1 360)	–
10 mln USD	18 styczeń 2008	2,8700–2,5665	(1 307)	–
10 mln USD	10 styczeń 2008	2,8000–2,5599	(1 245)	–
10 mln USD	20 luty 2008	2,8000–2,5500	(1 175)	–
5 mln EUR	8 luty 2008	3,8700–3,7070	(621)	–
10 mln USD	20 marzec 2008	2,8300–2,5300	(1 035)	–
10 mln USD	20 marzec 2008	2,8300–2,5300	(1 035)	–
10 mln USD	10 styczeń 2008	2,7000–2,4755	(433)	–
10 mln USD	20 luty 2008	2,7500–2,4350	(312)	–
10 mln USD	10 kwiecień 2008	2,7500–2,3705	(171)	–
10 mln USD	20 luty 2008	2,7500–2,3760	(105)	–
10 mln USD	10 kwiecień 2008	2,7500–2,3380	(102)	–
10 mln USD	20 luty 2008	2,7500–2,2700	(6)	–
10 mln USD	20 marzec 2008	2,7500–2,2765	(21)	–
10 mln USD	10 kwiecień 2008	2,7500–2,3350	(97)	–
10 mln USD	10 kwiecień 2008	2,7500–2,3400	(106)	–
10 mln USD	9 maj 2008	2,7700–2,3100	(82)	–
10 mln USD	20 maj 2008	2,7400–2,3100	(79)	–
5 mln EUR	25 styczeń 2008	3,7800–3,5630	(69)	–
5 mln EUR	10 kwiecień 2008	3,7600–3,5830	(167)	–
10 mln USD	18 styczeń 2008	2,6500–2,3510	(9)	–
5 mln EUR	22 luty 2008	3,7400–3,5700	(110)	–
10 mln USD	20 luty 2008	3,7400–2,2850	(10)	–
10 mln USD	20 marzec 2008	3,7400–2,2750	(19)	–
5 mln EUR	25 marzec 2008	3,7500–3,5470	(84)	–
10 mln USD	18 kwiecień 2008	3,7400–2,2730	(27)	–

ciąg dalszy na następnej stronie

Instrumenty pochodne
kontynuacja z poprzedniej strony

Wartość nominalna w walucie	Data wymagalności	Cena lub przedział ceny realizacji instrumentu	Wycena do wartości godziwej instrumentu	
			31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
10 mln USD	9 maj 2008	2,7300–2,2740	(30)	–
5 mln EUR	9 maj 2008	3,7500–3,5090	(36)	–
10 mln USD	18 styczeń 2008	2,6300–2,3100	(1)	–
10 mln USD	20 luty 2008	2,6600–2,3075	(15)	–
10 mln USD	20 luty 2008	2,6600–2,2860	(5)	–
10 mln USD	18 styczeń 2008	2,6400–2,3275	(3)	–
10 mln USD	8 luty 2008	2,6300–2,3050	(5)	–
10 mln USD	18 kwiecień 2008	2,6500–2,3000	(18)	–
5 mln EUR	18 kwiecień 2008	3,7600–3,4600	(1)	–
10 mln USD	20 luty 2008	2,6400–2,2930	(4)	–
10 mln USD	20 maj 2008	2,6600–2,2940	(17)	–
10 mln USD	20 maj 2008	2,6600–2,2980	(22)	–
10 mln USD	9 maj 2008	2,6600–2,2980	(22)	–
10 mln USD	18 styczeń 2008	2,6400–2,2990	–	–
10 mln USD	10 kwiecień 2008	2,7000–2,2910	(30)	–
10 mln USD	10 marzec 2008	2,7200–2,2980	(26)	–
300 mln NOK	9 maj 2008	2,7100–2,2960	(46)	–
10 mln USD	10 styczeń 2007	3,2900–2,9980	–	(890)
10 mln USD	10 styczeń 2007	3,2600–2,9965	–	(876)
5 mln EUR	19 styczeń 2007	4,0600–3,8985	–	(362)
10 mln USD	10 styczeń 2007	3,1200–2,9080	–	(145)
5 mln EUR	19 styczeń 2007	4,0200–3,8000	–	(48)
10 mln USD	18 styczeń 2007	3,1100–2,9070	–	(208)
5 mln EUR	18 styczeń 2007	3,1200–2,9250	–	(313)
10 mln USD	21 luty 2007	3,2850–2,9985	–	(1 050)
10 mln USD	20 marzec 2007	3,2900–2,9980	–	(1 134)
10 mln USD	9 luty 2007	3,2950–3,0185	–	(1 193)
10 mln USD	9 luty 2007	3,2850–3,0200	–	(1 206)
10 mln USD	9 marzec 2007	3,2800–3,0060	–	(1 171)
10 mln USD	9 marzec 2007	3,2800–2,9900	–	(1 040)
10 mln USD	20 luty 2007	3,2500–2,9970	–	(1 033)
10 mln USD	9 marzec 2007	3,2500–2,9970	–	(1 094)
10 mln USD	9 luty 2007	3,2300–2,9940	–	(978)
10 mln USD	18 styczeń 2007	3,2600–3,0000	–	(937)
10 mln USD	20 marzec 2007	3,2500–2,9980	–	(1 130)
5 mln EUR	20 luty 2007	4,1100–3,8935	–	(391)
5 mln EUR	20 marzec 2007	4,1100–3,8870	–	(397)
10 mln USD	20 luty 2007	3,2200–3,0025	–	(1 078)
5 mln EUR	20 luty 2007	4,0900–3,8740	–	(316)
5 mln EUR	20 marzec 2007	4,0900–3,8800	–	(368)
10 mln USD	9 luty 2007	3,1900–3,0275	–	(1 270)

Wartość nominalna w walucie	Data wymagalności	Cena lub przedział ceny realizacji instrumentu	Wycena do wartości godziwej instrumentu	
			31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
10 mln USD	20 marzec 2007	3,1900–2,9995	–	(1 129)
10 mln USD	18 styczeń 2007	3,2500–3,0015	–	(951)
5 mln EUR	10 kwiecień 2007	4,0000–3,8600	–	(278)
10 mln USD	18 styczeń 2007	3,2100–3,0110	–	(1 041)
10 mln USD	9 luty 2007	3,2200–3,0035	–	(1 060)
10 mln USD	9 marzec 2007	3,2100–3,0075	–	(1 175)
10 mln USD	10 kwiecień 2007	3,1400–2,9975	–	(1 134)
10 mln USD	10 kwiecień 2007	3,0900–2,9900	–	(1 034)
10 mln USD	10 styczeń 2007	3,1500–2,9920	–	(832)
10 mln USD	10 kwiecień 2007	3,1000–2,9640	–	(851)
10 mln USD	10 maj 2007	3,1000–2,9250	–	(651)
10 mln USD	20 marzec 2007	3,1000–2,9370	–	(622)
10 mln USD	10 maj 2007	3,0900–2,9160	–	(586)
10 mln USD	10 maj 2007	3,0900–2,9115	–	(561)
10 mln USD	20 kwiecień 2007	3,0800–2,9160	–	(543)
10 mln USD	18 maj 2007	3,0800–2,9100	–	(551)
10 mln USD	20 kwiecień 2007	3,0700–2,8990	–	(437)
10 mln USD	18 maj 2007	3,0600–3,8730	–	(334)
10 mln USD	20 luty 2007	3,0450–2,9240	–	(423)
10 mln EUR	20 kwiecień 2007	3,0450–2,8815	–	(316)
10 mln USD	18 maj 2007	3,0400–2,8565	–	(231)
5 mln EUR	10 maj 2007	3,9500–3,7570	–	(8)
5 mln EUR	10 kwiecień 2007	3,9500–3,7580	–	(11)
10 mln USD	18 styczeń 2007	2,9700–2,8890	–	(77)
10 mln USD	20 marzec 2007	2,9900–2,8600	–	(91)
10 mln USD	20 kwiecień 2007	2,9700–2,8635	–	(86)
10 mln USD	18 maj 2007	2,9700–2,8560	–	(74)
10 mln USD	20 kwiecień 2007	2,9800–2,8505	–	(60)
10 mln USD	10 maj 2007	2,9500–2,8460	–	31
10 mln USD	18 maj 2007	2,9600–2,8230	–	76
10 mln USD	18 maj 2007	2,9600–2,8175	–	94
10 mln USD	8 czerwiec 2007	2,9600–2,7875	–	174
5 mln EUR	20 czerwiec 2007	3,9200–3,7447	–	51
5 mln EUR	18 maj 2007	3,9000–3,7335	–	88
			(32 826)	(33 261)
	Opcja Call			
5 mln EUR	10 styczeń 2008	3,8400	200	–
5 mln EUR	10 marzec 2008	3,6800	317	–
10 mln USD	18 kwiecień 2008	2,5800	419	–
10 mln USD	18 kwiecień 2008	2,5700	413	–
			1 349	–

ciąg dalszy na następnej stronie

Instrumenty pochodne
kontynuacja z poprzedniej strony

Wartość nominalna w walucie	Data wymagalności	Cena lub przedział ceny realizacji instrumentu	Wycena do wartości godziwej instrumentu	
			31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Forward				
1,54 mln USD	5 maj 2008	2,7495	(484)	–
0,56 mln USD	1 kwiecień 2008	2,7450	(174)	–
10 mln USD	10 styczeń 2007	3,0853	–	(1 759)
10 mln USD	10 styczeń 2007	3,0545	–	(1 451)
10 mln USD	10 kwiecień 2007	3,0797	–	(1 776)
10 mln USD	9 marzec 2007	3,0581	–	(1 538)
10 mln USD	20 luty 2007	3,0595	–	(1 537)
10 mln USD	18 styczeń 2007	3,0603	–	(1 516)
10 mln USD	18 styczeń 2007	3,0434	–	(1 347)
10 mln USD	20 luty 2007	3,0395	–	(1 338)
10 mln USD	10 kwiecień 2007	3,0336	–	(1 321)
10 mln USD	20 kwiecień 2007	2,9929	–	(925)
10 mln USD	20 marzec 2007	2,9964	–	(935)
10 mln USD	18 styczeń 2007	2,9928	–	(843)
10 mln USD	10 maj 2007	2,9857	–	(868)
10 mln USD	20 luty 2007	2,9940	–	(886)
10 mln USD	20 luty 2007	2,9862	–	(808)
10 mln USD	20 luty 2007	2,9742	–	(689)
10 mln USD	20 marzec 2007	2,9719	–	(693)
10 mln USD	20 marzec 2007	2,9540	–	(515)
10 mln USD	20 luty 2007	2,9599	–	(547)
10 mln USD	18 styczeń 2007	2,8900	–	183
10 mln USD	8 czerwiec 2007	2,8561	–	384
10 mln USD	8 czerwiec 2007	2,8500	–	444
10 mln USD	10 styczeń 2007	2,8595	–	496
10 mln USD	20 czerwiec 2007	2,8477	–	456
10 mln USD	8 czerwiec 2007	2,8490	–	453
10 mln USD	10 styczeń 2007	2,8775	–	317
10 mln USD	9 luty 2007	2,8760	–	299
10 mln USD	9 marzec 2007	2,8720	–	309
10 mln USD	9 luty 2007	2,8733	–	326
10 mln USD	9 marzec 2007	2,8698	–	331
10 mln USD	10 styczeń 2007	2,8771	–	321
10 mln USD	20 marzec 2007	2,8792	–	226
10 mln USD	9 luty 2007	2,8842	–	217
10 mln USD	18 styczeń 2007	2,8874	–	209
10 mln USD	18 styczeń 2007	2,8874	–	209
10 mln USD	20 marzec 2007	2,8991	–	29
			(658)	(16 083)

Wartość nominalna w walucie	Data wymagalności	Cena lub przedział ceny realizacji instrumentu	Wycena do wartości godziwej instrumentu	
			31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Swap				
300 mln NOK	17 styczeń 2011	0,4686	4 605	–
300 mln NOK	17 styczeń 2011	0,4627	4 833	–
300 mln NOK	17 styczeń 2011	0,4596	2 522	–
300 mln NOK	17 styczeń 2011	0,4534	1 868	–
300 mln NOK	17 styczeń 2011	0,4588	2 265	–
300 mln NOK	17 styczeń 2011	0,4461	(2 701)	–
			13 392	–
Razem			(18 743)	(49 344)
Z tego:	wycena pozytywna	Aktywo	17 442	5 723
	wycena negatywna	Zobowiązanie	(36 185)	(55 067)

37. Zobowiązania warunkowe

37. a. Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji

Kredytobiorca	Udzielone zobowiązanie warunkowe w walucie	Waluta zobowiązania warunkowego	Udzielone zobowiązanie warunkowe* w PLN	Data ważności zobowiązania warunkowego	Bank lub inna instytucja, której udzielamy zobowiązania warunkowego	Rodzaj udzielonego zobowiązania warunkowego
Zobowiązania warunkowe udzielone przez PGNiG S.A.						
Państwo Norweskie	627 556	EUR	2 247 904	1 styczeń 2050	PGNiG Norway A/S	gwarancja wykonanie zobowiązań spółki zależnej wobec państwa norweskiego oraz określonych podmiotów norweskich
EUROPOL GAZ S.A.	56 000	PLN	56 000	30 wrzesień 2012	Bank Milenium S.A.	poręczenie kredytu
The President Islamic Republic of Pakistan	2 316	USD	5 639	31 grudzień 2008	Societe Generale Oddział w Polsce	gwarancja bankowa
Egyptian General Petroleum Corporation	500	USD	1 218	28 luty 2012	National Societe Generale Bank S.A.E.	gwarancja bankowa
Gazprom-Export Ltd.	90 000	USD	219 150	8 luty 2008	Societe Generale Oddział w Polsce	gwarancja bankowa
Gazprom-Export Ltd.	90 000	USD	219 150	8 luty 2008	Bank PEKAO S.A. Centrala	gwarancja bankowa
National Oil Corporation Libia	10 800	USD	26 298	15 maj 2008	Societe Generale Oddział w Polsce	gwarancja bankowa
Gazprom-Export Ltd.	210 000	USD	511 350	8 luty 2009	BNP Paribas Oddział w Polsce	gwarancja bankowa
Gazprom-Export Ltd.	42 000	USD	102 270	8 luty 2009	PKO Bank Polski	gwarancja bankowa
Zobowiązania warunkowe udzielone przez Spółki Dystrybucyjne**						
Zobowiązania warunkowe udzielone przez Spółki Gazownictwa**	1 250 000	EUR	4 477 500	27 stycznia 2012	Konsorcjum banków – agent Bank Handlowy S.A. w Warszawie	gwarancja spłaty
Zobowiązania warunkowe udzielone przez Geofizyka Kraków Sp. z o.o.						
Urząd Celny w Pakistanie	330	USD	804	31 grudzień 2009	Urząd Celny w Pakistanie	gwarancja celna
Oil India Company LTD	2 363	USD	5 753	31 sierpień 2008	Oil India Company LTD	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
OGDCPakistan	100	USD	5 753	27 czerwiec 2008	OGDCPakistan	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
NCL-Pakistan	200	USD	487	17 czerwiec 2008	NCL-Pakistan	gwarancja ofertowa
Oil India Limited Libya	182	USD	443	8 sierpień 2008	Oil India Limited Libya	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
Oil Gas Development Company Pakistan	1 470	USD	3 579	20 grudzień 2008	Oil Gas Development Company Pakistan	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
Dong VE A/S	28	EUR	69	1 kwiecień 2008	Dong VE A/S	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
Zobowiązania warunkowe udzielone przez Geofizyka Toruń Sp. z o.o.						
INSTYTUT GEOLOGICZNY	23	PLN	23	30 styczeń 2009	RAIFFEISEN BANK	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
RELIANCE INDIE	499	USD	1 215	29 luty 2008	BRE BANK	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
OIL INDIA	558	USD	1 358	15 listopad 2010	RAIFFEISEN BANK	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
RELIANCE INDIE	1350	USD	3 287	13 październik 2008	RAIFFEISEN BANK	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
CAIRN INDIE	500	USD	1 218	16 styczeń 2008	RAIFFEISEN BANK	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
OIL INDIA	763	USD	1 857	14 kwiecień 2008	RAIFFEISEN BANK	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
OIL INDIA	232	USD	565	20 maj 2008	RAIFFEISEN BANK	gwarancja przetargowa
GSPC	25	USD	61	5 luty 2008	BRE BANK	gwarancja przetargowa
GSPC	25	USD	61	21 marzec 2008	BRE BANK	gwarancja przetargowa
RELIANCE INDIE	50	USD	122	8 grudzień 2008	RAIFFEISEN BANK	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
RELIANCE INDIE	235	USD	572	30 wrzesień 2008	RAIFFEISEN BANK	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
RELIANCE INDIE	10	USD	24	30 grudzień 2008	RAIFFEISEN BANK	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
OIL INDIA	408	USD	993	17 listopad 2008	RAIFFEISEN BANK	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
OIL INDIA	408	USD	993	25 czerwiec 2009	RAIFFEISEN BANK	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
OIL INDIA	60	USD	146	2 kwiecień 2008	RAIFFEISEN BANK	gwarancja przetargowa

ciąg dalszy na następnej stronie

Zobowiązania warunkowe z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji

kontynuacja z poprzedniej strony

Kredytobiorca	Udzielone zobowiązanie warunkowe w walucie	Waluta zobowiązania warunkowego	Udzielone zobowiązanie warunkowe* w PLN	Data ważności zobowiązania warunkowego	Bank lub inna instytucja, której udzielamy zobowiązania warunkowego	Rodzaj udzielonego zobowiązania warunkowego
Zobowiązania warunkowe udzielone przez PNiG Jasło Sp. z o.o.						
PBK S.A.	987	PLN	987	4 grudzień 2009	Bank Pekao S.A.	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
Zobowiązania warunkowe udzielone przez PNiG Kraków Sp. z o.o.						
OGDC Company Pakistan	84	USD	204	18 październik 2009	OGDC Company Pakistan	gwarancja ofertowa
Zobowiązania warunkowe udzielone przez Gazobudowa Zabrze Sp. z o.o.						
BRE Bank S.A.	180	EUR	646	30 maj 2008	IMP Promont Montaza Lubljana	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
ERGO Hestia	450	PLN	450	28 luty 2008	ABB Zamech Gazpetro	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
ERGO Hestia	239	PLN	239	25 październik 2008	ZRUG Sp. z o.o. w Pogórskiej Woli	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
Zobowiązania warunkowe udzielone przez Naftomontaż Krosno Sp. z o.o.						
MICROTECH LTD Sp. z o.o. Wrocław	112	PLN	112	18 grudzień 2009	TUIr CIGNA STU S.A. Warszawa	poręczenie wekslowe
Zobowiązania warunkowe udzielone przez Diament Sp. z o.o.						
POZ-BRUK Sp. z o.o.	740	PLN	740	31 styczeń 2008	POZ-BRUK Sp. z o.o.	gwarancja dostarczenia materiałów budowlanych
NCC Roads Sp. z o.o.	202	PLN	202	1 lipiec 2009	NCC Roads Sp. z o.o.	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
WUPRINŻ Sp. z o.o.	27	PLN	27	10 listopad 2009	WUPRINŻ Sp. z o.o.	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
MITEX S.A.	77	PLN	77	30 czerwiec 2009	MITEX S.A.	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
Lasy Państwowe	9	PLN	9	22 maj 2009	Lasy Państwowe	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
Gmina Kozienice	15	PLN	15	12 czerwiec 2009	Gmina Kozienice	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
ABM Sp. z o.o.	375	PLN	375	24 sierpień 2009	ABM Sp. z o.o.	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
EKOMEL Sp. z o.o.	16	PLN	16	29 listopad 2010	EKOMEL Sp. z o.o.	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
Związek Międzygminny Odra	202	PLN	202	14 lipiec 2008	Związek Międzygminny Odra	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
Zakład Zagospodarowania Odpadów	294	PLN	294	28 wrzesień 2008	Zakład Zagospodarowania Odpadów	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
GS Engineering&Construkt.	535	PLN	535	14 luty 2010	GS Engineering&Construkt.	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
Lafarge Cement S.A.	155	PLN	155	21 styczeń 2008	Lafarge Cement S.A.	gwarancja zapłaty
ZWKiUK Sp. z o.o.	200	PLN	200	7 styczeń 2008	ZWKiUK Sp. z o.o.	gwarancja przetargowa
Zobowiązania warunkowe udzielone przez Investgas S.A.						
PKN ORLEN S.A.	802	PLN	802	31 grudzień 2010	Deutsche Bank PLC Warszawa	gwarancja dobrego wykonania kontraktu
Razem			7 902 149			

* Zobowiązania warunkowe w walucie przeliczone wg kursów NBP z dnia 31 grudnia 2007 roku.

** Sześć spółek dystrybucyjnych, (poprzednio gazownictwa) (100% zależne od PGNiG S.A.) poręczyło solidarnie spłatę kredytu konsorcyjnego zaciągniętego przez PGNiG S.A. Umowa kredytu konsorcyjnego z dnia 27 lipca 2005 r. zawarta pomiędzy PGNiG S.A. a Bankiem Handlowym w Warszawie S.A., Bankiem Polska Kasa Opieki S.A., Cylon S.A., Fortis Bankiem N.V., Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. oraz Societe Generale S.A. Oddział w Polsce. W ramach sukcesji generalnej obecnie gwarantami kredytu są Spółki Operatorzy Systemu Dystrybucyjnego.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku obowiązywała umowa zawarta 22 września 2005 roku przez PGNiG S.A. ze Spółkami Gazownictwa (obecnie Operatorami Systemu Dystrybucyjnego), dotycząca udzielenia gwarancji w związku z Umową Kredytową zawartą przez PGNiG S.A. z konsorcjum banków w dniu 27 lipca 2005 roku. Umowa ta dotyczy udzielonych solidarnie przez Spółki, Bankowi Handlowemu w Warszawie S.A. (Agentowi Kredytu) nieodwołalnych i bezwarunkowych gwarancji terminowej spłaty kredytu do kwoty

1 250 000 tysięcy EUR do dnia przypadającego 18 miesięcy po dacie rozwiązania umowy odnośnie Transzy A Kredytu, tj. do dnia 27 stycznia 2012 roku. Spółka dokonała spłaty kredytu terminowego w kwocie 600 000 tysięcy EUR zapewniając sobie jednocześnie możliwość wykorzystania kwoty w tej samej wysokości w ramach kredytu odnawialnego. Gwarancje Operatorów Systemu Dystrybucyjnego stanowią teraz jego zabezpieczenie.

37. b. Zobowiązania warunkowe z tytułu wystawionych weksli

Podmiot, któremu został wystawiony weksel	Wysokość wystawionego weksla w walucie	Waluta wystawionego weksla	Wysokość wystawionego weksla w złotych	Data obowiązywania weksla
Weksle wystawione przez PGNiG S.A.				
Towarzystwo Finansowo-Leasingowe S.A.	6 852	PLN	6 852	31 grudzień 2009
Weksle wystawione przez Geofizykę Kraków Sp. z o.o.				
ECS, BPH Leasing, Sogelege	2 546	PLN	2 546	30 wrzesień 2011
Weksle wystawione przez Geofizykę Toruń Sp. z o.o.				
RAIFFEISEN BANK POLSKA S.A.	6 000	PLN	6 000	30 maj 2008
BANK ROZWOJU EKSPORTU S.A.	5 000	PLN	5 000	25 sierpień 2008
BANK PEKAO S.A.O/TORUŃ	1 500	PLN	1 500	31 maj 2008
BANK PEKAO S.A.O/TORUŃ	3 000	PLN	3 000	31 maj 2008
Weksle wystawione przez PNiG Jasło Sp. z o.o.				
Bank Pekao S.A.	4 000	PLN	4 000	31 grudzień 2008
Bank Pekao S.A.	4 000	PLN	4 000	31 grudzień 2008
Bank Pekao S.A.	987	PLN	987	4 grudzień 2009
Weksle wystawione przez Diament Sp. z o.o.				
BRE BANK S.A.	4 000	PLN	4 000	30 styczeń 2014
Weksle wystawione przez Mazowieckiego Operatora Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.				
Krajowa Izba Gospodarcza	1 691	PLN	1 691	30 kwiecień 2008
Weksle wystawione przez Wielkopolskiego Operatora Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o.				
Europejski Fundusz Leasingowy	190	PLN	190	15 luty 2009
Weksle wystawione przez Gazobudowę Zabrze Sp. z o.o.				
FORTIS Bank Polska S.A.	50	PLN	50	31 lipiec 2007
PKN Orlen S.A.	20	PLN	20	bezterminowo
BRE Bank S.A.	8 000	PLN	8 000	14 listopad 2008
TU ALLIANZ Polska S.A. Warszawa	3 000	PLN	3 000	14 marzec 2007
ERGO HESTIA Katowice	1 000	PLN	1 000	bezterminowo
UNIQUA TU S.A.	1 391	PLN	1 391	18 październik 2008
PKN Orlen S.A.	10	PLN	10	bezterminowo
BRE Leasing Warszawa	509	PLN	509	20 lipiec 2007
BRE Leasing Warszawa	423	PLN	423	22 wrzesień 2008
TUIr CIGNA STU S.A.	549	PLN	549	31 październik 2008
Weksle wystawione przez Naftomontaż Krosno Sp. z o.o.				
Control Process Sp. z o.o. Tarnów	75	PLN	75	25 listopad 2009
Control Process Sp. z o.o. Tarnów	29	PLN	29	25 listopad 2009
Control Process Sp. z o.o. Tarnów	105	PLN	105	25 listopad 2009
CIGNA STU O/Kielce	44	PLN	44	28 marzec 2008
CIGNA STU O/Kielce	69	PLN	69	30 październik 2010
CIGNA STU O/Kielce	14	PLN	14	14 listopad 2010
CIGNA STU O/Kielce	3	PLN	3	29 kwiecień 2009
CIGNA STU O/Kielce	135	PLN	135	2 sierpień 2008
Razem			55 192	

37. c. Inne zobowiązanie warunkowe

Podatek od nieruchomości

Uchwała Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 2 lipca 2001 roku w składzie 7 sędziów zadecydowała, że podziemne wyrobiska górnicze nie podlegają podatkowi od nieruchomości. Ponieważ dla górnictwa nafty i gazu wyrobiskiem górniczym jest odwiert wiertniczy, urzędy gmin z rejonu działania Oddziału w Zielonej Górze odstąpiły od egzekucji podatku od nieruchomości z tego tytułu, natomiast niektóre z nich uznały, że przedmiotem opodatkowania jest system składający się na uzbrojenie tych odwiertów.

Obowiązek podatkowy od rurociągów istnieje od 2001 roku. Oddział w Zielonej Górze w poprzednich latach utworzył rezerwy na roszczenia gmin z tytułu podatku od nieruchomości w wysokości 821,3 tysięcy złotych. W związku z pozytywnym rozwiązaniem dotychczasowych spraw sądowych związanych z tym roszczeniem PGNiG S.A. ponownie oszacowała ryzyko roszczeń z tego tytułu i uznając że jest ono niewielkie rozwiązała w 2007 roku rezerwę z tego tytułu. Z kolei gminy Podkarpacia nie występowały do chwili obecnej z roszczeniami z tego tytułu. W związku z tym zakłady

górnictwa zlokalizowane na terenie Podkarpacia nie deklarowały i nie zarachowały podatku od nieruchomości od wyrobisk górniczych za lata 2001–2005. Ewentualne zobowiązanie z tego tytułu, wraz z odsetkami, nie wykazane w sprawozdaniu finansowym, wynosi na dzień 31 grudnia 2007 roku 60 642,2 tysięcy złotych (w 2006 roku zobowiązanie to wynosiło 59 290,3 tysięcy złotych).

Roszczenia dotyczące nieruchomości

Ponadto wobec PGNiG S.A. zgłaszane są roszczenia właścicieli nieruchomości gruntowych:

- » przez które mają przebiegać planowane gazociągi,
- » przez które przebiegają wybudowane już gazociągi i urządzenia gazownicze.

Ze względu na fakt, że roszczenia dotyczące nieruchomości wynikają z żądań właścicieli, którzy często swoje roszczenia zgłaszają bezpodstawnie, (co jest potwierdzone w orzeczeniach rzeczoznawców), nie jest możliwe oszacowanie wielkości ewentualnego zobowiązania.

38. Zobowiązania pozabilansowe

38. a. Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
W okresie 1 roku	1 952	3 067
W okresie od 1 do 5 lat	1 082	4 824
Powyżej 5 lat	–	–
Razem	3 034	7 891

38. b. Zobowiązania inwestycyjne

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Zobowiązania wynikające z podpisanych umów	625 761	423 281
Stan realizacji umów na dzień bilansowy	320 755	151 492
Zobowiązania wynikające z umów po dniu bilansowym	305 006	271 789

39. Informacje o podmiotach powiązanych

39. a. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Podmiot powiązany		Sprzedaż na rzecz	Zakupy od podmiotów		Należności brutto od	Należności netto od	Udzielone pożyczki brutto	Udzielone pożyczki netto	Zobowiązania wobec
		podmiotów powiązanych	powiązanych		podmiotów powiązanych	podmiotów powiązanych	podmiotom powiązanym	podmiotom powiązanym	podmiotów powiązanych
		(w tysiącach złotych)			(w tysiącach złotych)				
Jednostki stowarzyszone konsolidowane metodą praw własności	31 grudnia 2007	50 302	96 113		2 378	2 378	131 083	–	27 794
	31 grudnia 2006	35 243	86 231		3 952	3 932	192 361	–	9 316
Podmioty zależne i stowarzyszone nie konsolidowane	31 grudnia 2007	21 458	215 834		134 261	5 882	12 523	–	127 368
	31 grudnia 2006	7 143	168 916		131 954	3 212	13 880	–	145 251
Razem podmioty powiązane	31 grudnia 2007	71 760	311 947		136 639	8 260	143 606	–	155 162
	31 grudnia 2006	42 386	255 147		135 906	7 144	206 241	–	154 567

Najistotniejszymi transakcjami z akcjonariuszami w 2007 oraz 2006 roku były wypłaty dywidendy przedstawione dokładnie w nocie 10.

39. b. Wynagrodzenie wypłacone Członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej w spółkach Grupy Kapitałowej

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Wynagrodzenie Członków Zarządów	21 854	14 340
Jednostka dominująca	1 780	1 308
Jednostki zależne	11 364	11 320
Jednostka współzależna	8 130	1 160
Jednostki stowarzyszone	580	552
Wynagrodzenie Członków Rad Nadzorczych	9 235	6 151
Jednostka dominująca	305	286
Jednostki zależne	3 287	3 196
Jednostka współzależna	5 153	2 119
Jednostki stowarzyszone	490	550
Razem	31 089	20 491

39. c. Pożyczki udzielone Członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej w spółkach Grupy Kapitałowej

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Członkowie Zarządów		
Oprocentowanie (%)	1%-5%	1%-6%
Warunki spłaty (na ile lat)	1,5–10 lat	3–12 lat
Wartości pożyczek pozostałych do spłaty	110	190
Członkowie Rad Nadzorczych		
Oprocentowanie (%)	0%-5%	0%-6%
Warunki spłaty (na ile lat)	1,25–5 lat	1–3 lat
Wartości pożyczek pozostałych do spłaty	17	9
Razem wartości pożyczek pozostałych do spłaty	127	199

39. d. Wynagrodzenie wypłacone Członkom Zarządu oraz Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej

Imię i nazwisko	31 grudnia 2007		
	Łączna kwota wynagrodzeń, świadczeń dodatkowych oraz nagród wypłaconych w 2007 roku	Łączna kwota wynagrodzeń z tytułu pełnienia funkcji w jednostkach podporządkowanych w 2007 roku (w tysiącach złotych)	Razem wynagrodzenie wypłacone w 2007 roku
Razem Zarząd w tym:	1 779,89	2 816,67	4 596,56
Głogowski Krzysztof – prezes zarządu	222,74	840,75	1 063,49
Anysz Jan – członek zarządu	270,31	178,21	448,52
Kuchciak Zenon – członek zarządu	242,26	779,49	1 021,75
Niedbalec Stanisław – członek zarządu	251,72	377,95	629,67
Zwierzyński Tadeusz – członek zarządu	226,04	130,28	356,32
Marzec Bogusław – prokurent	315,06	470,38	785,44
Bernacik Ewa – prokurent	251,76	39,61	291,37
Razem Rada Nadzorcza w tym:	304,74	128,47	433,21
Rościszewski Andrzej	33,86	–	33,86
Szwarc Piotr	33,86	56,66	90,52
Chrobak Kazimierz	33,86	6,00	39,86
Arkuszewski Wojciech	33,86	–	33,86
Kawecki Mieczysław	33,86	31,95	65,81
Moryń Marcin	33,86	–	33,86
Puławski Mieczysław	33,86	–	33,86
Szkałuba Mirosław	33,86	33,86	67,72
Wojtowicz Jarosław	33,86	–	33,86
Razem	2 084,63	2 945,14	5 029,77

Imię i nazwisko	31 grudnia 2006		
	Łączna kwota wynagrodzeń, świadczeń dodatkowych oraz nagród wypłaconych w 2006 roku	Łączna kwota wynagrodzeń z tytułu pełnienia funkcji w jednostkach podporządkowanych w 2006 roku (w tysiącach złotych)	Razem wynagrodzenie wypłacone w 2006 roku
Razem Zarząd w tym:	1 307,90	701,04	2 008,94
Osoby zarządzające na dzień 31 grudnia 2006 roku:			
Głogowski Krzysztof – prezes zarządu **	48,05	100,58	148,63
Anysz Jan – członek zarządu	196,59	56,58	253,17
Kuchciak Zenon – członek zarządu *	186,18	149,30	335,48
Niedbalec Stanisław – członek zarządu	172,24	50,85	223,09
Zwierzyński Tadeusz – członek zarządu *	80,69	9,28	89,97
Marzec Bogusław – prokurent *	241,84	23,79	265,63
Bernacik Ewa – prokurent **	53,89	32,03	85,92
Osoby zarządzające w 2006 roku ale nie pełniące już swoich funkcji na 31 grudnia 2006 roku:			
Krok Franciszek – członek zarządu	32,99	95,21	128,20
Pawlak Bartłomiej – członek zarządu *	52,21	149,30	201,51
Puławski Mieczysław – prezes zarządu	48,05	–	48,05
Mikosz Maria Teresa – prokurent ***	195,17	34,12	229,29
Razem Rada Nadzorcza w tym:	285,89	63,69	349,58
Osoby nadzorujące na dzień 31 grudnia 2006 roku:			
Rościszewski Andrzej	32,03	–	32,03
Szwarc Piotr	32,03	52,10	84,13
Chrobak Kazimierz	32,03	4,00	36,03
Arkuszewski Wojciech	32,03	–	32,03
Kawecki Mieczysław	32,03	7,59	39,62
Moryń Marcin	17,29	–	17,29
Puławski Mieczysław	24,02	–	24,02
Szkałuba Mirosław	32,03	–	32,03
Wojtowicz Jarosław	5,87	–	5,87
Osoby nadzorujące w 2006 roku ale nie pełniące już swoich funkcji na 31 grudnia 2006 roku:			
Bąkowska Magdalena	14,87	–	14,87
Głogowski Krzysztof	24,02	–	24,02
Kamieński Zbigniew	7,64	–	7,64
Razem	1 593,79	764,73	2 358,52

* Łącznie za pełnione funkcje w zarządzie oraz jako prokurent.

** Od momentu powołania.

*** Do momentu odwołania.

39. e. Wspólne przedsięwzięcia nie podlegające konsolidacji

W roku 2007 PGNiG S.A. współpracowała na terytorium Polski z następującymi firmami zagranicznymi: CalEnergy Gas (Polska) Sp. z o.o., EuroGas Polska Sp. z o.o., Energia Bieszczady Sp. z o.o. oraz FX Energy Poland Sp. z o.o.

CalEnergy Gas (Polska) Sp. z o.o., siedziba: Warszawa 02-765, Al. Wilanowska 206 m.19

W wyniku podpisanej 26 października 2005 roku pomiędzy PGNiG S.A., CalEnergy Gas (Polska) Sp. z o.o. oraz FX Energy Poland Sp. z o.o. „Umowy Operacyjnej Użytkowników Górniczych obejmującej obszar Płotki – PTZ” (tzw. Poszerzony Teren Zaniemyśla), strony objęły we wspólnych przedsięwzięciu następujące udziały: PGNiG S.A. – 51%, CalEnergy Gas (Polska) Sp. z o.o. – 24,5% i FX Energy Poland Sp. z o.o. – 24,5%. W 2007 roku kontynuowana była rozpoczęta w 2006 roku eksploatacja złoża gazu ziemnego „Zaniemyśl” przez operatora tj. PGNiG S.A.

EuroGas Polska Sp. z o.o., siedziba: Pszczyna 43-200, ul. Górnośląska 3

Energia Bieszczady Sp. z o.o., siedziba: Warszawa 00-060, ul. Królewska 27

W dniu 1 stycznia 2007 roku pomiędzy PGNiG S.A., Eurogas Polska Sp. z o.o. oraz Energia Bieszczady Sp. z o.o. zawarta została „Umowa o Wspólnych Operacjach obejmująca obszar Bieszczady”. Udziały partnerów na obszarze Umowy „Bieszczady” wynoszą: PGNiG S.A. – 51%, EuroGas Polska Sp. z o.o. – 24%, Energia Bieszczady Sp. z o.o. – 25%. Obszar objęty Umową „Bieszczady” obejmuje bloki koncesyjne 416, 417, 436, 437, 438, 456, 457. Koncesje oraz prawo użytkowania górniczego do poszukiwania i rozpoznawania złóż ropy naftowej i gazu ziemnego na ww. blokach należą do PGNiG S.A. Umowa „Bieszczady” wyznacza PGNiG S.A. operatorem i upoważnia do prowadzenia całości wspólnych przedsięwzięć.

FX Energy Poland Sp. z o.o., siedziba: Warszawa 00-613, ul. T. Chałubińskiego 8

W 2007 roku PGNiG S.A. kontynuowała prowadzenie wspólnych prac z firmą FX Energy Poland Sp. z o.o. na obszarach:

- » „Płotki” (Umowa o Wspólnych Operacjach z dnia 12 maja 2000 roku z późniejszymi zmianami)
- » „Płotki” – „PTZ” – we współpracy z firmą CalEnergy Resources Poland Sp. z o.o. (tzw. Powiększony Teren Zaniemyśla, Umowa Operacyjna Użytkowników Górniczych z dnia 26 października 2005 roku)
- » „Poznań” (Umowa o Wspólnych Operacjach z dnia 1 czerwca 2005 roku)

- » Blok 255 (Umowa o Wspólnych Operacjach z dnia 29 października 1999 roku).

Dnia 9 stycznia 2007 roku podpisane zostały z firmą FX Energy Poland Sp. z o.o. „Umowa przeniesienia użytkownika górniczego na złożu gazu ziemnego Klęka” oraz „Porozumienie w sprawie rozliczeń gazu ziemnego wydobywanego z otworu Klęka-11” w ramach kontynuowania wspólnych prac na obszarze „Płotki”. W tym rejonie wykonane zostały seismiczne prace polowe 3D oraz wykonano otwór poszukiwawczy, w którym obecnie prowadzone są pomiary wydajności i próby złożowe.

W 2007 roku na obszarze „Płotki”-„PTZ” była kontynuowana eksploatacja złoża gazu ziemnego Zaniemyśl. Na obszarze „Poznań” rozpoczęto eksploatację odwiertu Winna Góra-1, wykonano badania seismiczne 3D oraz prowadzono analizy w celu przygotowania nowych obiektów pod wiercenia.

W 2007 roku PGNiG S.A. podpisała z firmą FX Energy Poland Sp. z o.o. „Umowę przeniesienia użytkownika górniczego na bloku 255”, zgodnie z którą FX Energy Poland Sp. z o.o. przekazała na rzecz PGNiG S.A. 18,8% użytkownika górniczego. W 2007 roku kontynuowano wydobywanie gazu ziemnego ze złoża Wilga (Blok 255).

Wszystkie opisane powyżej wspólne przedsięwzięcia nie były konsolidowane w 2007 oraz 2006 roku, ponieważ wszystkie związane z nimi aktywa, zobowiązania, przychody oraz koszty zostały ujęte w bilansie i rachunku zysków i strat PGNiG S.A. w proporcjach odpowiadających udziałowi we wspólnym przedsięwzięciu.

39. f. Działalność poza granicami kraju
Udziały PGNiG S.A. w spółkach zagranicznych**Ukraina**

Spółka „Dewon” Z.S.A. jest spółką akcyjną typu zamkniętego (nie giełdową). Została utworzona 17 listopada 1999 roku. Podstawowym celem i zadaniem spółki jest realizacja usług związanych z wydobywaniem ropy naftowej i gazu ziemnego, rekonstrukcją odwiertów oraz zagospodarowaniem i eksploatacją złóż na Ukrainie.

Fundusz statutowy (kapitał zakładowy) spółki wynosi 11 146,8 tysięcy UAH to jest 5 366,1 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2007 roku) i dzieli się na 120,0 tysięcy akcji o wartości nominalnej 92,89 UAH każda. Zaangażowanie w spółce wynosi 4 055,2 tysięcy UAH to jest 1 952,2 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2007 roku).

Struktura własności akcji przedstawia się następująco:

» PGNiG S.A.	36,38%
» Prawniczy Alians Sp. z o.o.	25,99%
» Ferrous Trading Ltd.	25,08%
» NAK Neftiegaz Ukrainy	12,13%
» Oszkader Walentyna Georgijewna	0,41%
» SZJu Ltawa Sp. z o.o.	0,01%

Produkcja gazu ziemnego została uruchomiona przez spółkę w listopadzie 2003 roku. Obiektem eksploatacji jest sachalińskie złożo gazokondensatu w Rejonie Krasnokuckim Obwodu Charkowskiego (wschodnia Ukraina). Spółka wydobywa węglowodory, prowadzi produkcję gazu ziemnego i kondensatu oraz zajmuje się ich sprzedażą na rynku ukraińskim.

Eksploatacja złoża Sachalinskoje odbywa się na podstawie umowy joint venture ze spółką PoltavaNaftoGasGeologia. PoltavaNaftoGasGeologia jest jednostką zależną od państwowej spółki „Nadra Ukrainy” i posiada koncesję na poszukiwanie i wydobywanie gazu ziemnego ze złoża Sachalinskoje.

Oman

Kapitał zakładowy spółki „Sahara Petroleum Technology Llc” wynosi 150,0 tysięcy RO (omańskich riali), to jest 978,4 tysięcy złotych (według średniego kursu NBP z dnia 24 grudnia 2007) i dzieli się na 150,0 tysięcy udziałów o wartości 1 RO każdy. Zaangażowanie PGNiG S.A. w spółce wynosi 73,5 tysięcy riali, to jest 479,4 tysięcy złotych (według średniego kursu NBP z dnia 24 grudnia 2007 roku). Struktura własności udziałów przedstawia się następująco:

» PGNiG S.A.	49%
» Petroleum and Gas Technology Llc	51%
P.O. Box 3641, Ruwi, Sułtanat Omanu.	

Spółka zawiązana została z inicjatywy Zakładu Robót Górniczych w Krośnie (do 30 czerwca 2005 roku Oddział PGNiG S.A. a obecnie jest to spółka, w której PGNiG SA posiada 100% udziałów) w 2000 roku. Głównym celem zawiązania spółki było prowadzenie przez nią usług serwisowych w zakresie obróbki i rekonstrukcji odwiertów, operacji techniki linowej, konserwacji głowic eksploatacyjnych i lekkich oraz średnich wierceń z wykorzystaniem potencjału technologicznego PGNiG S.A.

PGNiG S.A. dąży do wycofania swych udziałów ze spółki.

Niemcy

W dniu 1 lipca 2005 roku w Poczdamie pomiędzy PGNiG S.A. oraz VNG-Verbund Gas AG zostały podpisane dwie umowy założycielskie spółek na prawie niemieckim:

- » InterTransGas GmbH (ITG),
- » InterGasTrade GmbH (IGT).

Obaj partnerzy objęli po 50% udziałów w każdej ze spółek. Kapitał zakładowy założonych spółek wynosi po 200 tysięcy EURO (to jest 358,2 tysięcy złotych według średniego kursu NBP z dnia 31 grudnia 2007), a ich siedziby znajdują się w Poczdamie.

Spółka InterGasTrade GmbH nie została wpisana do rejestru handlowego.

W dniu 9 sierpnia 2005 roku spółka InterTransGas GmbH została wpisana do rejestru handlowego w Poczdamie.

Przedmiotem działalności spółki jest budowa, eksploatacja i sprzedaż mocy przesyłowych.

Celem zawiązania spółki InterTransGas GmbH była realizacja budowy interkonektora łączącego polski i europejski system przesyłowy stanowiącego jeden z elementów dywersyfikacji dostaw paliwa gazowego do Polski. Aktualnie na podstawie decyzji Wspólników, InterTransGas GmbH działa przy założeniu ponoszenia minimalnych kosztów niezbędnych do funkcjonowania spółki. Po zaistnieniu okoliczności umożliwiających budowę gazociągu łączącego polski i niemiecki system przesyłu paliwa gazowego, spółka będzie mogła podjąć podstawową działalność określoną w Umowie Spółki.

W roku 2007, na mocy uchwały Zgromadzenia Wspólników, siedziba spółki InterTransGas GmbH została przeniesiona z Poczdamu do Lipska.

Norwegia

W dniu 24 maja 2007 roku PGNiG S.A. powołało w Norwegii spółkę zależną – PGNiG Norway A/S z siedzibą w Stavanger w Norwegii w formie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jako spółkę celową do zadań PGNiG na Norweskim Szelfie Kontynentalnym (NCS). Następnie w dniu 9 czerwca 2007 roku spółka została zarejestrowana.

Wszystkie 10 000 udziałów o wartości nominalnej 1 000 koron norweskich (NOK) każdy objęte zostały przez jednego współnika PGNiG S.A. 18 października 2007 roku dokonano podwyższenia kapitału zakładowego w spółce PGNiG Norway A/S o kwotę 487 327 tysięcy NOK. Na koniec 2007 roku zaangażowanie kapitałowe PGNiG S.A. w spółce wynosiło 497 327, tysięcy NOK to jest 223 648 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2007 roku).

Spółka PGNiG Norway umożliwiła Grupie Kapitałowej realizację następujących celów:

- » Dywersyfikację dostaw paliwa gazowego,
- » Podniesienie bezpieczeństwa dostaw paliwa gazowego,
- » Międzynarodową ekspansję w sektorze poszukiwań i wydobycia ropy i gazu,
- » Rozwój międzynarodowej działalności w zakresie obrotu paliwem gazowym.

Spółka PGNiG Norway A/S została powołana w szczególności do wykonania umowy zawartej w dniu 28 lutego 2007 roku pomiędzy PGNiG S.A. a Mobil Development Norway A/S i ExxonMobil Produktion Norway Inc. dotyczącą nabycia przez Spółkę udziałów w obszarach koncesyjnych złóż na Norweskim Szelfie Kontynentalnym, tj. złóż Skarv, Snadd oraz Idun (licencje PL 212, PL 212B, PL 262). Zgodnie z umową joint-venture PGNiG Norway A/S posiada prawo do 11,9175% (po dokonanej unityzacji złóż Skarv i Snadd ze złożem Idun w dniu 14 września 2007 roku) produkcji pochodzącej ze złoża Skarv/Snadd/Idun.

Jedynym właścicielem PGNiG Norway A/S jest Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. w Warszawie. Przedmiot działalności PGNiG Norway A/S obejmuje w szczególności eksploatację ropy naftowej i gazu ziemnego i inną działalność podobnego typu, jak również wszelką inną działalność z tym związaną. Dodatkowo PGNiG Norway A/S ma możliwość zaangażowania się w projekty infrastrukturalne, jak np. budowa i operatorstwo na gazociągach.

W dniu 16 października 2007 roku została zawarta umowa pożyczki pomiędzy PGNiG S.A., jako pożyczkodawcą i PGNiG Norway A/S, jako pożyczkobiorcą. Zgodnie z postanowieniami Umowy pożyczkodawca udziela pożyczkobiorcy pożyczki w kwocie 3 800 000 tysięcy NOK to jest kwoty 1 846 420 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 16 października 2007 roku). Pożyczka udzielona została na okres do dnia 20 grudnia 2022 roku. Środki z pożyczki przeznaczone zostały na sfinansowanie transakcji zakupu udziałów w licencjach PL212, PL212B i PL262 na Norweskim Szelfie Kontynentalnym, oraz na koszty związane z ich zagospodarowaniem. Na dzień 31 grudnia 2007 roku w bilansie Spółki została ujęta wartość dotychczas przekazanej pożyczki w wysokości 1 800 000 tysięcy NOK to jest 809 460 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2007 roku) oraz naliczone odsetki w wysokości 29 082 tysięcy NOK to jest 13 078,18 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2007 roku). Razem należność PGNiG S.A. z tytułu udzielonej pożyczki wynosiła na dzień 31 grudnia 2007 roku 1 829 082 tysięcy NOK, to jest 822 538,18 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2007 roku).

Na dzień 31 grudnia 2007 roku całkowite zaangażowanie PGNiG S.A. w spółce PGNiG Norway A/S wyniosło 2 326 409 tysięcy NOK (udział kapitałowy w wysokości 497 327 tysięcy NOK oraz udzielona pożyczka wraz z odsetkami w wysokości 1 829 082 tysięcy NOK) to jest 1 046 186,13 tysięcy złotych (odpowiednio 223 647,95 tysięcy złotych to udział kapitałowy, a 822 538,18 tysięcy złotych to pożyczka).

W dniu 19 października 2007 roku została podpisana umowa pomiędzy PGNiG S.A. i PGNiG Norway A/S przeniesienia wszystkich praw i obowiązków wynikających z umowy dotyczącej zakupu udziałów w licencjach PL212, PL212B i PL262 na Norweskim Szelfie Kontynentalnym, zawartej w dniu 28 lutego 2007 roku pomiędzy PGNiG S.A., jako kupującym i Mobil Development Norway A/S oraz ExxonMobil Production Norway Inc., jako sprzedającym. Umowa weszła w życie w dniu 30 października 2007 roku, to jest w dniu zamknięcia transakcji zakupu udziałów w licencjach PL212, PL212B i PL262 na Norweskim Szelfie Kontynentalnym.

W dniu 19 października 2007 roku została podpisana umowa gwarancji pomiędzy PGNiG S.A. i PGNiG Norway A/S. Zgodnie z postanowieniami Umowy PGNiG S.A. udzieliła gwarancji PGNiG Norway A/S na kwotę 627 555,65 tysięcy EUR to jest kwoty 2 308 903 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 19 października 2007 roku). Gwarancja obowiązuje do 1 stycznia 2050 roku.

Umowa dotyczy zabezpieczenia przez PGNiG S.A. wykonania potencjalnych zobowiązań PGNiG Norway A/S wynikających z koncesji lub z mocy prawa w stosunku m.in. do państwa norweskiego oraz określonych podmiotów norweskich. Udzielenie gwarancji jest wymogiem § 10-7 norweskiej ustawy o działalności naftowej z 1996 roku. Taka gwarancja jest standardowym dokumentem w zakresie działalności wydobywczej w Norwegii. Zabezpieczeniem udzielonej gwarancji jest weksel regresowy wystawiony przez PGNiG Norway A/S. PGNiG S.A. otrzyma wynagrodzenie od PGNiG Norway A/S za wystawienie gwarancji w formie świadczenia wzajemnego polegającego na prawie pierwokupu do części wydobytej ropy naftowej i gazu ziemnego.

Wartość ww. gwarancji na 31 grudnia 2007 roku wynosiła 2 247 904,33 tysięcy złotych (po przeliczeniu według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2007 roku).

Spółka PGNiG Norway A/S w dniu 30 października 2007 roku nabyła od Mobil Development Norway A/S i ExxonMobil Production Norway Inc („ExxonMobil”) udział w licencjach PL 212, PL 212B i PL 262 na Norweskim Szelfie Kontynentalnym, wraz z prawami i obowiązkami z szeregu umów dotyczących złóż. Nabycie licencji nastąpiło w wyniku wykonania

umowy z 28 lutego 2007 roku między PGNiG S.A. a ExxonMobil, z której prawa i obowiązki PGNiG S.A. spółka PGNiG Norway A/S przejęła z mocy umowy z dnia 19 października 2007 roku. Z tytułu zakupu licencji PGNiG Norway A/S zapłaciła cenę wynoszącą 360 milionów USD, to jest 908,6 milionów złotych (według kursu NBP z dnia 30 października 2007 roku). Równocześnie PGNiG Norway A/S zapłaciła, z tytułu przewidzianych umową rozliczeń i zwrotu kosztów poniesionych przez ExxonMobil w okresie od 1 stycznia 2007 roku do 30 października 2007 roku, w związku z udziałem w Licencjach, kwotę ok. 3,5 miliona USD, to jest kwoty 8,8 milionów złotych (według kursu NBP z dnia 30 października 2007 roku) oraz 170 milionów koron norweskich to jest 79,9 milionów złotych (według kursu NBP z dnia 30 października 2007 roku). Cena za licencje została sfinansowana przez PGNiG Norway A/S środkami pochodzącymi z pożyczki od PGNiG S.A. i wkładów kapitałowych wniesionych przez Spółkę, które z kolei PGNiG S.A. sfinansowała ze środków własnych.

Udziały Grupy w koncesjach poszukiwawczych:

Projekt na Norweskim Szelfie Kontynentalnym

Zaangażowanie Grupy Kapitałowej w prace na Norweskim Szelfie Kontynentalnym (NCS) stanowi element strategii PGNiG S.A. mającej na celu zwiększenie wielkości należących do Spółki zasobów ropy naftowej i gazu poza granicami Polski. Nabycie przez PGNiG S.A. udziałów w trzech koncesjach poszukiwawczo-wydobywczych w Norwegii jest inwestycją długoterminową i stanowi element dywersyfikacji źródeł dostaw paliwa gazowego, a tym samym zwiększa stopień bezpieczeństwa dostaw paliwa gazowego do Polski.

W wyniku nabycia w dniu 30 października 2007 roku przez spółkę zależną PGNiG Norway A/S udziałów w obszarach koncesyjnych złóż na Norweskim Szelfie Kontynentalnym, tj. złóż Skarv, Snadd oraz Idun (licencje PL 212, PL 212B, PL 262), zgodnie z umową joint-venture Grupa na dzień 31 grudnia 2007 roku posiadała prawo do 11,9175% (po dokonanej unityzacji złóż Skarv i Snadd ze złożem Idun w dniu 14 września 2007 roku) produkcji pochodzącej ze złoża Skarv/Snadd/Idun.

Według danych zatwierdzonych przez Norweski Dyktariat Naftowy (NPD) łączna wielkość zasobów wszystkich złóż, w których PGNiG S.A. nabędzie udziały od ExxonMobil, szacowana jest na około:

- » 37,9 miliardów m³ gazu ziemnego,
- » 16,8 milionów m³ ropy naftowej i kondensatu (ok. 15 milionów ton),
- » 5,3 milionów ton NGL (Natural Gas Liquids).

Pola naftowe są zlokalizowane na Morzu Norweskim, około 200 kilometrów na zachód od Sandnessjoen na głębokości morza pomiędzy 350 a 450 metrów. W chwili obecnej projekt

wydobycia wszedł w fazę zagospodarowania złoża. Zagospodarowanie złoża polega na zastosowaniu pływającej platformy wydobywczej, magazynowania i załadunku na polu Skarv zawierającym ropę oraz gaz/kondensat. Pola Snadd i Idun będą zagospodarowane przy pomocy podmorskiego łącznika. Gaz będzie odprowadzany przez sieć Gassled, natomiast ropa naftowa tankowcami. Jest to jeden z największych projektów prowadzonych obecnie w Norwegii.

Bezpośrednim operatorem na powyższych złożach jest British Petroleum, a pozostałymi partnerami są Shell, Statoil i Norsk Hydro oraz E.ON AG (po sfinalizowaniu w lutym 2007 roku transakcji zakupu 28% udziałów w złożach Skarv-Idun od Spółki Shell).

Rozpoczęcie wydobycia gazu ziemnego i ropy naftowej przewidywane jest na drugą połowę 2011 roku. Zgodnie z szacunkami nakłady inwestycyjne na rozwój złóż wyniosą około 5 miliardów USD, z czego nakłady inwestycyjne Grupy wyniosą około 600 milionów USD. Na koniec 31 grudnia 2007 roku poniesione przez Grupę (poprzez spółkę zależną PGNiG S.A.) wydatki inwestycyjne ujęte w bilansie Grupy wyniosły 2 220 691 tysięcy NOK to jest 998 645 tysięcy złotych (według kursu NBP z dnia 31 grudnia 2007 roku), natomiast związane z tym przedsięwzięciem bezpośrednie koszty ujęte w rachunku zysków i strat wyniosły 14 268 tysięcy NOK to jest 6 734 tysięcy złotych (przeliczone po średnim kursie NOK stanowiącym średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez NBP na ostatni dzień każdego miesiąca danego okresu obrotowego).

Inne prace poszukiwawcze za granicą

PGNiG S.A. prowadzi prace poszukiwawcze w Pakistanie na podstawie Umowy zawartej pomiędzy PGNiG S.A. a Rządem Pakistanu w dniu 18 maja 2005 roku na realizację poszukiwań węglowodorów w obszarze koncesji Kirthar, w zakresie prac obligatoryjnych określonych w umowie koncesyjnej oraz wyników analizy budowy geologicznej tego bloku wykonanej na podstawie istniejących danych geologiczno-geofizycznych.

Prace poszukiwawcze w obszarze bloku Kirthar są prowadzone wspólnie z firmą Pakistan Petroleum Ltd. (PPL), zgodnie z podziałem udziałów i kosztów: PGNiG S.A. 70% i PPL – 30%.

W 2007 roku zakończono terenowy etap badań sejsmicznych i przystąpiono do przetwarzania uzyskanych danych poleowych. Aktualnie trwa opracowanie strukturalnych map sejsmicznych. Wyniki badań geologicznych i geofizycznych oraz analiza ekonomiczna planowanego przedsięwzięcia poszukiwawczego uzasadniły podjęcie decyzji o wierceniu otworu poszukiwawczego w południowej części koncesji Kirthar.

W dniu 18 czerwca 2007 roku zostało podpisane memorandum

(Memorandum of Understanding) z duńską firmą Willum- sen Exploration Consultants Aps (WeXco) w sprawie cesji 40% udziałów w koncesji 1/05 na obszarze lądowym Danii na rzecz PGNiG S.A. Umowa cesji została podpisana w dniu 6 grudnia 2007 roku. Obecnie udziały w koncesji wynoszą: PGNiG S.A. – 40%, Odin Energi A/S – 40%, rządowa firma duńska Nordsofonden – 20%. Z początkiem 2008 roku rozpoczęto reprocessing archiwalnych materiałów sejsmicznych w celu przygotowania projektu do prac sejsmicznych 3D, których przeprowadzenie planowane jest w 2009 roku.

W 2007 roku PGNiG S.A. prowadziła prace nad uzyskaniem koncesji poszukiwawczych w takich krajach jak Libia, Indie i Egipt.

Oddziały Grupy poza granicami kraju:

Grupa posiada poza granicami kraju oddziały, które prowadzą działalność operacyjną lub wspierają działalność rozwojową Grupy poza granicami kraju.

PGNiG S.A. – Jednostka Dominująca:

- » Oddział Operatorski w Pakistanie – Islamabad

Geofizyka Kraków Sp. z o.o.

- » Oddział Pakistan Branch – Islamabad;
- » Zakład Słowacja w Bratysławie;
- » Zakład Czechy w Ostrawie;
- » Oddział Libia Branch – Trypolis.

Geofizyka Toruń Sp. z o.o.

- » Oddział w Jebel Ali – Zjednoczone Emiraty Arabskie, Dubaj;
- » Oddział w Jemenie – Sana, Okręg Al.-Amana;
- » Oddział w Syrii – Damascus

PNiG Jasło Sp. z o.o.

- » Oddział w Libii – Trypolis.

PNiG Kraków Sp. z o.o.

- » Oddział w Pakistanie – Almaty;
- » Oddział w Kazachstanie – Karachi;

PNiG Piła Sp. z o.o.

- » Oddział w Indiach;
- » Oddział w Egipcie.

40. Zatrudnienie (dane w osobach)

Zatrudnienie na koniec okresu w podziale na segmenty	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Centrala Spółki PGNiG S.A.*	604	811
Poszukiwanie i wydobywanie	10 151	9 919
Obrót i magazynowanie	4 104	467
w tym spółki konsolidowane metodą praw własności	294	293
Dystrybucja	13 538	16 705
Pozostałe	1 928	1 895
Razem	30 325	29 797

* Centrala Spółki PGNiG S.A. wykonuje zadania na rzecz wszystkich pozostałych segmentów, w związku z tym nie została przypisana do żadnego z nich.

41. Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (ZFŚS)

Zgodnie z Ustawą z dnia 4 marca 1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych (Dz. U. z 1996 roku nr 70, poz. 335) z późniejszymi zmianami, Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych (ZFŚS) tworzony jest przez pracodawców zatrudniających powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa Kapitałowa tworzy odpis na ZFŚS. Celem funduszu jest zapewnienie środków na finansowanie działalności socjalnej Grupy Kapitałowej, pożyczek udzielanych jej pracownikom oraz innych wydatków o charakterze socjalnym.

Grupa Kapitałowa skompensowała aktywa funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec funduszu, ponieważ aktywa

te nie stanowią oddzielnych aktywów Grupy Kapitałowej. W związku z powyższym, w bilansie na dzień 31 grudnia 2007 roku zostało ujęte saldo netto (należności/zobowiązań z tytułu funduszu socjalnego) w wysokości 658 tysięcy złotych, a na dzień 31 grudnia 2006 roku saldo to (należności/zobowiązań z tytułu funduszu socjalnego) wynosiło (7 905) tysięcy złotych.

W tabeli poniżej zostały przedstawione aktywa i zobowiązania oraz koszty funduszu.

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
Aktywa i zobowiązania ZFŚS	(w tysiącach złotych)	
Udzielone pracownikom pożyczki oraz inne należności	65 557	56 183
Środki pieniężne	29 858	18 750
Rozliczenia międzyokresowe czynne krótkoterminowe	–	–
Inne zobowiązania krótkoterminowe	(8 895)	(6 074)
Zobowiązania z tytułu ZFŚS	(85 862)	(76 764)
Saldo	658	(7 905)
Odpisy na ZFŚS (koszt okresu)	(62 622)	(55 946)

Rozliczenie salda następuje w następujących okresach po dokonaniu refundacji środków.

42. Informacje na temat procesu restrukturyzacji w grupie kapitałowej

Spółka w 2007 roku realizowała proces restrukturyzacji Grupy Kapitałowej w zakresie:

- » Rozdzielenia działalności handlowej i technicznej dystrybucji paliwa gazowego;
- » Restrukturyzacji majątku;
- » Restrukturyzacji zatrudnienia.

Rozdzielenie działalności handlowej i technicznej dystrybucji paliwa gazowego

Prawo energetyczne implementując założenia zawarte w Dyrektywie nr 2003/55/EC Parlamentu Europejskiego i Rady, nałożyło obowiązek prawnego rozdzielenia działalności handlowej od działalności technicznej dystrybucji paliwa gazowego w terminie do 1 lipca 2007 roku. Obowiązek ten dotyczył również funkcjonujących w ramach Grupy Kapitałowej PGNiG sześciu regionalnych Spółek Gazownictwa

(Dolnośląska, Górnoszląska, Karpacka, Mazowiecka, Pomorska i Wielkopolska). W wyniku szczegółowych analiz prawnopodatkowych uznano, że najmniej kosztownym wariantem osiągnięcia celu będzie podział Spółek Gazownictwa (wydzielenie jednostek terenowych Obrotu) a następnie połączenie powstałych z tego podziału tymczasowych Spółek (Spółek Obrotu) z PGNiG S.A. Taki sposób realizacji nałożonego obowiązku pozwolił na zminimalizowanie obciążeń podatkowych oraz sukcesję generalną koncesji i wszystkich (ok. 6,3 milionów) umów na dostawy paliwa gazowego. W ramach realizowanych prac w sześciu Spółkach Gazownictwa z dniem 31 grudnia 2006 roku utworzone zostały Oddziały Obrotu ujawnione w KRS tych Spółek. Zarządy Spółek Gazownictwa wyposażyły je w stosowny majątek oraz zasoby ludzkie. Równolegle 27 grudnia 2006 roku podpisane zostały Akty Założycielskie 6 Spółek Obrotu Gazem z siedzibami

w Warszawie (Dolnośląskiej, Górnośląskiej, Karpackiej, Mazowieckiej, Pomorskiej i Wielkopolskiej). Wszystkie udziały (po 50 tysięcy złotych) w kapitałach zakładowych tych Spółek zostały objęte w całości przez jedynego wspólnika tj. PGNiG S.A.

W czerwcu 2007 roku dokonano rejestracji podziału Spółek Gazownictwa i obniżenia ich kapitału oraz zmian umów Spółek ograniczających zakres ich działalności oraz zmieniających ich nazwę. Przyjęta została jednolita nazwa: (Dolnośląski, Górnośląski, itd.) Operator Systemu Dystrybucyjnego. Prezes URE wydał 30 czerwca 2007 roku decyzję wyznaczającą na okres jednego roku, spółki OSD jako operatorów systemu dystrybucyjnego. 29 czerwca 2007 roku nastąpiło zarejestrowanie podwyższenia kapitału w sześciu Spółkach Obrotu Gazem, co zgodnie z KSH oznacza, że zakończył się najważniejszy etap prawnego rozdzielania działalności handlowej od technicznej dystrybucji paliwa gazowego i wydzielenia OSD. Łączny kapitał zakładowy, jaki wniesiono do Spółek Obrotu wyniósł około 538 milionów złotych. 3 lipca 2007 roku NWZ PGNiG S.A. podjęło uchwałę wyrażającą zgodę na połączenie Spółek Obrotu Gazem z PGNiG S.A. Na przełomie lipca i sierpnia 2007 roku odbyły się Zgromadzenia Wspólników Spółek Obrotu Gazem w sprawie połączenia z PGNiG S.A. Natomiast 20 września 2007 roku odbyło się NWZ PGNiG S.A., które zaakceptowało wniosek Zarządu o zmianę Statutu PGNiG S.A. w części dotyczącej zmiany przedmiotu działania, poszerzając ten zakres o działalność przejętą od Spółek Obrotu Gazem oraz o działalności przewidziane do prowadzenia przez Gazownie w strukturze Oddziału Handlowego. Oddział Handlowy z dniem 1 lipca 2007 roku rozpoczął swoją działalność jako wyodrębniona jednostka organizacyjna Spółki PGNiG S.A. Oddział otrzymał swoją siedzibę przy ulicy Kasprzaka w Warszawie, w której zostały zlokalizowane wszystkie jednostki organizacyjne Centrali Oddziału Handlowego. Ze Spółek Gazownictwa do Spółek Obrotu Gazem przeniesionych zostało 3 145 pracowników (zgodnie z art. 23 Kodeksu pracy), którzy w momencie integracji obrotu w PGNiG S.A. staną się pracownikami Oddziału Handlowego (Gazowni). Proces inkorporacji Spółek Obrotu Gazem z PGNiG S.A. nastąpił z dniem 1 października 2007 roku. W celu uregulowania wzajemnych relacji gospodarczych pomiędzy PGNiG S.A. a poszczególnymi OSD zawarte zostały stosowne umowy. Kluczowe umowy to umowy o: usługi dystrybucyjne, usługi informatyczne, obsługę stacji CNG, wykonywanie odczytów, współpracy pomiędzy

OSD a Spółkami Obrotu Gazem, umowy najmu i dzierżawy. Na wszystkich etapach realizacyjnych Projektu prowadzony był stały dialog ze wszystkimi związkami zawodowymi w Grupie Kapitałowej i Radą Pracowników PGNiG S.A. z uwzględnieniem zawartego 7 grudnia 2006 roku „Porozumienia pomiędzy Centralami Związków Zawodowych GNiG a PGNiG S.A. w sprawie zapewnienia ochrony pracowniczych w GK PGNiG w procesie realizacji rządowego programu restrukturyzacji i prywatyzacji oraz dostosowania struktury organizacyjnej do zapisów prawa energetycznego, w szczególności integracji Obrotu i przekształcenia Spółek Gazownictwa w Operatorów Systemów Dystrybucyjnych”.

Restrukturyzacja majątku Jednostki Dominującej

W ramach restrukturyzacji majątkowej kontynuowane są działania mające na celu zagospodarowanie majątku zbędnego technologicznie, nieprzydatnego do bieżącej działalności gospodarczej Jednostki Dominującej. Dotyczy to głównie nieruchomości, takich jak grunty, prawo użytkowania wieczystego gruntu, budowle i budynki, a także będące odrębną własnością lokale oraz spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz użytkowego. W odniesieniu do ww. składników aktywów trwałych zintensyfikowano działania mające na celu ich zbycie bądź oddanie do użytkowania na podstawie umów najmu bądź dzierżawy, czemu niewątpliwie sprzyja obecna koniunktura na rynku obrotu nieruchomości. Jednocześnie Jednostka Dominująca za pośrednictwem swoich pełnomocników kontynuuje działania zmierzające do uregulowania stanu prawnego nieruchomości, na których posadowione są składniki majątku wybudowane z nakładów Jednostki Dominującej. W ramach tych działań prowadzone są administracyjne postępowania uwłaszczeniowe, zawierane są umowy o korzystanie z gruntów, umowy zamiany nieruchomości, umowy sprzedaży praw do nakładów. Łączna wartość netto nieruchomości Jednostki Dominującej sprzedanych w 2007 roku, wyłączonych z działalności wynosi ok. 7 milionów złotych.

Realizacja Programu restrukturyzacji zatrudnienia

W PGNiG S.A. od 2000 roku realizowany jest „Program restrukturyzacji zatrudnienia oraz działań osłonowych dla pracowników Oddziałów oraz spółek zależnych PGNiG S.A.”. Okres obowiązywania programu został przedłużony do końca 2008 roku. W 2007 roku programem restrukturyzacji objęto 582 osoby.

43. Główne przyczyny niepewności wartości szacunkowych

W procesie zastosowania przez Grupę polityki rachunkowości opisanej w punkcie 2 niniejszego sprawozdania finansowego, Grupa przyjęła założenia dotyczące niepewności i szacunków, które miały najistotniejszy wpływ na wartość zamieszczone w sprawozdaniu finansowym. W związku z tym istnieje ryzyko istotnych zmian w następnych okresach dotyczące głównie następujących obszarów:

Sprawa dopłat do kapitału PI GAZOTECH Sp. z o.o.

W 2007 roku toczyły się sprawy z powództwa PGNiG S.A. dotyczące uchylecia bądź stwierdzenia nieważności uchwał Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. dotyczących dopłat do kapitałów tej spółki. Do dnia 31 grudnia 2007 roku, sprawy te nie były rozstrzygnięte.

W dniu 4 lutego 2008 roku Sąd Apelacyjny oddalił apelację PGNiG S.A. dotyczącą sprawy o stwierdzenie nieważności uchwał Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. z dnia 23 kwietnia 2004 roku, w tym uchwały zobowiązującej PGNiG S.A. do dopłaty 52 000 tysięcy złotych do kapitału tej spółki. Wyrok jest prawomocny. PGNiG S.A. złożyła 6 lutego 2008 roku wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku.

W dniu 5 lutego 2008 roku Sąd Apelacyjny w Warszawie oddalił apelację PGNiG S.A. w sprawie o ustalenie nieistnienia uchwały o umorzeniu udziałów, podjętej przez Zgromadzenie Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. w dniu 23 kwietnia 2004 roku. Wyrok jest prawomocny. Uzasadnienie wyroku zostało doręczone Spółce przez Sąd Apelacyjny w Warszawie. PGNiG S.A. rozważyła złożenie skargi kasacyjnej od prawomocnego wyroku.

Do momentu sporządzenia niniejszego sprawozdania toczyły się jeszcze dwie sprawy sądowe z powództwa PGNiG S.A. przeciw spółce PI GAZOTECH Sp. z o.o. Pierwsza o stwierdzenie nieważności uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. z dnia 19 stycznia 2005 roku, zobowiązującej PGNiG S.A. do wniesienia dopłaty w kwocie 25 999 tysięcy złotych, a druga o uchylenie uchwały Zgromadzenia Wspólników PI GAZOTECH Sp. z o.o. z dnia 6 października 2005 roku, zobowiązującej PGNiG S.A. do wniesienia dopłaty w kwocie 6 552 tysięcy złotych.

W związku z powyższym w sprawozdaniu za 2007 rok Jednostka Dominująca pozostawiła w księgach zobowiązanie i należność od PI GAZOTECH Sp. z o.o. z tytułu dopłaty do kapitału zakładowego w wysokości 82 472 tysięcy złotych oraz utworzony odpis na tą należność w kwocie 82 472 tysięcy

złotych a także rezerwę na potencjalne koszty w wysokości 924 tysięcy złotych.

Utrata wartości majątku trwałego

Podstawowe aktywa operacyjne Grupy stanowi majątek kopalniany, infrastruktura przesyłowa oraz magazyny paliwa gazowego. Wartość majątku została poddana testom na utratę wartości. Grupa skalkulowała i ujęła w księgach istotne kwoty odpisów z tytułu utraty wartości majątku bazując na ocenie ich przydatności do użycia obecnie i w przyszłości, planowanych likwidacji lub sprzedaży. Dla pewnych składników założenia przyjęte w związku z możliwością użytkowania, likwidacji i sprzedaży aktywów mogą ulec zmianie. Odpowiednie informacje odnośnie wartości odpisów z tytułu utraty wartości zamieszczono w Nocie 11.b.

W przypadku majątku kopalnianego istnieje niepewność związana z szacunkami zasobów gazu i ropy naftowej, na podstawie których szacowane są przepływy pieniężne dotyczące tego majątku. Zmiana szacunków zasobów ma bezpośredni wpływ na wielkość odpisów aktualizujących majątek kopalniany.

Istotnym elementem niepewności jest też ryzyko zmiany decyzji URE co do poziomu cen na usługi dystrybucji paliwa gazowego. Zmiana tych cen ma istotny wpływ na zmianę przepływów środków pieniężnych w spółkach dystrybucyjnych, co może skutkować koniecznością kolejnej aktualizacji odpisów aktualizujących wartość majątku dystrybucyjnego. Aktualizacja odpisów na majątek dystrybucyjny przeprowadzona w 2007 roku została szerzej opisana w punkcie 11.c.

Okresy ekonomicznej użyteczności składników środków trwałych

W punkcie 2 sprawozdania podano stawki amortyzacyjne dla głównych grup środków trwałych. Okresy ekonomicznej użyteczności środków trwałych oparto na ocenie służb technicznych, zajmujących się ich eksploatacją. Szacunkom takim towarzyszy niepewność, co do przyszłych warunków prowadzenia działalności gospodarczej, zmian technologicznych i konkurencji na rynku, które skutkować mogą inną oceną ekonomicznej przydatności składników i pozostałego okresu ich użyteczności, co w rezultacie może istotnie wpłynąć na wartość środków trwałych oraz koszty amortyzacji w przyszłości.

Rezerwy na ochronę środowiska

Znaczącą pozycję rezerw w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym stanowi rezerwa na koszty likwidacji odwiertów

oraz inne rezerwy na ochronę środowiska opisane w nocie 29. Rezerwa ta jest oparta na szacunkach przyszłych kosztów likwidacji i rekultywacji, na którą znaczący wpływ ma przyjęta stopa dyskontowa oraz szacunek okresu przepływów pieniężnych.

Utrata wartości akcji SGT EUROPOL GAZ S.A

Jednostka Dominująca przeprowadziła analizę pod kątem utraty wartości wycenianych akcji SGT EUROPOL GAZ S.A. stosując metodę zdyskontowanych przepływów pieniężnych,

opierając wyliczenia na danych zawartych w planie finansowym SGT EUROPOL GAZ S.A. na lata 2006–2019, o czym mowa szerzej w nocie 6. Wyniki przeprowadzonych testów na utratę wartości wykazują znaczne różnice w zależności od przyjętych założeń dotyczących przyszłych przepływów pieniężnych, przyjętej stopy dyskontowej oraz szacunkowego okresu przepływów pieniężnych, w rezultacie może istotnie wpłynąć na wartość udziałów w przyszłości.

44. Zestawienie oraz objaśnienie różnic pomiędzy danymi ujawnionymi w sprawozdaniu finansowym i porównywalnych danych finansowych, a uprzednio sporządzonymi i opublikowanymi sprawozdaniami finansowymi

W porównaniu do danych zawartych w sprawozdaniu finansowym za IV kwartał 2007 roku opublikowanym w dniu 28 lutego 2008 roku w niniejszym sprawozdaniu wprowadzono następujące zmiany:

Zmiany zysku z działalności operacyjnej

	(w tysiącach złotych)
Zysk z działalności operacyjnej ze sprawozdania za IV kwartał 2007 rok	1 301 886
a) Zmiana stanu rezerw	20 034
b) Rezerwa na koszty związane z wycofywaniem środków trwałych z leasingu	(229 975)
c) Zmiana stanu odpisów aktualizujących na aktywa	(232 417)
d) Pozostałe	(7 932)
Zysk z działalności operacyjnej ze sprawozdania za 2007 rok	851 596

Zmiany zysku netto za okres sprawozdawczy

	(w tysiącach złotych)
Zysk netto za okres sprawozdawczy ze sprawozdania za IV kwartał 2007 rok	1 252 060
a) Zmiana stanu rezerw	20 034
b) Rezerwa na koszty związane z wycofywaniem środków trwałych z leasingu	(229 975)
c) Zmiana stanu odpisów aktualizujących na aktywa	(232 417)
d) Pozostałe	(13 327)
e) Podatek dochodowy dotyczący wprowadzonych korekt	(34)
f) Korekta podatku odroczonego	119 724
Zysk netto za okres sprawozdawczy ze sprawozdania za 2007 rok	916 065

Spółka dokonała również dwóch zmian w rachunku zysków i strat za 2006 roku w celu doprowadzenia danych za okres porównawczy do porównywalności z okresem bieżącym.

Pierwsza zmiana polegała na przeniesieniu przychodów z tytułu transakcji terminowych w wysokości 230 350 tysięcy złotych z przychodów finansowych do kosztów finansowych. W związku z tym przychody i koszty te prezentowane

są wynikowo w kosztach finansowych. Zmiana ta została dokonana w obrębie działalności finansowej i nie miała żadnego wpływu na pozycje wynikowe.

Druga zmiana polegała na ujęciu w pozycji „Pozostałe koszty operacyjne netto” dodatkowych przychodów z rozliczenia przychodów przyszłych okresów w kwocie 5 407 tysięcy złotych oraz podatku odroczonego od tej kwoty w wysokości (1 027) tysięcy złotych w pozycji „Podatek dochodowy”. Ujęcie tych kwot spowodowało wzrost wyniku operacyjnego o kwotę 5 407 tysięcy złotych a wyniku netto o 4 380 tysięcy złotych. Zmiana ta wynikała z wprowadzenia korekty przeszacowania o hiperinflację rozliczeń międzyokresowych przychodów dotyczących nieodpłatnie przyjętej infrastruktury w latach 1995–1996.

W związku z tą korektą uległy zmianie kapitały własne. Uzgodnienie kapitałów dla okresów porównawczych zostało przedstawione w poniższej tabeli.

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Kapitał własny przed korektą	21 208 111	20 767 580
Korekta przeszacowania o hiperinflację rozliczeń międzyokresowych przychodów dotyczących nieodpłatnie przyjętej infrastruktury w latach 1995–1996	(54 751)	(59 131)
Kapitał własny po korekcie	21 153 360	20 708 449

Wprowadzenie korekty przeszacowania rozliczeń międzyokresowych przychodów spowodowało wzrost kwoty aktywów i pasywów. Ponadto w bilansach za okresy porównawcze został wypersaldowany zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (ZFŚS). Wpływ tych zmian na kwoty aktywów i pasywów został przedstawiony w poniższej tabeli.

	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)
Suma Aktywów/Pasywów przed korektami	30 739 647
Korekta przeszacowania o hiperinflację rozliczeń międzyokresowych przychodów dotyczących nieodpłatnie przyjętej infrastruktury w latach 1995–1996	12 843
Wypersaldowanie pozycji dotyczących zakładowego funduszu świadczeń socjalnych (ZFŚS)	(75 783)
Suma Aktywów/Pasywów po korektach	30 676 707

W bilansie za 2006 rok została dokonana również reklasyfikacja nakładów na poszukiwania w kwocie 1 005 901 tysięcy złotych z wartości niematerialnych i prawnych do rzeczowego majątku trwałego (do pozycji środków trwałych w budowie). Zmiana ta miała jedynie charakter zmiany prezentacyjnej i nie spowodowała zmiany żadnych innych pozycji bilansowych.

Ponadto zostało dokonanych kilka korekt błędnej prezentacji w obrębie działalności operacyjnej rachunku przepływów za 2006 rok. Najistotniejsza korekta dotyczyła zmiany błędnej prezentacji zmian dotyczących udzielonego leasingu finansowego. Błąd polegał na nieprawidłowej prezentacji korekty rozliczeń międzyokresowych dotyczących leasingu finansowego w pozycji pozostałe pozycje netto zamiast w pozycjach zmian rozliczeń międzyokresowych. W związku z tym z pozycji pozostałe pozycje netto została przeniesiona kwota 70 124 tysięcy złotych do pozycji zmiany rozliczeń międzyokresowych. Z czego zarówno do pozycji zmiany stanu czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów jak i do pozycji zmiany stanu przychodów przyszłych okresów została przeniesiona taka sama kwota to jest 35 062 tysięcy złotych. Zmiany w rachunku przepływów zostały dokonane w obrębie działalności operacyjnej i nie miały żadnego wpływu na inne wielkości w rachunku przepływów pieniężnych.

45. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Grupy jest zapewnienie zdolności do kontynuowania działalności z uwzględnieniem realizacji planowanych inwestycji, przy jednoczesnym zwiększaniu wartości Grupy dla akcjonariuszy.

Grupa monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Zasady Grupy stanowią, by wskaźnik ten nie przekroczył 35%. Do zadłużenia netto Grupa wlicza kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje kapitał własny należny akcjonariuszom Jednostki Dominującej.

	31 grudnia 2007	31 grudnia 2006
	(w tysiącach złotych)	
Kredyty i pożyczki oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	138 101	2 457 467
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania	2 711 039	2 359 240
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (-)	(1 583 635)	(3 539 078)
Zadłużenie netto	1 265 505	1 277 629
Kapitał własny (przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej)	21 013 076	21 145 689
Kapitał i zadłużenie netto	22 278 581	22 423 318
Wskaźnik dźwigni	5,68%	5,70%

46. Zdarzenia po dniu bilansowym

a. W dniu 3 stycznia 2008 roku Zarząd PGNiG S.A. postanowił powołać na Prokurentów Spółki Jana Czerepoka, Marka Dobryniewskiego i Waldemara Wójcika. Udzielona prokura jest prokurą łączną, to jest dla skuteczności czynności prawnych konieczne jest współdziałanie prokurenta łącznie z członkiem Zarządu PGNiG S.A.

b. W dniu 7 stycznia 2008 roku w Sądzie Rejonowym w Szczecinie, XVII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego spółki Polskie LNG Sp. z o.o. („PLNG”) z siedzibą w Świnoujściu. Kapitał zakładowy został podwyższony z kwoty 39 000 tysięcy złotych do kwoty 50 000 tysięcy złotych – to jest o kwotę 11 000 tysięcy złotych. Udziały w podwyższonym kapitale zostały pokryte w formie wkładu pieniężnego przez jedynego wspólnika PGNiG S.A. Po zarejestrowaniu podwyższenia kapitału zakładowego ogólna liczba głosów w spółce wynosi 50 000. PGNiG S.A. posiada 100% udziałów w spółce PLNG, reprezentujących 100% głosów na zgromadzeniu wspólników.

c. W dniu 29 stycznia 2008 roku Geofizyka Kraków Sp. z o.o., spółka w 100% zależna od PGNiG S.A., zawiązała Firmę Wspólną w formie spółki akcyjnej na prawie libijskim z udziałem wspólnika libijskiego pod nazwą „Geofizyka Kraków Libia Spółka Akcyjna” z siedzibą w Janzur – okręg Al-Jifara („Geofizyka Kraków Libia Spółka Akcyjna”). Akcje w kapitale akcyjnym spółki Geofizyka Kraków Libia Spółka Akcyjna zostały podzielone na dwóch akcjonariuszy:

- » spółka Geofizyka Kraków Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie – 6 000 akcji o wartości nominalnej 100 dinarów libijskich każda akcja, reprezentujących 60% jej kapitału akcyjnego tj. 600 tysięcy dinarów libijskich oraz 60% głosów na walnym zgromadzeniu;
- » spółka „BARARI Co”, z siedzibą w Trypolisie w Libii – 4 000 akcji o wartości nominalnej 100 dinarów libijskich każda akcja, reprezentujących 40% jej kapitału zakładowego tj. 400 tysięcy dinarów libijskich oraz 40% głosów na walnym zgromadzeniu.

Kapitał akcyjny wynosi 1 000 tysięcy dinarów libijskich (co stanowi równowartość kwoty 2 040 tysięcy złotych zgodnie z tabelą kursów nr 4/B/NBP/2008 z dnia 23.01.2008 roku) i dzieli się na 10 000 akcji o wartości nominalnej 100 dinarów libijskich każdy.

Subskrybenci zgodnie z ustalonym wyżej procentowym podziałem kapitału akcyjnego oraz prawem libijskim, w momencie zakładania spółki zapłacili kwotę 300 tysięcy dinarów libijskich, która stanowi 30% pieniężnej wartości kapitału akcyjnego Spółki. Zapłata pozostałej kwoty każdej akcji pieniężnej nastąpi najdalej w ciągu pięciu lat od daty rejestracji Spółki.

Objęte przez Geofizykę Kraków Sp. z o.o. akcje zostały pokryte wkładem pieniężnym.

Przedmiot działalności obejmuje w szczególności

- » Prowadzenie badań geologicznych w celu określenia złóż ropy i gazu naturalnego przy użyciu różnych środków geologicznych, geofizycznych i geochemicznych.
- » Projektowanie i wykonywanie badań geofizycznych.
- » Interpretacja i analiza danych sejsmicznych oraz przedkładanie opracowań geologicznych.
- » Przetwarzanie i interpretacja danych oraz świadczenie usług w zakresie informatyki danych.
- » Prowadzenie prac wiertniczych dla badań sejsmicznych.
- » Rozwijanie projektowania technicznego i wykonywanie prac dotyczących wierceń poszukiwawczych.
- » Wykonywanie badań i opracowań dotyczących warstw ziemi.
- » Świadczenie podobnych usług w dziedzinie inżynierii naftowej.

Poza powiązaniem wynikającym z objęcia akcji w kapitale akcyjnym Geofizyka Kraków Libia Spółka Akcyjna, o których mowa powyżej, Emitent informuje, że w skład organu zarządzającego Geofizyka Kraków Libia Spółka Akcyjna zostali powołani pracownicy spółki Geofizyka Kraków Sp. z o.o.

d. W dniu 31 stycznia 2008 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. podjęło uchwały w sprawie użycia kapitału rezerwowego pn. „Centralny Fundusz Restrukturyzacji na lata 2005–2007” na jednorazowe wypłaty (osłony) dla byłych pracowników ZUN Naftomet Sp. z o.o. w Krośnie, wyrażenia zgody w przedmiocie nabycia przez PGNiG S.A. działki o powierzchni 11 159 m² zlokalizowanej przy ul. Kasprzaka 25 A w Warszawie oraz w sprawie wyrażenia zgody na objęcie nowo utworzonych udziałów spółki Geofizyka Kraków Sp. z o.o.

e. W dniu 24 stycznia 2008 roku Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego Mazowieckiego Operatora Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o. („MOSD”). Kapitał zakładowy został podwyższony z kwoty 930 819 tysięcy złotych do kwoty 1 217 350 tysięcy złotych, tj. o kwotę 286 531 tysięcy złotych poprzez utworzenie nowych, równych i niepodzielnych 286 531 udziałów o wartości nominalnej 1 000 złotych każdy. Nowo utworzone udziały zostały objęte przez jedynego wspólnika PGNiG S.A. i pokryte wkładem niepieniężnym w postaci składników aktywów trwałych stanowiących elementy sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej. Wartość ewidencyjna aktywów wniesionych w formie wkładu niepieniężnego w księgach rachunkowych PGNiG S.A. wynosi 286 531 tysięcy złotych. Po zarejestrowaniu podwyższenia kapitału zakładowego MOSD ogólna liczba głosów w spółce wynosi 1 217 350. PGNiG S.A. posiada 100% udziałów w spółce MOSD, reprezentujących 100% głosów na zgromadzeniu wspólników. Przedmiot działalności MOSD obejmuje w szczególności transport paliwa gazowego sieciami dystrybucyjnymi.

f. Z dniem 7 lutego 2008 roku Pan Mirosław Szkałuba zrezygnował z funkcji członka Rady Nadzorczej PGNiG S.A. Przyczyną rezygnacji jest kandydowanie przez Pana Mirosława Szkałubę na członka Zarządu PGNiG S.A. wybranego przez pracowników Spółki.

g. W dniu 12 lutego 2008 roku Sąd Rejonowy w Krakowie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego Karpackiego Operatora Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o. („KOSD”). Kapitał zakładowy został podwyższony z kwoty 1 310 749 tysięcy złotych do kwoty 1 476 112 tysięcy złotych, tj. o kwotę 165 363 tysięcy złotych poprzez utworzenie nowych, równych i niepodzielnych 165 363 udziałów o wartości nominalnej 1 000 złotych każdy. Nowo utworzone udziały zostały objęte przez jedynego wspólnika PGNiG i pokryte wkładem niepieniężnym w postaci składników aktywów trwałych stanowiących elementy sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej. Wartość ewidencyjna aktywów wniesionych w formie wkładu niepieniężnego w księgach rachunkowych PGNiG wynosi 165 363,67 tysięcy złotych. Po zarejestrowaniu podwyższenia kapitału zakładowego KOSD ogólna liczba głosów w spółce wynosi 1 476 112. PGNiG posiada 100% udziałów w spółce KOSD, reprezentujących 100% głosów na zgromadzeniu wspólników. Przedmiot działalności KOSD obejmuje w szczególności transport paliwa gazowego sieciami dystrybucyjnymi.

h. W dniu 29 lutego 2008 roku Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydał postanowienie w przedmiocie podwyższenia kapitału zakładowego Pomorskiego Operatora Systemu Dystrybucyjnego Sp. z o.o. („POSD”). Kapitał zakładowy został podwyższony z kwoty 502 750 tysięcy złotych do kwoty 596 141 tysięcy złotych, to jest o kwotę 93 391 tysiące złotych poprzez utworzenie nowych, równych i niepodzielnych 93 391 udziałów o wartości nominalnej 1 000 złotych każdy. Nowo utworzone udziały zostały objęte przez jedynego wspólnika PGNiG S.A. i pokryte wkładem niepieniężnym w postaci składników aktywów trwałych stanowiących elementy sieci przesyłowej lub dystrybucyjnej. Wartość ewidencyjna aktywów wniesionych w formie wkładu niepieniężnego w księgach rachunkowych PGNiG S.A. wynosi 93 391,88 tysięcy złotych.

Po zarejestrowaniu podwyższenia kapitału zakładowego POSD ogólna liczba głosów w spółce wynosi 596 141. PGNiG S.A. posiada 100% udziałów w spółce POSD, reprezentujących 100% głosów na zgromadzeniu wspólników. Przedmiot działalności POSD obejmuje w szczególności transport paliwa gazowego sieciami dystrybucyjnymi.

i. W dniu 15 lutego 2008 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. odwołało ze składu Rady Nadzorczej:

- » Pana Piotra Szwarca;
- » Pana Jarosława Wojtowicza;
- » Pana Andrzeja Rościszowskiego;
- » Pana Wojciecha Arkuszewskiego.

Jednocześnie, Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie PGNiG S.A. w dniu 15 lutego 2008 roku powołało w skład Rady Nadzorczej PGNiG S.A.:

- » Pana Stanisława Rychlickiego;
- » Pana Grzegorza Banaszka.

j. W dniu 12 marca 2008 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. odwołała ze składu Zarządu:

- » Pana Krzysztofa Głogowskiego;
- » Pana Zenona Kuchciaka;
- » Pana Stanisława Niedbalca;
- » Pana Tadeusza Zwierzyńskiego.

Jednocześnie, Rada Nadzorcza PGNiG S.A. w dniu 12 marca 2008 roku powołała w skład Zarządu PGNiG S.A.:

- » Pana Michała Szubskiego na stanowisko Prezesa Zarządu PGNiG S.A.;
- » Pana Mirosława Dobrute na stanowisko Członka Zarządu PGNiG S.A. – Wiceprezesa ds. techniczno-inwestycyjnych;
- » Pana Radosława Dudzińskiego na stanowisko Członka Zarządu PGNiG S.A. – Wiceprezesa ds. projektów strategicznych;
- » Pana Sławomira Hincina na stanowisko Członka Zarządu PGNiG S.A. – Wiceprezesa ds. ekonomiczno-finansowych.

k. W dniu 20 marca 2008 roku Rada Nadzorcza PGNiG S.A. odwołała ze składu Zarządu PGNiG S.A. Pana Jana Anysza i jednocześnie powołała w skład Zarządu PGNiG S.A. Pana Mirosława Szkałubę, wybranego przez pracowników PGNiG S.A., na stanowisko Członka Zarządu – Wiceprezesa PGNiG S.A.